

"תורה תורה חגרי שק והתפלשי באפרים  
אבל יחיד עשי לך מספד תמורים  
על תופשי משוטיך ופורשי מכמורים  
מלחיקך וחובליך במים אדירים  
עורכי מערכך מישרי הדורים  
מפענחי צפוניך ומגלי מסתורים..."

# מירן פוסק הדור הגאון רבי שמריהו יוסף נסים קרליץ זצוק"ל



צילום: שוקי לרר

■ שריד לדור דעה, מראשי מועצת גדולי התורה מאז הקמתה, נשיא ועד הישיבות, ראש כולל חזון איש וגאב"ד בי"ד צדק בני ברק למעלה מיוכל שנים, רבה של שכונת רמת אהרן בב"ב, ובעמח"ס חוט שני ועו"ס שהעמיד מאות דיינים ומורי הוראה ברחבי העולם היהודי, חבר נשיאות מפעל הש"ס מיום הקמתו ומעמודי התווך של הקמת בטאונם של בני התורה "יתד נאמן", שנלקח לשמי רום בשנתו הצ"ד ■ מסע ההלוויה ייצא היום בשעה 12.00 משכונת רמת אהרן בצומת הרחובות רבי עקיבא הרב כהנמן רזזנהיים במעמד רבבות אלפי ישראל ובראשם מרנן ורבנן גדולי הדור, ראשי ישיבות אדמור"ם, רבנים ודיינים ■ בד"ץ בני ברק הורה על ביטול מלאכה בשעת ההלוויה ■ **עמודים 2-7**

מ. ברגר

יתד היום

## אחרי ארונה של תקופה

הדרך. הוא היה משיירי כנסת הגדולה, שריד אחרון לחברי 'מועצת גדולי התורה' הראשונה, שהוקמה בארה"ק, ומאלה שעוד ישב עם גדולי הדורות וצוק"ל על מדוכת הפרשיות הציבוריות שהסעירו את הישוב היהודי בארה"ק והיה שותף לביסוס מתווה הדרך ונתיב ההשקפה הטהורה והצרופה של הצבור החרדי ועולם התורה בארה"ק.

מצודתו היתה פרוסה מצפון עד דרום בהיותו דבק במידותיו של הקב"ה בבחינת "מלך במשפט יעמיד ארץ". בית הדין שעמד בראשו שלח זרועות לעשרות ריכוזי היהדות הנאמנה שם הקים בתי דין לשפוט על פי משפטי התורה בכל ד' חלקי השו"ע, ואת הדבר הקשה הביאו אליו. שאלות רבות, מורכבות וסבוכות, הורצו מכל רחבי תבל אל הבית הצנוע בשכונת רמת אהרן והועלו על שלחן מלכים - מאן מלכי רבנן - להכרעתו.

י.נ. / המאמר המלא בעמוד 2

מסע ההלוויה לא יפסע רק אחרי ארונו של אחד מגדולי הדור וצוק"ל, אלא ילווה בדממה תקופה שלמה. רבני הרבנות יצעדו אחרי חוליה בשרשרת ארוכה של גדולי הוראה, ענקי רוח וצדיקים שהאירו את כל הגולה כמדורת אש. מרן הגאב"ד וצוק"ל היה דמות קמאית, וגילם בכל אורחותיו גשר לדור העבר, אל עולם רבני של דמויות הוד שהאירו בתורתם ובפסקיהם את העולם היהודי, מהם דלה כדי להשקות. הוא גדל על ברכי דודו מרן החזו"א וצוק"ל שעל פי משנתו פעל והורה, ועוד בבחרותו התפרסם בגאונותו האדירה. הוא היה עדין ואציל נפש וגם בהיותו הולך בצל וחומק מכל מרכזיות, אך תורתו הכריזה עליו ואישיותו היתה זרקור מפזר חשיכה שהאיר באור יקרות סוגיות בהלכה ודרכים בהנהגה של צבור יראי ד'.

הוא היה משרי האלפים שעיטרו את מרכז כותל המזרח של "ממשלת עולם התורה" - עיני העדה, קריאי מועד, אנשי שם שהיו עמוד הענן ועמוד האש שצעדו לפני מחנה היראים כדי לקלוט את החיצים ולנחותם

## אחרי ארונה של תקופה

כחלוף החגים על רוממותם ושמחתם, התפשטה הבשורה המרה ורווית התוגה: נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון האלוקים, פוסק הדור מרן הגאון רבי ניסים קרליץ זצוק"ל איננו. לאחר שהמוני בית ישראל החזירו את ספרי התורה לארון הקודש ותמו הריקודים של שמחת התורה, יצא הארון ובתוכו ספר תורה שנכתב בעמל חיים מפרך ונחתם בחותמם של כהנים גדולים מנהיגי ישראל זצוק"ל, למסע של בכי, לא להולך, אלא לנו שנשארו יתומים. ויהי בנסוע הארון. ביום צום כיפור נחתמה הגזירה הקשה על כלל ישראל ושלטון התורה וההלכה איבד את אחד מגדולי מצביאיו. הבור המלא מים - אין מים אלא תורה, התרוקן והותיר את קהל עדת ישראל מתבוסס ביתמותו. הלם מצמית ואבל כבד נפל על היהדות הנאמנה לחוגיה, שבטיה ועדותיה, בארץ ובכל קהילות ישראל בעולם היהודי, עם היוודע הבשורה המרה על שר וגדול שנפל בישראל.

מסע ההלוויה לא יפסע רק אחרי ארונו של אחד מגדולי הדור זצוק"ל, אלא ילווה בדממה תקופה שלמה. רבכי הרבבות יצעדו אחרי חוליה בשרשרת ארוכה של גדולי הוראה, ענקי רוח וצדיקים שהאירו את כל הגולה כמדורת אש. מרן הגאב"ד זצוק"ל היה דמות קמאית, וגילם בכל אורחותיו גשר לדור העבר, אל עולם רבני של דמויות הוד שהאירו בתורתם ובפסקיהם את העולם היהודי, מהם דלה כדי להשקות. הוא גדל על ברכי דודו מרן החזו"א זצוק"ל שעל פי משנתו פעל והורה, ועוד בבחורותו התפרסם בגאונותו האדירה. הוא היה עדין ואציל נפש וגם בהיותו הולך בצל וחומק מכל מרכזיות, אך תורתו הכריזה עליו ואישיותו היתה זרקור מפזר חשיכה שהאיר באור יקרות סוגיות בהלכה ודרכים בהנהגה של צבור יראי ד'. הוא היה משרי האלפים שעיטרו את מרכז כותל המזרח של "ממשלת עולם התורה" - עיני העדה, קריאי מועד, אנשי שם שהיו עמוד הענן ועמוד האש שצעדו לפני מחנה היראים כדי לקלוט את החיצים ולנחותם הדרך. הוא היה משיירי כנסת הגדולה, שריד אחרון לחברי 'מועצת גדולי התורה' הראשונה, שהוקמה בארה"ק, ומאלה שעוד ישב עם גדולי הדורות זצוק"ל על מדוכת הפרשיות הציבוריות שהסעירו את הישוב היהודי באר-ה"ק והיה שותף לביסוס מתווה הדרך ונתיב ההשקפה הטהורה והצרופה של הצבור החרדי ועולם התורה בארה"ק.

תורתו שמילאה את כל ישותו היתה מכרזת עליו עד כי קרן מאור פניו. מידותיו התרומיות סללו מסילות ופילסו נתיבים ללבם של ההמונים ששחרו למוצא פיו. חוכמתו האדירה, אוזנו הכרויה, לבו הפתוח, יחסו האישי והכבוד שהעניק לכל מי שבא לבקש את עצתו, בקעו את סגור לבם של הפונים הרבים והפכו את מעונו לתל תלפיות לא רק לשוחרי הלכה אלא לרבים שבאו לבקש מזור לנפשם ומצוקותיהם. כמי שתמיד עמד לימינם של כל הפועלים לביצור חומות ההלכה בקרב המוני העם, התייצב כמצביא בעמידה איתנה ונחרצת לימינם של החקלאים שומרי שבת הארץ בכל שנות השמיטה, והעמיד את "אוצר בית הדין" על אדני המסד של מחיה ומחדש שבת הארץ - מורו ורבו מרן החזון איש זצוק"ל. הוא התייצב כלוחם בשער ועמד בעוז על שמירת קדושת המחנה וטהרתו וביחד עם רשכבה"ג רבינו מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל הקים את ביה"ד "משמר התורה" כדי לבנות את החומות, לגדור

פרצות, לתקן תקנות ולקבוע מסמרות בענינים קיומיים אלו שבצפור נפשה של היהדות. מצודתו היתה פרוסה מצפון עד דרום בהיותו דבק במידותיו של הקב"ה בבחינת "מלך במשפט יעמיד ארץ". בית הדין שעמד בראשו שלח זרועות לעשרות ריכוזי היהדות הנאמנה שם הקים בתי דין לשפוט על פי משפטי התורה בכל ד' חלקי השו"ע, ואת הדבר הקשה הביאו אליו. שאלות רבות, מורכבות וסבוכות, הורצו מכל רחבי תבל אל הבית הצנוע בשכונת רמת אהרן והועלו על שלחן מלכים - מאן מלכי רבנן - להכרעתו.

שנות חייו היו מסכת אחת של עמל התורה ללא שיוור, התמדה בלתי ניתנת לתאור, התעלות וטיפוס על שליבותיו של הסולם העולה בית קל, כדי שמרומיו יוכל להרביץ תורה והלכה, הן כראש כולל מהנדעים בעולם - 'כולל חזון איש' שבין כתליו קבעו את מקומם גדולי תורה, ובהנחלת תורה והלכה והעמדת דיינים ומורי הוראה צעירים ראה את עיקר שאיפתו ויעודו. הן כגדול בתורה והן כפוסק להמונים שהריצו אליו בעיות סבוכות ביותר בעניינים עדינים ביותר מכל ארבע קצוות תבל. סדרת ספריו "חוט השני" פותחים רק אשנב אל מקצת הנושאים בהם עסק, והם חושפים לעין כל את בקיאותו האדירה ושליטתו המוחלטת בכל מכמני התורה וההלכה ובכל חלקי השו"ע ואת העובדה כי לא היה נושא ותחום בו לא התבקש לחוות את דעתו. תוך היצמדות למורשת הפוסקים הקדמונים וחכמי הדורות האחרונים ובראשם מרן החזו"א זצוק"ל, הוא קבע מסמרות והכריע ברוחב דעתו, לצד עמידתו בפרץ כנגד המנסים להזיד בהלכה הצרופה, לפרוץ את חומותיה ולחדש בה חידושים שלא שיערו אבותינו. ברגע כזה של אמת כאילו נעלמה עדינות נפשו. לעיני כל נגלה אריה שואג המקיים את חובת דייני ישראל "לא תגורו מפני איש", בנחישות ובתקיפות שהיתה שמורה לדבר אחד בלבד, ללא מורא וללא משוא פנים.

כל ימיו, מאז ימי נעוריו עת היה נער לא ימיש מתוך האוהל ועד שנותיו האחרונות בהם היה גם זקן ויושב בישיבה וגם מרביץ תורה, היו מקשה אחת של עמל התורה שהפכוהו לאיש של תורה והלכה. למרות היותו ספון באוהל, בד' אמות של הלכה, הוא ידע להשיב בשאלות קשות ביותר הנוגעות ברפואת הגוף והנפש, ולהלוך כנגד רוחו של כל אדם כדי להכריע בדיני תורה סבוכים ביותר בענייני ממון ובשאלות קשות דקות כשערה בסוגיות של אבן העזר ועוד.

הסביר מרן הגאון רבי אברהם יצחק בלאך זצוק"ל - הי"ד (שעורי דעת קל"ד): מצינו בחז"ל חשש "שמא יאמרו הרמאים אין הת"ח בקיאין במעשה ידינו", זאת אומרת ביקורת תהיה על החכמים אם לא הבינו בפתלתלות מעשה הרמאים אשר לכאורא יפלא, וכי מנין לו לת"ח הלן בעומקה של הלכה לידע בסבך הליכותיהם של הרמאים ומה זו טענה עליו אם אינו מתמצא בתחבולותיהם השונות? אלא על כורחך התורה מלמדת את העוסק בה לרדת ולהבין את כל נבכי נפש האדם ואף על הפינות האפלות אינה פוסחת מלהראות לו את שלל נטיותיה השונות, ומכאן הטענה שמא יאמרו הרמאים..."

...מעסק התורה זוכה הת"ח לדעת גם את עניני גוף האדם. חז"ל למדונו: התורה אומרת: אני הייתי כלי אומנותו של הקב"ה. בנוהג שבעולם, מלך בשר ודם שבונה פלטין, אינו בונה אותו מדעת עצמו אלא מדעת אומן והאומן אינו

בונה מדעת עצמו אלא מדעת דיפתראות ופנקס"אות - יש לו לדעת האיך הוא עושה חדרים, האיך הוא עושה פשפשין, כך היה הקב"ה מביט בתורה ובורא את העולם (בר"ר א. א)

ומתחייב מזה שבכלל המשמעות של 'אין להקב"ה בעולמו אלא ד' אמות של הלכה, נכלל גם שאין מציאות אמיתית בעולם יותר משיש בהלכה. בהלכה תימצא ההגדרה הפנימית של הפרט והכלל בבריאה, לענין מקומו שעתו ונשמתו, כפי רצון הבורא. ונמצא שהמציאות המצטיירת לאדם מעסק ההלכה היא צורת המציאות האמיתית - מציאות שאין בה אלא רצון היוצר, ומי שזכה להיות שקוע בד' אמותיה של הלכה, הוא זה שחי את חיי העולם כפי שהם".

מאור ההלכה מרן בעל חוט שני זצוק"ל לן כל כולו בתוך העמק, בתוך עומקה של הלכה. מתוך עמלו, התמדתו וגאונותו בתורה, הוא ראה את צורת המציאות האמיתית, מציאות שאין בה אלא רצון היוצר. מתוך לינה בין דפי הגמרא, הראשונים והאחרונים, דפי השו"ע וספרי השו"ת, פרש את מצודתו ההלכתית והפך לעמוד ענן מנחה דרך, מהגדולים שבעמודי ההוראה של עולם הפסיקה ברחבי העולם היהודי שבדורות האחרונים. אחרי שנים כל כך ארוכות שתורת ד' היתה חפצו, זכה ש" בתורתו יהגה יומם ולילה" - זו הפכה להיות תורתו שלו. מתוך כך הפך למהות של תורה, לחפצא של תורה, וההמונים שיצעדו אחרי מיטתו לא יחלקו כבוד רק לספר תורה אלא

כבוד לתורה עצמה.

'יכתב על הלוחות כמכתב הראשון ויתנם ד' אלי, לי נתנם ואני נהגתי עמכם עין טובה ונתתי אותה לכם'. לכך נאמר כתוב לך, בזכותך". (שמות רבה פרק מ"ז ג.) התורה ניתנה בלעדית למשה רבינו. לו רצה, היה יכול לשמור אותה לעצמו או למוסרה לצאצאיו. הוא לא היה חייב למוסרה לאחרים ולהעניק את הלוחות לעם, אבל הוא גילה עין טובה, ונתן את התורה לעם ישראל.

פוסק הדור מרן הגאון רבי ניסים קרליץ זצוק"ל שהפך למהות ויישות של תורה, עמוד ההוראה שהפך לשלחן ערוך חי, לא רק פתח את דפיו לכל כלל ישראל. הוא לא שמר את ההלכה שהפכה לקניינו, רק לעצמו. היתה בו עין טובה, אצילות הרוח וגדלות הנפש, כדי להעמיד דור של מרביצי תורה, פוסקי הלכה ומורי הוראה חשובים אותם הסמיך, שדלו מבארו העמוק וממעיינו הנובע, כדי להשקות. ע"י תלמידיו המפורסמים שעמדו לימינו לאורך השנים שאותם לימד את דרך הפסיקה וההוראה, העמיד מורשת של פסיקה הלכתית, ואלו, יחד עם פוסקי ההלכה ששתל הקב"ה בדורינו, יקימו, יעמידו ויבצרו את שלטון ההלכה הצרופה בחייה של היהדות החרדית, כשאיפתו הגדולה, כי אף אם התייתם ישראל, לא אלמן ישראל.

חבל על דאבדין ולא משתכחין. יהי רצון שזכותו הגדולה תגן עלינו ועל כל ישראל.

.'..

### מועצת גדולי התורה

## תורה תורה חגרי שק והתפלשי באפרים נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש

### מרן פוסק הדור

### עמוד האש לפני המחנה

### שהעמיד לגיונות של רבנים, מו"צים ויושבי על מדין

# רבי שמריהו יוסף נסים קרליץ

### זצוקללה"ה

### שעלה בסערה השמימה

#### חבר מועצת גדולי התורה, ראש כולל חזון איש

#### גאב"ד בית דין צדק בני ברק, רב אב"ד רמת אהרן

ההלוויה תצא היום יום ג' כ"ג בתשרי בשעה 12:00 מרח' הרב כהנמן פינת רוזנהיים

## וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ד'



בית דין צדק בני ברק

## נוטל אדוננו מעל ראשנו

אבלים ודוויים אנו בהסתלקותו של רבנו הגדול עמוד ההוראה אשר שפט את ישראל והעמיד ההוראה בדור האחרון, מיסד בית דין צדק בני ברק אשר ממנו יתר ופינה לכל בתי דינים בארץ ישראל ובגולה והעמיד לגיונות של תלמידים דיינים ומורי הוראות בישראל בדרכו של דודו ורבו המובהק רבנו הגדול מרנא החזון איש זיע"א

אדוננו מורנו ורבנו מרן הגאון החסיד

רבי

## ש"י נסים קרליץ

זצוקלה"ה

גאב"ד בני ברק וראש כולל חזו"א ובעל "חוט שני"

מסע ההלוויה יצא היום כ"ג בתשרי תש"פ בשעה 12 בצהריים בבני ברק משכונת רמת אהרן רחוב הרב כהנמן פינת רוזנהיים הנשים מתרכזות ברח' חבקוק

מטעם בית הדין מוכרז על ביטול מלאכה

בעירנו בשעות ההלוויה

תורה תורה חגרי שק הי חסיד הי ענין מתלמידיו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום

כולל חזון איש

## כבה אור העולם

עטופי אבל ויגון אנו על עלותו בסערה השמימה של אדוננו מורנו ורבנו גאון עוזנו ותפארתנו רבנו שלמדנו תורה, הוראה, יראה ומדות טובות במשך שישים שנה, שגידל והנהיג את בית מדרשנו כפי שקיבל ולמד מדודו ורבו רבנו הגדול מרנא החזון איש זיע"א

רבנו הגדול מרן ראש הכולל

הגאון החסיד קדוש ד'

רבי

## ש"י נסים קרליץ

זצוקלה"ה

בן רבנו ראש הכולל רבי נחום מאיר זצוק"ל

מסע ההלוויה יצא היום יום ג' בשעה 12 בצהריים

משכונת רמת אהרן בני ברק לביה"ח פוניבז'

## קופת העיר



## חשך עולם בעדנו

יחד עם כל בית ישראל נעטפנו באבל כבד וביגון קודר, כי נוטל כבוד מבית חיינו, בעלותו בסערה השמימה של רבינו הגדול גאון עוזנו, רוח אפנו, פוסק הדור והדרו, הגאון האדיר אשר כשבעים שנה האיר לכל ישראל באור תורתו ויראתו, אביהן רבן ומאורן של כל בית ישראל אשר נשען עליו והלך לאור פסקיו הבהירים בכל מקצועות התורה, ואשר נשא על לוח ליבו הטהור את מכאובי הדור ותחלואיו ומסר את נפשו לעמוד בפרץ ולגדור גדר בכל עניני הכלל והפרט,

ובמיוחד האציל מזמנו ומרוחו ללא לאות על קופת העיר אשר ייסדה, טיפחה וריבה, עמד על גבה ואמר לה גדל והוראותיו והנחיותיו המפורטות בכל עת היו לנו לקודש ועיצבו את צדקת קופת העיר

מרן רבנו הגדול

## רבי. נסים קרליץ זצוק"ל

חבר מועצת גדולי התורה

מייסד קופת העיר והנושא בעולה ומורה נתיבותיה במשך 20 שנה אשר השיב את נשמתו הטהורה לבוראה עם צאת החג

תורה תורה חגרי שק והתפלשי באפרים

אבל יחיד עשי לך ומספד תמרורים

כלי מלחמה אבדו ונפלו גיבורים

אוי ואבוי שוד ושבר לנותרים

וכל בית ישראל יבנו את השריפה אשר שוך ד' אבל יחיד עשי לך "קופת העיר" גדול כים שברנו מי ידפא לנו



הלא תדעו כי שר וגדול נפל בישראל  
אוי לנו כי הושברנו הוסר הנזר והורמה העטרה  
בשברון לב אנו מבכים על הסתלקותו לגנזי מרומים  
של מרן הגאון הגדול פוסק הדור

## רבי שמריהו יוסף נסים קרליץ

זצוקלה"ה

חבר מועצת גדולי התורה

ראש כולל חזון איש, גאב"ד בית דין צדק בני ברק

חבר נשיאות ועד הישיבות, רב אב"ד רמת אהרן

ההלוויה תצא היום יום ג' כ"ג בתשרי בשעה 12:00 בצהריים מרח' הרב כהנמן פינת רוזנהיים

## אוי לספינה שאבד קברניטה

ההנהלה הארצית

ההנהלה הרוחנית

# מירן פוסק הדור הגאון רבי שמ

**■ שריד לדור דעה, מראשי מועצת גדולי התורה, נשיא ועד הישיבות, ראש כולל חזון איש וגאב"ד בי"ד צדק בני ברק למעלה מיובל שנים, רבה של שכונת רמת אהרן בב"ב, ובעמח"ס חוט שני ועו"ס שהעמיד מאות דיינים ומורי הוראה ברחבי העולם היהודי וחבר נשיאות מפעל הש"ס מיום הקמתו, שנלקח לשמי רום בשנתו הצ"ד ■ מסע ההלוויה יצא היום בשעה 12.00 משכונת רמת אהרן מצומת הרחובות רבי עקיבא והרב כהנמן פינת רוזנהיים במעמד רבבות אלפי ישראל ובראשם מרנן ורבנן גדולי הדור, ראשי ישיבות אדמור"ים, רבנים ודיינים ■**

**מ. ברגר**

היהדות הנאמנה לכל שדרותיה וחוגיה, קהילותיה ועדותיה, בארה"ק ובכל תפוצות ישר־אל, התעטפה באבל ויגון, בבכי ויתמות, עם הסתלקותו לשמי רום של פוסק הדור עמוד ההוראה, משיירי כנסת הגדולה, גאון ישראל ופארו, אביר הרועים, עמוד התורה וההלכה שממנו יתד ופינה בכל קצוות תבל, מרן הגאון רבי שמריהו יוסף ניסים קרליץ זצוק"ל, נשיא ועד הישיבות, ראש כולל חזון איש וגאב"ד בי"ד צדק בני ברק למעלה מיובל שנים, חבר נשיאות מפעל הש"ס מיום הקמתו, רבה של שכונת רמת אהרן בב"ב, ובעמח"ס חוט שני ועו"ס שהעמיד מאות דיינים ומורי הוראה ברחבי העולם היהודי שנקרא אתמול בצאת חג שמחת תורה לישיבה של מעלה, לאחר שנדם לבו והשיב את נשמתו הזכה והטהורה ליוצרה ועלה בסערה השמימה, לדאבון ולמגינת לב כל בית ישראל בהיותו תל תלפיות ומאיר נתיבתם של כלל ישראל בתורה ובהלכה במשך שנות דור, בשנתו הצ"ד.

בתקופה האחרונה חלה חמרה במצב בריא־ותו של מרן פוסק הדור זצוק"ל, ובכל היכלי התורה והישיבות נישאו תפילות להחלמתו ואף נקבעו סדרי לימוד והתעלות מיוחדים לזכותו,

**בד"צ**

**שארית ישראל**

**בד"ץ**

**שארית ישראל**

מסודר של קרליץ

**אבי אבי**

**רכב ישראל ופרישיו**

**כפה נד ישראל**

**יחד עם כל בית ישראל כואבים ודואבים אנו על כי לוקח מאיתנו לישיבה של מעלה מאור עינינו מורה דרכנו גאון ישראל והדור**

**פוסק הדור**

**רבינו מרן**

**שמריהו יוסף**

**ניסים קרליץ**

**זצוק"ל**

**גדולה האבדה ואין לנו תמורה**

**חברי הביד"צ**

הצדקנית מרת בתיה ע"ה, בתו של הגאון רבי שמריהו יוסף קרליץ זצוק"ל ואחותו של מרן החזון איש זיע"א, ובהיותו רך לימים מעט לאחר הלידה, היה נתון בסכנה גדולה, ובחסדי שמים אירע לו נס גדול והוא ניצל ונותר בריא בחייו, והורו שיקראו לו אף בשם 'נסים' על שם הנס הגדול שאירע לו, אף שלא היה מצוי שם זה בעדת אשכנז כל כך, וכך נקרא ביום הכנסתו לבריתו של אברהם אבינו בשם 'שמריהו יוסף ניסים', ע"ש זקינו הגאון רבי שמריהו יוסף קרליץ זצוק"ל, שכינה כרבה של קוסובה ואביו של מרן החזון איש זיע"א, ועל שם הנס שהתרחש לו לחייו, ובמשך כל ימיו נקרא בעיקר בשם שנקרא אודות ניסו.

בטל ילדותו התחנך בתלמוד תורה בקוסובה, ושם התחנך על ברכי המסורת המפוארה של משפחת קרליץ לדורותיה. בהיותו כבן עשר שנים בשנת תרצ"ו, כשראה אביו כי בניו חייבים ללמוד בבית הספר הפולני, החליט לעלותם ארצה, ובהיות ויכול היה להצהיר על מרן זצוק"ל שהינו חלוש ונראה היה כחולה הצליח להעלותו ארצה עמו באורח ניסי, ועם הגיעם לבני ברק, הוא נכנס ללמוד בישיבת תפארת ציון, כשאחד מרבותיו היה מרן ראש הישיבה הגאון רבי מיכל יהודה ליפקוביץ זצוק"ל, ושם עלה ונתעלה והוכר עד מהרה כאחד מגידולי הפאר של הישיבה, שידיו רב לו בתורה ועומק עיונה, ביראת שמים צרופה ובמידותיו התרומיות שהיו לשם דבר.

באותם ימים נקשר עמוקות בדודו מרן החזון איש זיע"א, שהיה מגיע אליו תכופות ונועץ בו בכל הליכותיו, ואף זכה לישון במשך זמן מרובה במעונו, כשמרן החזון איש מגדלו ואף לומד עמו בעיתות מיוחדות, ומדריכו ומלווהו בכל אורחות יו. מאורע אחד מתוך רבים שח לימים, שפעם שהה עמו בים, והיו מנצלים את ההזדמנות שנמצאים ביומא דפגרא לשוחח עמו בדברי תורה, אירע שדיבר עמו בן תורה אחד בעניין השייך למסכת בבא בתרא, ובדרך חזרה אמר לעצמו שכנראה צריך הוא לחזור שוב על מסכת זו, והוא חפץ היה לראות איך מרן החזון איש עושה זאת, ותיאר, את שמצא לנגד עיניו: 'מיד כשהגיע לביתו החל בלימוד המסכתא, ולאחר יום וחצי ראיתי לפי דפי

בסערה השמימה, והתחושה היתה נוראה כמה יתומים היינו ואין אב.

בתוך שעה קלה פשטה הידיעה המרה בכל תפוצות ישראל בארץ ובגולה, והכתה בהלם את המוני בית ישראל בכלל ותלמידיו בפרט. במקומות רבים שעוד פיזמו את היכלות התורה ריקודי ההמונים עם ספרי התורה, הפסיקו את הריקודים על סילוקו של עמוד התורה וההוראה. במקביל בבית החולים החלו להתקבץ רבים שזעקו והתאבלו על סילוקו של עטרת תפארתם בסערה, וליד מיטתו נאמרו פרקי תהלים ואמירת ויהי נועם בקולות דמע ובכי בלתי פוסקים, כשזעקות השבר והבכי נשמעים בכל המחלקה.

וכך תמו להם למעלה משבעים שנים שמהיכלו הגדול של מרן זצוק"ל יצאה הנהגת והוראת כלל ישראל, ובמיוחד בעשרות השנים האחרונות כשהוא עומד בשער לבסס ולהורות את הדרך אשר ילכון בה, בהיותו ממנחילי ההשקפה הטהור־רה ולוחם מלחמות קדשי ישראל במסורת הדורות כל השנים, כשהוא התמנה עוד בימי עלומיו בשנת תשל"ז לכהן פאר כחבר מועצת גדולי התורה, וביתר שאת לאחר הקמת תנועת 'דגל התורה' בשנת תשמ"ט, רבינו הגדול מרן הגרא"מ שך זצוק"ל היה שולח רבים להיוועץ בו, כשעולם ההוראה נשען על הוראותיו ופסיקותיו בכל דבר וענין.

עקב שעת הליל המאוחרת נקבע כי מסע ההלויה ייערך אי"ה היום אסרו חג וכך מאות אלפים מכל החוגים והעדות בני תורה כואבים ודואבים מכל שכבות הציבור לכל גווניו, חוגיו ועדותיו, יעשו את דרכם לעיר התורה בני ברק, כדי ללוות את מרן פוסק הדור, למקום מנוחתו שבבית החיים נציבי פוניבז' בבני ברק.

### מתולדותיו

אורו הגדול של עמוד ההוראה מרן פוסק הדור זצוק"ל, זרח בערב שב"ק י"ח אב תרפ"ו בעיירה קוסובה שבבלרוס בבית אביו הגאון הצדיק רבי נחום מאיר זצ"ל שכינה כרב בעיירה מיישגולא ליד וילנא והיה תלמידו של מרן החפץ חיים וקרוב מאד למרן הגר"ע גרודזינסקי זצוק"ל, ולאמו

## סמינר תהילה

**מיסודו ובנשיאותו של מרן הגאון רבי ש.י. נסים קרליץ זצוק"ל**

# נפילה עטרת ראשנו

**אבלים ודווים אנו על הסתלקותו של נשיא אלוקים בתוכנו אשר נתן לבו ועיניו להיות מיצר בצרת הרבים והיחיד, ונטה שכמו לשאת משא הדור והחינוך הטהור, גאון הדור ופארו צדיק יסוד עולם חסיד ועניו, הרב הדומה למלאך ה'**

## מרן רבי שמריהו נסים קרליץ זצוק"ל

**פנה הודה פנה זיווה פנה הדרה**

**ואיכה חשכה אור ההלכה והתלמוד כמו גלמוד מי יבונן,**

**וסוד תורה היש מוציא לאורה, ומי הוא זה עלי הדור וגונן.**

### וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'

**בעמוד זה יש דברים הטעונים גניזה**

<sup>[1]</sup> 4 יום שלישי כ"ג בתשרי תש"פ יתד נאמן



# גוריהו יוסף נסים קרליץ זצוק"ל

המסכת שסיים את המסכת כולה שיש בה קע"ו דפים'. כן העיד שנהג ביום פטירתם של אביו ואמו ללמוד לעילוי נשמתם כל מסכת חולין, ואלו המושגים שהושרשו בקרבו כבר מגיל קט את שראה בעיניו בבית דודו הגדול.

גם את הקשר ההלכתי הגדול שבו השתלם והוריש לדורות אחריו, הוא ינק וקיבל הרבה מבית דודו הגדול זצוק"ל, עמו היה נועץ בכל רזי ההלכות ואורחותיהן, לימים סיפר, שבאחד הימים הוא צעד עם מרן החזון איש מגבעת רוקח ועד לרחוב בלוי לאחר מחלה שלקה בה, הוא פסע לאיטו כל הדרך, ולפני שהגיעו אמר לו מרן החזו"א - רואה אתה הולכים לאט לאט ולבסוף מגיעים, לו היינו עומדים על מקום אחד לא היינו מגיעים, ותיאר מרן הגר"נ זצוק"ל - 'חשבתי לתומי שדיבר דברי מוסר גרידא, לאחר זמן הבנתי את הדברים יותר טוב, היה זה לאחר שלקה בלבו, ורופאיו הזהירוהו לבל ידבר במשך ששה שבועות, במשך הזמן כשיכל לדבר כמה תיבות, רמז לי להוציא מחברתו, ושכתוב עבורו כמה תיבות, כתבתי שלוש תיבות כפי שיצאו מפיו, ויותר לא יכל לומר, למחרת שוב ביקש ממני שאמשיך באותו ענין, ושכתוב עוד כמה תיבות, וכך נמשך הדבר במשך תקופה קצרה, ולבסוף מכל התיבות האלו נהיה סעיף קטן בספר חזו"א על הלכות שבת, ולמרות שידע שלאחר זמן ימשיך לכתוב כרגיל, בכל זאת נהג כפי מה שנהג ללמד בכל עת וזמן שהרי אין אתה רשאי להיבטל הימנה.

מהישיבה לצעירים המשיך מרן זצוק"ל את דרך העליה ועבר ללמוד בישיבת לומז'ה בעיר פתח תקווה אשר בה התרכזו באותם ימים סלתה ושמנה של עולם התורה, שהאירו מאור תורתם והכשירו את הדור הבא של מעתיקי השמועה ומנחילי מסורת התורה, וגם בהיכל ישיבה זו יצא שמו של הבחור הצעיר לתהילה ולמרות צניעותו שימש כסמל ודוגמה לרבים מבני העליה שהקיפוהו והביטו בו בהערכה מרובה והכל חזו כי עדיו לגדולות.

בעצתו של דודו מרן החזו"א זיע"א, לאחר שנפתחה ישיבת פוניבז' המעטירה, הוא שם פעמיו לשמוע את השיעורים שנישאו בה ברמה, וכפי שהעיד לימים ריעו הגאון הגדול רבי יעקב אדלשטיין זצוק"ל שאף שימש עמו רבות בשנים בבית הדין בהוראה יחדיו, שבחורף של שנת תש"ד הגיע מרן הגאון רבי שמואל רוזובסקי זצוק"ל לרמת השרון עם בשורת הקמת הישיבה החדשה שייסד מרן הרב מפוניבז' זצוק"ל בבני ברק, ובהיות שהכיר אותנו מפ"ת, סיפר לאביו שמרן הרב מפוניבז' החליט לפתוח ישיבה והזמין אותו לכהן כראש הישיבה, והוסיף לומר, שמרן הרב ביקש ממנו לארגן קבוצת בחורים בני עליה לפתוח עמו את הישיבה, והוסיף, שבכוונתו ללמוד את הדף גמרא והוא לא ימסור שיעור רק עם חידו"ת, אלא ילמד 'לאמדישער בלאט גמרא', ולאור זאת אביו הסכים בשמחה לשולחו עם אחיו שילבחס"א רבינו מרן ראש הישיבה הגאון רבי גרשון שליט"א והם היו בין השבעה בחורים הראשונים שייסדו את הישיבה, בשנה הראשונה היו שם הגה"צ ר"ח פרידלנדר זצוק"ל, הגר"א קלרמן זצוק"ל, ורבי יהודה פרנק שליט"א נכדו של הגרצ"פ פרנק זצוק"ל ואחיינו של מרן רבי שמואל שכינה שנים רבות כספ"ד בביה"ד בת"א, ובאותם ימים מרן הגר"נ קרליץ זצוק"ל הגיע בחצי השנה הראשונה לשמוע את השיעורים, היות ואז עוד למד ולן בביתו של דודו מרן החזו"א, ורק מאוחר יותר הצטרף להיות תלמיד מן המנין בישיבה והעפיל עד מהרה בסולם העליה למראשותיו.

סדריו בישיבה שנפתחה בבית הכנסת 'הליגמן' שלימים כיהן כרבו, ארכו שעות על גבי שעות ברציפות ללא כל הפסק או היסח הדעת כלשהו, ובמהלכם נתגלה לעין כל גם כושר הריכוז המיוחד



צילום: יעקב נחומי/פלאש 90

בו ניחן. דבר לא הטרידו מן הלימוד וכל העיתים כולן שוות היו לטובה ומוקדשות במלואן למטרה אחת בלבד, ללימוד התורה הקדושה. דבר נוסף שייחד את לימודו היתה חתירתו מאז ומתמיד לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא. יגיעה רבה יגע בכל סוגיא וסוגיא בה התעמק כדי לרדת אל מצולותיה, לברר וללכץ את כל פרטיה ודקדוקיה עד אשר היו הדברים מחוורים כשמלה ברורה. לאחר יגיעתו הרבה הדק היטב היה פונה ללימוד שיטות הפוסקים ולא זו עד אשר זיקק את הדברים שבעתיים וזכה לדלות את הדין המעשי מתוך שיטות הקדמונים. בנוסף לכל מעלותיו הרבות אפיינה אותו מידת צניעותו הנדירה. מעולם לא נשמע קולו בשום דיון או ויכוח שהתנהל בין כתלי הישיבה וכולם ידעו כי הוא שתקן מופלג ואינו מחווה את דעתו בשום ענין מלבד הלימוד.

עם הגיעו לפרקו דיברו אודותיו נכבדות, ודודו מרן החזון איש זיע"א היה זה שהציעו לו להשתדך עם הרבנית לאה ע"ה בתו של הגאון הצדיק רבי צבי הירש הכהן קופשיץ זצוק"ל, מנקיי הדעת שבירושלים, חתנו של רבי שמואל הלל שיינקר שהיה חתנו של גאב"ד ירושלים מרן הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד זצוק"ל. רבי צבי היה תלמיד חכם עצום וצדיק נשגב וכל ימיו היה מדמויות ההוד המופלאות אשר האצילו מהדר זיוו על ירושלים של מעלה. ביתו היה בית מפואר שבו גידלו תורה ויראה באופן שהיה לפלא גם באותם ימים. מכל משמר נצרו רבי צבי הירש ורעייתו את חינוכם של ילדיהם וגוננו עליהם מפני רוחות הסערה אשר נישבו בחלל העולם באותם ימים הרי גורל והפילו חללים רבים מספור. כל מכיריהם של המשפחות הכבודות קראו על שידוך זה ענבי הגפן בענבי הגפן דבר נאה ומתקבל ושמחו על הקמתו של בית זה אשר יאחד בקרבו כחות מופלאים אלו. לימים סיפר אחד מגיסיו, כי בעת שהוצע להם השידוך עלה לביתו של מרן החזון איש כדי לשמוע מפיו דעת תורה לגבי המיועד, ומרן החזון איש

השיבו כשבין היתר הוא מחווה את דעתו והערכתו ושיבח את אחיינו בהגדירו אותו כ'בעל כשרון' גדול. כל מי שידע ולו מעט על החשיבות שנודעה לכל מילה שיצאה מפורש מפיו יודע להעריך כמה טמון ומונח בתוך שבת קצר זה.

בשנת תשי"א התקיימה החתונה במעמד גדולי ישראל, ויחדיו הקימו את ביתם לתפארה בבני ברק, כשמרן המשיך חוק לימודיו בכולל פוניבז', וכד בכד עמל לגדל את ילדיו על אדני התורה והיראה במסורת אבותיו הדגולים. והרבנית מרת לאה ע"ה נפטרה לבית עולמה בשנת תשע"ה.

## מסכת הרבצת התורה

מעט לאחר נישואיו החלו להידפק על דלתו לבקשו שייריץ מתורתו הרחבה לרבים, בשנת תשט"ו הוא החל לכהן כר"מ בישיבת חוג חתם סופר, בה המשיך במשך כשלש שנים למסור את שיעוריו לפני תלמידיו ששתו בצמא את דברותיו, ולאחר מכן החל לכהן כמרבין תורה בישיבת ויז'ניץ בבני ברק, בה כיהן כמרבין תורה עד לשנת תשכ"ב. בשנים אלו כיהן בתפקיד כשהוא מרבין תורה בצורכים הצעירים לצידם של הגאונים רבי גדליה נדל זצוק"ל ורבי שאול ברזם זצוק"ל. באותם שנים העמיד לגיונות לגיונות של תלמידים אשר התעלו בתורה וביראת שמים טהורה כשדמ" ותו המופתית מהווה דוגמה חיה לכל אשר לימד ותבע מאיתם בבחינת 'נאה דורש ונאה מקיים'. בוגרי הישיבה אשר זכו לקבל ממנו תורה מזכירים עד היום בערגה ובגעגועים את אותם ימים בהם התענגו על שיעוריו העמוקים והבהירים וקנו מפיו לקח טוב.

בחודש טבת תשי"ט לאחר שאביו הסתלק לבית עולמו הוא התמנה למלאת מקום אביו ולכהן כרב ביהכ"נ הליגמן בבני ברק, והמשיך בכך עד שקיבל עליו עול הרבנות ברמת אהרן עם ביסוסה של השכונה.

אחד ממקומות התורה הנודעים ביותר בארה"ק הינו כולל חזון איש בשכונת זכרון מאיר בבני ברק, שנוסד והוקם על ידי מרן החזו"א זיע"א לעמלי התורה שלמדו כל ימיהם תורה ללא הפוגה. בשנת תש"ב, הורה מרן החזון איש לאחיינו רבי שמריהו יוסף קרליץ זצוק"ל לעמוד בראשות הכולל, הוא סייע להקים את המבנה יחד עם הרב יעקב הלפרין זצ"ל, ומרן החזון איש הספיק להתפלל במבנה החדש בתפילות בימים הנוראים של שנת תשי"ד, בשנת תשט"ו התמנה אביו של מרן זצוק"ל רבי נחום מאיר קרליץ זצוק"ל לכהן כראש הכולל, ולאחר פטירתו ביקשו למנות את בנו מרן פוסק הדור זצוק"ל שימלא את מקומו, אך בישיבה לא הסכימו לוותר על שיעוריו שהיו הבריה התיכון, וכך המשיך עד לשנת תשכ"ב, כשאז ביקשו מרן הקהלות יעקב זצוק"ל למלאת מקום אביו ולכהן פאר כראש הכולל, בו המשיך לכהן עד יומו האחרון, כשמקרבו יצאו מאות רבות של תלמידי חכמים מובהקים, והוא השפיע מהודו והדרו בשיעוריו ובדרמותו המיוחדת בכל השנים כשהיה שוקד על דלתות התורה ללא הפוגה.

בהנהגתו התמזגו להן כמה תכונות והנהגות באמצעותן נהג ברמה משך כל שנותיו שהיו שוות לטובה, בהרבצת תורה עם הנהגה ציבורית ייחודית ומיוחדת. מחד גיסא היתה הנהגתו הנהגה נשגבה כשל חד מקמאי החי בפסגות נישאות וכל שיחו ושיגו נעלה ומרומם. התורה הקדושה היתה תמצית חייו, ומימי נערותו בהם חבש את ספסלי הישיבות הק' ועד ימי זקנה ושיבה בהם היה מוקף ומסובב בחבילי טרדות רבות ועצומות, לא פסק פומיה מגירסא, וניתן היה לראות בחוש כיצד אין לו בעולמו אלא ד' אמות של הלכה, וכל עתותיו היו קודש לתורה ועמלה. הוא נהג להתפלל בבית מדרשו עם הנץ החמה ומיד לאחר התפילה היה נשאר בבית המדרש שעה ארוכה כשהוא שקוע בתלמודו. מדי בוקר היה יוצא מביתו אל היכל כולל 'חזון איש' שם היה לומד שעות ארוכות בחברותא. משך כל שנותיו לא פסקה ממנו ישיבה ורוב שעות היממה היה רכון על תלמודו.

סדר יומו היה גדוש ומחושב עד תומו. שעות ארוכות היה שוקד על סדריו הקבועים כשהוא רכון על ספריו יחד עם חברותא. כמו כן מסר שיעורים רבים בכל חלקי ומקצועות התורה.

בין שיעוריו הקבועים נמנו השיעורים אותם מסר כמה פעמים בשבוע לחכמי ורבני הכולל, השיעור המפורסם בהלכות שבת אותו מסר מדי מוצאי ש"ק במקהלות עם בבית מדרשו. שיעור נוסף אותו מסר שנים רבות היה השיעור המיוחד שמסר בספר העמוק 'דרך ד' לרמח"ל'. שיעור זה נמסר מדי ערב שבת קודש בביתו ובין שומעי לקחו נמנו מתי מעט מקרב חשובי ראשי הישיבות והמשגיחים. שיעוריו התייחדו בפשטות כובשת ובהם היה מעמיק וצולל בנככי הסוגיות בבקיאות מדהימה וחרifות עצומה. במהלך השיעור היה עומד בקצרה על כל נקודה ונקודה בסוגיה שהיתה טעונה ביאור והבנה ובמילים קצרות ותמציתיות היה מבאר ומיישב ברוחב דעתו. כל סוגיה בוארה באר היטב עד אשר מחזורת היתה כשמלה וכל נקודה הבהיקה באור יקרות. כמו כן היו כל הספקות והשאלות המתהווים מבוררים הלכה למעשה וכל השומעים ידעו מהו המעשה אותו יעשוין ללא ספקות וקושיות.

מאותם שיעורים מופלאים יצאו לאור עולם ספריו החשובים ה"ה ספר 'שיעורי הגר"נ' על הרמב"ם בהלכות תרומות ומעשרות וסדרת ספרי 'חוט השני' בהם נפרשה משנתו ההלכתית בטוב טעם ודעת. סדרה זו התקבלה מיד עם צאתה לאור עולם בחיבה רבה על ידי תלמידי החכמים והצורכים והפכה עד מהרה לאבן יסוד ממנה יתד ממנה פינה לכל בעלי תריסין מופלגים. כח הריכוז הכביר שראו אצלו תדיר היה לשם דבר.

**י'תד באמן יום שלישי כ"ג בתשרי תש"פ 5**



# מירן פוסק הדוד הגאון רבי שמואל

בכל נושא בו היה עסוק, ובמיוחד בעת תלמודו, היה מרוכז כל כולו ורק בקושי ניתן היה לנתק אותו מן הענין בו עסק. מקרה אחד שיעיד על כך אירע כשהגיע אחד מחשובי הרבנים בחו"ל לבקרו ולהימלך בדעת תורה, בני הבית הכניסוהו אחר כבוד לחדרו, ושם ניצב זמן ארוך והמתין עד אשר הרים מרן את עיניו מתלמודו והבחין בו. התפעל-וּתו של אותו רב לא ידעה גבולות, והוא חזר ותמה באוזני בני הבית שוב ושוב כִּיצד עושים זאת? כיצד זוכים לשקיעות וריכוז נדירים שכאלו?.

ניצול הזמן של מרן זצוק"ל היה לא נתפס ממש, לא היה אצלו זמן שלא היה מנוצל ואפילו רגע

כמימרא נוצל במלואו לעשיה ברוכה ובלתי פוסקת. כמו כן נתגלתה בהנהגתו זריזות מופלאה וכך, כאשר ניצבה לפניו כל משימה שהיא, גדולה או קטנה, טופלה על ידו באופן מידי ללא כל שהיות ועיכובים.

### מכאן תצא הוראה

אחד מאבני היסוד באורחותיו הדגולים הינו הקמת בית הדין, שהוקם בשנת תשכ"ח בביתו בעידודו של מרן הקהלות יעקב זצוק"ל, ובברכתו של מרן האבי עזרי זצוק"ל.

דמעה / הרב א. חפץ

# קול דממה דקה

העולם מבקש לומר משהו מתוך הדממה שלו, לומר בסך הכל מילה אחת נוספת ולהרעיד בה את העולם. אך לא יכול היה. ואז כבר החלנו לבכות על רבי ניסים הקדוש המתייסר. על גילי ספר תורה שנוגעת בהם אש היסורין.

כיון שכל ימיו נטל על עצמו את עול הציבור, בכל תחום שרק היה שייך, גם כעת הוא נטל איתו את הכפרה ומיתתן של צדיקים מכפרת.

אולי נזכה להשתתף כראוי באשכבתא דרבי ולהוריד דמעות, ונבוא לחיי העולם הבא.

דמעו בדמעות חמות, על רבי ניסים שהסתלק עם דברי המדרש (בראשית רבה פרשת לך לך פמ"ד): שאברהם אבינו שאל את הקדוש ברוך הוא רבון העולמים אולי יבוא אדם אחר שיסגל מצות ומעשים טובים יותר ממני, ותכרות איתו ברית ותדחה בריתו לבריתי, אמר לו הקדוש ברוך הוא כי אין לו מה לדאוג, כי הוא יעמיד ממנו מגינים של צדיקים, ולא עוד אלא בשעה שיהיו בניך באים לידי עבירות ומעשים רעים, אני רואה צדיק אחד בהן שיכול לומר למידת הדין די, אני נוטלו ומכפרו עליהן". וכך נצח עם ישראל ישרוד.

### "כמה דכ"ף איניש טפי מעלי ליה"

ודאי ראיתם אותו תמיד כפוף. הוא הלך והתכופף עוד ועוד ועוד, אין לשער ואין לתאר. היה זה סמן חיצוני למשהו פנימי כל כך. לברו תכוכו. ועל כך אנו בוכים על הכפיפות שאין כפיפות ממנה ועל הגבהות שאין למעלה הימנה, שילוב פלא של כפיפות וזקיפות, של עוצמה אדירה מול ענוה מדהימה. הוא דבק במידותיו של הקב"ה: "במקום שאתה מוצא גדלותו ותוקפו שם אתה מוצא ענוותנותו". אין דבר ישר יותר מסולם נטוי!

והייתה לו בבואה דבבואה נוספת מדודו החזון איש.

רבי ניסים היה מהאחרונים, שהקולמוס יכול היה איך שהוא, להעיד גם עליו את הנוסח הידוע שכתב מרן החזון איש על עצמו: **"כי כמעט כל מה שאני עושה אני אנוס על פי הדיבור. בהיותי שבור ורצוץ כל הימים ולא זכיתי לשום עונג מתענוגי החיים נוסף לכאבי הגוף ושבירתו כל הימים העונג היחידי הוא לי לעשות רצון קוני ואין לי צער יותר גמור מכישלון בעוון"** (חלק א' מכתב קנ"ג) לרבי ניסים היה בבואה זו. לא טעם כמעט מתענוגי החיים, כאשר יעידו עליו קורות ביתו, לא בקנאה, ללא תאוה, ללא כבוד, ללא ירושות וחזקות. והנה אנחנו מלווים את ארונו, דווים ובוכים. אללי לנו.

עומדים אנו דוממים, ואין דבר זועק יותר מן הדממה הזו....

השעינו ראשיכם על חומת בית העלמין הגדולה, שבלעה כבר לתוכה את אלופינו, ראשינו, את ארזי הלבנון. ימים על ימי מלך תוסיף, אבל היער הולך ונכרת. אנחנו לא הולכים ומתדלדלים, אלא מתדלדלים ומתדלדלים - - מתמעטים עצים, וכבר כמעט אין יער ארזים. הדממה הנוראה של היער המשתתק רק הולכת וגוברת. אין כמעט צמרות עצים שינועו לרוח היום וישמיעו לנו את קולם מלמעלה. השקט מחריד. הבדידות מעיקה. אולי משום שקול שופרו של המשיח כבר נוקש בפתחינו, וממתין להישמע בקרוב. ושמא מתוך אותה דממה דקה האיומה בה אנחנו נמצאים ישמע כבר קול מבשר ואומר.

כאשר נטיב את דרכנו נשפר את מעשינו, ונעצים את הדמעות שלנו על גאון ישראל, הם ירטיבו את האדמה ויצמיחו במהרה קרן לדוד, ונשמע בקרוב את קול שופרו של משיח צדקנו.

הביישני של רבי ניסים. ההצצה מבין חרכי העיניים הטהורות, הרצינות והכובד ראש של איש קדום מדור הנפילים, העיניים המביטות תמיד לארץ, כל אלו הועתקו מהיכלם של אביו הגדול והדוד - מרן החזון איש. והנה כעת, התמונה הזו נתלשה בכוח מכותל המזרח של היהדות החרדית, ולא תהיה לנו כמותה לעולם ועד. כי זה האיש רבי ניסים קרליץ, אין לו תמורה.

בכו בכה על רבי ניסים שהוא כזה שלא היה מעולם ולא יהיה לעולם! הוא היה גאון בישראל שנשתל במיוחד - לדור מיוחד, לתקופה מיוחדת, וברגעים מיוחדים של אחרית הדורות. זו תופעה פלאית חד פעמית, שהייתה ואיננה כי לקח אותה אלוקים. אין מי שיוכל לחקותו, אין חליפתו אין תמורתו.

כאשר הוא הולך כעת לעולמו אין אפילו מי שיספיד את ה'הספד של רבי ניסים' - - כי רבי ניסים דרכו היתה לקונן בהספד קצר ונורא. עם בכי מחריד ומתגלגל שפרץ ממעמקים. כל ההספד מתחילתו ועד סופו, היה כולל את מראה פניו האדומות מבכי, בתוספת משפטים בודדים, שבהם היה טמון הכל מכל כל! ואז גאון ישראל היה יורד לפתע מהבימה בדממה, מקנח את דמעותיו, ומסתתר בין הקהל...

#### ■ ■ ■

כאשר מרנן ורבנן זקני הדור ההוא ביקשו מאיתו להקים את בית הדין בישראל, הם ידעו כי אין לו על גבו אלא ד' אלוקיו, והוא אחרון האחרונים, ה'חפצא' של קיום ה"לא תגורו מבני איש" הוא ובית דין חד הוא. ההלכה בזוהרה והתורה בעצמותה. ב'דעת תורה' הנובעת מתוך גיעת התורה לשמה, הכריע, פסק, ובדין האמת שלו נעשה שותף להקב"ה. ומני הקמת בית דינו הצדק, הוא נעמד להיות האם המקנחת צואת בנה. והיה לנו גם לאב המרבה רחמים על העולם - בזכות משפטיו ודיניו. יותר מיובל שנים הירבה סליחה וכפרה - בחוקיו ומשפטיו לישראל.

אם תזכו כעת לנגוע בקצה המיטה שלו אולי תזכו לסליחה, מהרו והתקרבו לראות את הארון הקודש מסתלק, כי זו פעם האחרונה שתוכלו לראות את רבי ניסים. בכו בכה על רב רבנן, על ראש בתי הדין בישראל. כי משמת רבי ניסים בטלו הדיינים'. הרבו בכי.

#### ■ ■ ■

מי הוא זה היכול להגן על הדור, מי שלא טעם מהדור. לא לקח פרוטה מאיש, ולא טובת הנאה: **"את שור מי לקחתי וחמור מי לקחתי ואת מי עשקתי את מי רצותי ומיד מי לקחתי כופר"** וכמו בשעתו שיצאה בת קול להעיד על ראש בית הדין: שמואל הנביא, כך מעידים היום הנידונים והמתדיינים, הקשים והמרירים, התוקפנים והצעקנים כולם מצטרפים לבת קול: אנחנו עדים כי כל מעשיו לשם שמים. וזו הנשמה שמכפרת על העולם כבר שנים רבות ביסוריו.

לפני שבע שנים כאשר עלה למיטה, העולם התחיל להתנועע.

בתחילה הוא סבל למעננו מעט. אחר כך יותר, ועוד יותר. עד שהדממה הפכה לכפרה רבתי עלינו, הוא רק הביט בעיניו והנהגן בראשו, וכך השיב לשאלות בהלכה מידי יום, עד שברבות הימים השקט שלו התעצם, וי לן, ואנחנו התחלנו לדמוע. הדמעות שבאו בעקבות השקט. איי מה היה לנו.

פניו האדימו מפעם לפעם, והיה נראה בעליל כי 'צדיק יסוד

<sup>[1]</sup> 6 יום שלישי כ"ג בתשרי תש"פ יתד נאמן



# גוריהו יוסף נסים קרליץ זצוק"ל

כי סוגים רבים של שתיקה היו לו למרן ועל פי שתיקתו ידעו לפרש את שרצה להשיב...

אחד מראשי השלטון לשעבר שנכנס לחדרו, יצא נפעם כולו ואמר לבני הבית - "משך כל הפגישה הקשיב הרב לדברי ולא הוציא מפיו ולו מילה. מעודי לא נתקלתי באישיות כה שתקנית אולם הפלא הגדול בעיני הוא כי למרות שלא הוציא מפיו מילה - עיניו הביעו את דעתו על דברי ולפי הבעתן ידעתי בבירור באלו נושאים הסכים עם דברי ובאלו חלק עלי ושלל את דברי מכל וכל".

עוד תכונה נדירה עטרה את נור תפארת מידותיו והיא מידת - "מודה על האמת". ברגע שגילה והחליט כי אחד מדבריו או מעשיו אינו מכוון אל האמת לאמיתה היה ניצב ברבים ואומר קבל עם ועדה ללא כל היסוס כי חידוש פלוני או מעשה אלמוני אינם אמיתיים בתכלית וכי הוא חוזר בו מהם. לא פעם ולא פעמיים שב על עצמו מחזה נורא הוד זה, בו אחד מגדולי ומאורי הדור מזדקק מלוא קומת רוחו ובפשטות שאין לה אח ורע מבטל את דבריו וחוזר בו ממעשיו ויהי לפלא.

## ויהי בנסוע הארון

בשנים האחרונות הלך מרן זצוק"ל ונחלש, אך למרות זאת התאמץ להמשיך בסדר יומו ולימודיו במסירות נפש. בשנת תשע"ה נפטרה זוגתו הרבנית לאה ע"ה ולאחר תקופה עבר להתגורר בבית בנו רבי מרדכי קרליץ שליט"א, שם המשיך בלימודיו וסדריו הקפדניים ככל הניתן. למרות חולשתו הרבה יצא לפני כחודש להצביע המערכת הבחי-רות הגורלית, והופעתו גרמה להתרגשות רבה בקרב המוני בית ישראל.

בחג שמחת תורה החלו האראלים והמצוקים להילחם זה בזה, וזעקות התפילה הרקיעו שחקים ובקעו בגרון ניחר מפי בני המשפחה וההמונים שגדשו את חדרו של מרן זצוק"ל בבית הרפואה מעייני הישועה שם כיהן מרן זצוק"ל כראש ועד ההלכה וכל פסיקות ההלכה נקבעו לאורך שנים על ידו בצוותא עם מרן בעל שבט הלוי זצוק"ל. לא אחת נראה היה כאילו חלילה נגזירה הגזירה, אך מרן זצוק"ל שב והמשיך כשנשמת ד' באפיו, עם צאת החג עוד הספיק רשכבה"ג מרן שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א לבקרו בחדרו ובהיכלה של ישיבת פוניבז' הורה רבינו מרן ראש הישיבה הגר"יג אדלשטיין שליט"א והפסיק את מסיבת סיום החג לצורך אמירת פרקי תהילים לרפואתו. לאחר כשעה ניצחו האראלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש, כשההמונים פורצים בכבי וזעקות שבר על כי נוטל ארון הקודש, וספר התורה נלקח מעמנו לעולם שכולו טוב.

מרן פוסק הדור הותיר אחריו לברכה זרע ברך ד', הרבנים הגאונים בניו: רבי אליהו מרדכי שליט"א מחשובי העוסקים בצורכי צבור באמונה והפועלים למען הכלל והפרט, רבי אברהם ישעיהו שליט"א רב ביהכ"צ הליגמן, רבי נחום מאיר שליט"א, רבי שמואל הלל שליט"א מנהל בית הדין והכולל, רבי יצחק שליט"א מחשובי לומדי הכולל, רבי שאול שליט"א ראש כולל חזון איש, וחתניו: רבי שריאל רוזנברג שליט"א אב"ד בבני ברק, רבי צבי זלזניק שליט"א מחשובי הת"ח בבני ברק, רבי אהרן אוסטרן שליט"א מראשי ישיבת אורחות תורה ורב ביהכ"נ יד אהרן, רבי אהרן זאב גרוסברד שליט"א מחשובי הלומדים והת"ח בבני ברק, ורבי מנחם מנדל לובין שליט"א ראש בתי ההוראה של מרן פוסק הדור, נכדים ונינים ובני נינים הממשיכ-ים במורשתו המופלאה כל ימיו.

מסע ההלוויה יצא היום בשעה 12.00 משכונת רמת אהרן מצומת הרחובות רבי עקיבא והרב כהנמן פינת רוזנהיים במעמד רבבות אלפי ישראל ובראשם מרנן ורבנן גדולי הדור, ראשי ישיבות אדמור"ים, רבנים ודיינים .

ת.נ.צ.ב.ה.

בהנהגת הדור. מיד לאחר הקמת הרעיון, כשהיה צורך לעורר את בני הכולל החשוב 'כולל חזון איש' שבראשותו, להירתם ולסייע בדבר הקמת תנועת דגל התורה והרחבת פעלייה הברוכים, מרן הגר"נ זצוק"ל יצא מגדרו ואמר דברים נוקבים בכנס פנימי מיוחד לחברי הכולל שחשפו את השקפת עולמו ואת כוחו הגדול כשותף בהנהגת כלל ישראל והדור. מאז ראשי דגל התורה היו נועצים רבות במרן זצוק"ל, ולבקשת מרנן עיני העדה זצוק"ל בקשו תדיר לשמוע אף את דעתו דעת תורה בשאלות שהזמן גרמן.

כן היה שותף פעיל ומרכזי להקמת הבטאון 'יתד נאמן' והשתתף בכינוסים הראשונים שנושא דברים מרכזי לעודד את בני התורה להימנות על העתון. רשכבה"ג מרן הגראמ"מ שך זצוק"ל קבע אז בכתב ידו כי בשאלות שיתעוררו בנוגע להתנהלות הבטאון, יהיו שלשה גדולי ישראל שיהיו אחראים להתנהלות הבטאון: רשכבה"ג מרן בעל האילת השחר זצוק"ל, מרן פוסק הדור זצוק"ל, ויבלחט"א רשכבה"ג מרן שר התורה שליט"א.

## לבו פתוח כאולם לכל

בשנת תשל"ו התמנה כרבה של שכונת י'רמת אהרן' בעיר בני ברק ומני אז השקיע כחות רבים בהפרחתה ושגשוגה ובעזרה לכל אחד ואחד מתושביה, כשהוא מקיים בנפשו את דברי חז"ל אשר קבעו כי כל מיליה דמתא מוטלים על כתפי תלמידי החכמים דמתא.

מאז במשך כל שנותיו, דלתו היתה פתוחה בפני כל אחד ואחד, וליבו ואוזניו גם הם פתוחים היו לכל. כל מי שנצרך לעזרה מכל סוג שהוא ידע כי הוא יכול לנקוש על דלת הבית בכל שעה, ואם רק היה הדבר אפשרי, היה מוכנס אחר כבוד ונכנס לשאול בדעת תורה בכל נושא וענין. מרן נתן עיניו וליבו להקשיב לצרתן של ישראל, לשאת יחד עמהם בעולם ולהקל מעליהם את משאם. מרי נפש וקשי יום רבים היו פוקדים בקביעות את ביתו, ויחד עם רעייתו הרבנית ע"ה, ברחמנותו הרבה היה יורד מרום מעלתו ומפסגות השגתו, ומקשיב היה ללבטיהם ומחיה את נפשותיהם כטל תחיה. הוא לא חס על כבודו ועל מעמדו מעודו.

חרדה יתרה חרד לכבודם ולמצבם של יתומים ואלמנות והיה יוצא מגדרו למען טובתם ותיקונם בכל הניתן. לא אוזן קשבת בלבד היה מטה, אלא גם כתף ומשען היה להם לכל צרכיהם אף בסתר. הוא פעל פעולות חסד וצדקה עצומות וכל אימת שנתקל במקרה שהצריך התערבותו, היה נכנס לעבי הקורה ראשו ורובו והטיל את כל כובד משקלו עד אשר סודר הענין על הצד הטוב ביותר. קשר תמידי עמוק ומיוחד היה למרן זצוק"ל עם הצדקה של גדולי הדור 'קופת העיר', אשר ייסד אותה וכונן אותה בהוראותיו ופסקיו בכל עת, מיום הקמתה ובכל עת מצוא, כשהוא מייסד רבות בהלכות צדקה וחסד, ומשתית את יסודות הקופה על אדני ההלכה הצרופה. זכתה גם הקופה והיה משתתף בקביעות בכל אסיפות וכינוסי התפילה של 'קופת העיר' בצוותא עם כל גדולי הדור כנשיא קופת העיר מיום הקמתה.

כמו כן נודע מרן זצוק"ל במידת השתיקה המופלאה בה נהג. בתכונה זו התעטרו מדורי דורות במשפחתו הנישאה והרוממה. היה זה סבו הדגול אבי אמו רבה של קוסובה זצוק"ל אשר נהג לומר לילדיו כי על מילה שלא נאמרה אין צורך להתחרט. גם נכדו הגדול מרן זצוק"ל המשיך בדרך זו וכל ימיו אחז בפלך השתיקה. ולא רק בעת דיבורו היו מילותיו ספורות ומדודות אלא גם כאשר כתב את פסקיו והכרעותיו היו מילותיו שקולות ומדודות. מקורביו היו אומרים כי אומנות גדולה היא לפרש את תשובותיו לשאלות המופנות אליו מאחר ותשובותיו הן שתיקות. הם נהגו לומר

ואחראית כדרכו, בתארו, שההליכה לערכאות חמורה מאד, ובענינים שנוגע לגרושין זה עוד יותר חמור כי זה עלול להביא לגט פסול, כי כפיה שלא ע"פ דין הינו גט פסול. ופעם בשיחה מיוחדת תיאר, כמה יש להיזהר בכל הנושאים החמורים הללו של כפיית גט, בתארו, שהיה בבית הדין אדם שישב בבית סוהר עשר שנים בגלל שבית הדין הרבני פסקו שהוא צריך לתת גט, וביקשו שיביאוהו לבית הדין כדי שיסכים לתת גט, והוא הגיע עם משטרה, דבר שלא היה אף פעם בביה"ד, ולבסוף לאחר שכנועי הדיינים הוא נתן גט בלב שלם.

גם מן הגולה הגיעו אליו פניות ושאלות רבות בדברים שהתבקש להכריע להלכה, כמו המקרה שאירע בסרבן גט שבמשך שנים רבות סירב לתת גט לאשתו, ובועד שנוסד בארה"ב לסייע בהתרת עגונות מעין אלו נרשם שמו של סרבן זה במקום הראשון, המקרה התגלגל לבתי דין רבנים שונים, עד שבאחד הימים הגיע אחד הרבנים החשובים בארה"ב בשליחתו של הגאון הגדול רבי אלי' שווי זצוק"ל לרבינו הגדול מרן הגראמ"מ שך זצוק"ל וסיפר לו על המקרה העגום שאירע, ומרן זצוק"ל נענה על אתר ואמר לו כי 'האיש היחידי שיוכל להוציא ממנו גט זה מרן הגאון ר"נ קרליץ זצוק"ל, תעשו הכל כדי שהצדדים יגיעו לבית הדין בבני ברק', ואכן חלפה עברה עוד תקופה ארוכה עד שבדרך לא דרך הצליחו הרבנים והעסקנים שטיפלו במקרה זה להביא את הזוג לארץ לבני ברק, ובבית הדין אכן סודר הענין והגיע לידי גמר.

מקרה נוסף אירע באחד המקרים כשנתבע תושב ירושלים לדין תורה בבית הדין על ידי תובע מבני ברק, הנתבע שנמנה על באי ביתו של מרן האבי עוזי זצוק"ל הודיע במכתב לבית הדין שהיות והלך אחר הנתבע הוא מבקש לדון בבית דין בירושלים, לאחר קבלת הפניה נסגר התיק, כנהוג ביום הדיון שנקבע הגיע לפתע הנתבע והתייצב בבית הדין, כאשר נשאל לסיבת בואו סיפר, נכנסתי למרן הגראמ"מ שך זצוק"ל וסיפרתי לו על התביעה ועל המכתב ששלחתי לבית הדין, ואז מרן נענה ואמר לי - אם מרן הגאון רבי ניסים קרליץ ובית דינו קוראים לך לדין תורה, הרי קודם חייב אתה להופיע בבית הדין, תוכל לומר שם כל טענה שתרצה, אבל לא טוב שעשית כן במכתב, ולאחר ששמעתי את דברי מרן החלטתי לבוא ולדון בבית הדין כהכרעתו.

עינו הבוחנת בכל דבר הוראה היתה לעיניים לכל הדיינים שפעלו במסגרת בית הדין, כשהכל ידעו כי כל הדבר הקשה יביאון אליו, ואם חפצים לקבל אמות מידה עד היכן מגיע כוחו ההלכתי של מרן זצוק"ל בהוראותיו לכל כרם בית ישראל, די להביט בסדרת ספריו 'חוט שני' שיצאו מאוצר אלפי ההלכות שיצאו בכל מקצועות ההלכה והמועדים, בהם הכריע מרן זצוק"ל בכל דבר וענין דבר ד' זו הלכה, כשדבריו הם לעיניים לכל רב ופוסק באופן הראוי להתנהג להלכה ולמעשה.

## בהנהגת התורה והעם

כבר בשנת תשל"ב נתמנה מרן פוסק הדור זצוק"ל לכהן פאר בנשיאות 'ועד הישיבות', בה כיהן עד יומו האחרון, כשהוא נושא את משא הישיבות בשאלות שהזמן גרמא, ודעתו הבהירה נשמעה ברמה בכל אימת שעלו לדיונים נושאים רבים הקשורים לצביונה ואורחותיה של עולם הישיבות.

בשנת תשל"ז התבקש לכהן פאר כחבר מועצת גדולי התורה, למרות גילו הצעיר, כשהכל העריכו רוחב בינתו ודעתו המיוחדת, והוא כיהן כחבר המועצת עוד בהיותה משותפת לאגודת ישראל ודגל התורה שהוקמה לאחר מכן בשנת תשמ"ט. ואכן עם הקמת תנועת 'דגל התורה' ראה רבינו הגדול מרן הגרא"מ שך זצוק"ל כי מרן פוסק הדור זצוק"ל עיניו צופיות, ושמח עד מאד שיטול חלק

לשם ולתהילה בזכות שיעור קומתם התורני של המכהנים בו וכמובן בשל אופן התנהלות היעיל והמכובד שהנהיג בו מרן זצוק"ל כל ימי כהונתו כאב"ד.

במהלך שבתו על כס הדיינות נתגלתה דמותו כעשוי ללא חת אשר בד בבד עם עדינותו ואצילותו קיים פעם אחר פעם את הציווי 'לא תגורו' במלואו ללא כל כחל וסרק. במהלך שבתו על מדין נוכחו סובביו שוב ושוב בגדלותו העצומה הן בתחום התורני ביכולתו להכריע ולפסוק דינים סבוכים ומורכבים והן מעצם יכולתו לעמוד על האמת ולהבחין בנקודות שונות שמתחילה נראו שוליות ובחכמתו התגלו כנקודות מפתח מהן נסללה הדרך לפתרון הענין. כל אימת שנזקק לנהוג במטה עז התגלתה דמותו כלוחם עשוי לבלי חת. הוא ידע לנהוג בתקיפות ובנחישות מפתיעות כשהוא אינו חת ואינו נרתע משום אדם או גורם. הדבר היחיד שניצב מול עיניו היה דיני התורה הקדושה ושום שיקול או ענין לא יכלו לעכב בעדו או להוות מכשול בדרכו מהעמדת הדת על תילה.

היושבים בבית הדין והמתדיינים בפניו זכו לחזות תדיר בדמותו של רב בישראל שאין לו בעולמו אלא כבוד ד' ותורתו. ברגע שהיה נתקל בעוולה כלשהי היה משנס מתניו ונאבק בכל כחו למיגורה בלא להתחשב בקושי ומורכבות המשי-מה. הוא לא נח ולא שקט עד אשר תיקן את העוולה והציל עשוק מיד עושקו. יחד עם זאת, באין ספור מקרים ומצבים באה לידי ביטוי אצלו מידת 'רך כקנה' וכאשר ראה אפשרות לפעול בדרכי נועם ובשפה רכה העדיף דרך זו על פני הנהגת 'קשה כארז' אך כאשר הדבר נדרש לא אחת, התגלה גם הארז במלוא קומתו וחוסנו.

מרגלא בפומיה תדיר כי להיות דיין אין פירושו לעשות גיטין אלא להביא למצב של שלום בית. ואכן, מרן עצמו היה נאה דורש ונאה מקיים וכחות רבים וזמן זמנים טובא השקיע בכדי להציל בתים מגורל רע ומר ר"ל. הוא לא חסך כל מאמץ ויגיעה בכדי להציל בתים ומשפחות מכיליון ובחסדי שמים במקרים רבים העלו מאמציו הרבים ודיבוריו שיצאו מלבו הטהור פרי ופעלו את פעולתם. מלבד גאונותו העצומה נעזר רבות בפקחותו הגדולה ובעזרתה היה מצליח פעם אחר פעם לפתור בסיעתא דשמיא מופלאה שליוותה אותו תדיר בעיות סבוכות ומורכבות. תיקים רבים אשר הוגדרו על ידי רבים כמצבים אבודים ועמדו לאחר יאוש הגיעו לפתחו מאחר וידוע ידעו כי לא ינוח האיש ולא ישקוט כי אם כילה הדבר.

מאז הפך בית הדין להיות מהגדולים בעולם כשהוא מונה עשרות דיינים בהרכבים רבים שונים דבר יום ביומו בדינים המצויים בכל מקצועות ההלכה. מרן זצוק"ל עמד בראש בית הדין, והמשיך לעמוד בראשות בית הדין עד אייר תשע"ב, כשלעת זקנותו מונה למלא את מקומו חתנו הגאון רבי שריאל רוזנברג שליט"א.

מכותלי בין הדין יצאה הוראה בכרם בית ישראל בכל רחבי תבל והעולם כולו, כשנודעה חשיבות רבה לפסיקותיו וידענותו המופלגת בכל רזי ההלכה בכל תחומיהו מרחביה הרבים, והתקיימו בו לא מעט דיני תורה ביום בנושאי אישות, ממונות וגיוורים על פי תורתינו הקדושה שלשולחנו הגיעו שאלות יחודיות כמו שאלת ברור יהדותם של קהילת ה'צואטוס' - אנוסי מיורקה שחיו כקתולים אך הכנסיה לא איפשרה להם להתבלול והם נישאו רק בינם לבין עצמם - וכן שאלות קשות וסבוכות בעניני אבן העזר ושאר חלקי השו"ע .

באותם שנים יצאו אין ספור הוראות ומכתבי הלכה מפוסקי הדור, שמרן פוסק הדור זצוק"ל היה מהחותרים בה, כך כשהתבקש ע"י רשכבה"ג מרן הגר"ש אלישיב זצוק"ל לכתוב מכתב משותף שבו יובהר חומר האיסור של ערכאות והזהירות מלתת היתרים לזה, הוא עמל על כך בצורה דקדקנית

<sup>[1]</sup> יתד נאמן יום שלישי כ"ג בתשרי תש"פ



# נתניהו החזיר את המנדט לנשיא המדינה; ריבלין יטיל את מלאכת הרכבת הממשלה על גנץ

■ **כחול לבן: "אנו נחושים להקים ממשלת אחדות ליברלית"** ■ **גנץ צפוי לפנות קודם לליכוד בניסיון להקים ממשלת אחדות** ■ **נתניהו: "גנץ מתואם עם הרשימה המשותפת"** ■ **במערכת הפוליטית מעריכים: ממשלת מיעוט לא תחזיק מעמד, בחירות שלישיות בחודש אדר**

אריה זיסמן

ראש הממשלה נתניהו, לא המתין עד מחר לפקיעת המועד הסופי להרכבת הממשלה, והחזיר אתמול את המנדט לנשיא המדינה ראובן ריבלין. מחר מתכוון ריבלין להעניק את המנדט ליו"ר כחול לבן בני גנץ. אתמול הודיעה "כחול לבן" כי היא נחושה להקים ממשלת אחדות ליברלית. גנץ צפוי לפנות תחילה לליכוד, אך במערכת הפוליטית סבורים כי גדולים הסיכויים לבחירות שלישיות שייערכו על פי החוק בחודש אדר הקרוב.

לראשונה מזה 11 שנים תוטל מחר, יום ד', מלאכת הרכבת הממשלה על מישוה אחר שאינו בנימין נתניהו. כמו כן לראשונה מזה 27 שנים (בחירות '92) תוטל הרכבת הממשלה על ראש ממשלה אחר, בעוד ראש הממשלה המכהן יושב על כיסאו ומקווה להישאר בתפקידו. בפעם הקודמת זה היה יצחק רבין בימי ראש הממשלה יצחק שמיר.

אמש בצאת החג, מיהר נתניהו לפרסם את הודעתו על החזרת המנדט לנשיא המדינה. בדבריו ציין כי מאז שקיבל את המנדט פעל ללא הרף, גם בגלוי וגם בסתר, כדי להקים ממשלת אחדות לאומית רחבה. "זה מה שהעם רוצה, זה גם מה שישראל צריכה אל מול האתגרים הביטחוניים שהולכים וגדלים מדי יום, מדי שעה".

בהמשך דבריו, תקף נתניהו את גנץ ואמר כי במהלך השבועות האחרונים עשה כל מאמץ כדי להביא את בני גנץ לשולחן המשא ומתן כדי להקים ממשלה לאומית רחבה וכדי למנוע בחירות נוספות. "לצערי, פעם אחר פעם הוא פשוט סירב. תחילה, סירב למתווה נשיא המדינה, אחר כך סירב להיפגש איתי, אחר כך סירב לשלוח את צוות המשא ומתן שלו ולבסוף סירב לדון במתווה הפשרה שהצעתי".

נתניהו ציין כי גנץ השיב תשובה אוטומטית שלילית. "הוא התמיד בסירובו גם אחרי שקודם לכן נעניתי לבקשתו להיפגש עם הרמטכ"ל שהציג בפניו את מכלול האיומים והאתגרים שמדינת ישראל ניצבת מולם. לצערי, הסרבנות של בני גנץ מעידה על דבר אחד. גנץ נותר שבוי בידיהם של ליברמן ולפיד".

בדבריו המשיך נתניהו והאשים את לפיד ובעיקר את ליברמן

**בחזרה לימי המנדט**

## עם בוא החורף, המערכת הפוליטית קפואה ומעורפלת

■ **שעון החול של נתניהו להקמת ממשלה אזל, ועמו הסתיימו גם הספינים והניסיונות שנעשו למצוא מוצא מהסבך** ■ **לקראת הרגע בו הוחלט על החזרת המנדט, גבר החשש בליכוד כי גנץ יצליח להקים ממשלת מיעוט על ידי הימנעות של ליברמן והערבים** ■ **הנושא הביטחוני גויס גם הוא לצורך הפעלת לחץ על גנץ להקמת ממשלת אחדות, נתניהו העביר לכחול לבן מתווה הכולל פשרות מפליגות בנושאי ביטחון, דת ומדינה** ■ **בכחול לבן סירבו והעניקו בכך לנתניהו את האפשרות להאשים אותם בהליכה לבחירות שלישיות** ■

יוסף טיקוצ'נסקי

לקראת סגירת חלון ההזדמנויות: 28 הימים שעמדו לרשותו של נתניהו להקמת ממשלה מאז קיבל את המנדט מנשיא המדינה, יסתיימו מחר (רביעי), אבל נתניהו החליט כבר אמש להחזיר את המנדט מבלי שהצליח למצוא מוצא מהמבוי הסתום אליה נקלעה המערכת הפוליטית.

לאורך ימי חג הסוכות, ניסה נתניהו להתניע כמה מהלכים בניסיון לגבש ממשלה ובניסיון ליצור מצב בו האשמה בהליכה לבחירות שלישיות תיפול על גנץ ולא עליו. כחלק מכך, הציב נתניהו את הנושא הביטחוני במרכז השיח הציבורי. יצוין, כי נתניהו התכוון מראש להחזיר את המנדט לנשיא המדינה במהירות תוך ימים ספורים מאז שקיבל אותו, אך ההתפתחויות שחלו מאז גרמו לו לחשוש שגנץ יצליח להקים ממשלה אם יקבל את המנדט ולכן ניסה לעכב את החזרת המנדט כדי לנסות ולסכל ניסיונות כאלה.

באופן מפתיע, ההתפתחויות שחלו מאז הביאו למצב שנתניהו אכן החל להרהר שוב על החזרת המנדט, כאשר החשש העיקרי שלו הוא שגנץ וליברמן יגיעו להבנות ביניהם, במסגרתן יקים גנץ ממשלת מיעוט, ישראל ביתנו לא תהיה חלק ממנה אבל ההימנעות של ליברמן



שמונע משיקולים זרים שנוגעים לענייניו האישיים. "גנץ, לפיד וליברמן רק מדברים על אחדות. בפועל הם עושים את ההפך הגמור, הם מעורדים פילוג וחרמות, הם פוסלים את חובשי הכיפות, ואת מי הם לא פוסלים? את חברי הרשימה הערבית המשותפת - הם מתואמים איתם כל הדרך לממשלת מיעוט של השמאל". "אני רוצה שתבינו", המשיך ראש הממשלה: "ממשלת המיעוט תקום בתמיכתם של חברי הרשימה המשותפת, אלה שמאדירים את הטרור, אלה ששוללים את עצם קיומה של מדינת ישראל. המפלגות הערביות כבר המליצו על גנץ בפני נשיא המדינה".

**נשיא המדינה קיבל את ההודעה**

בבית נשיא המדינה קיבלו את הודעת נתניהו ופרסמו הודעה רשמית לפיה "נשיא המדינה ראובן (רובי) ריבלין קיבל את הודעתו של ראש הממשלה, ח"כ בנימין נתניהו, כי הוא משיב את המנדט לנשיא המדינה משום שלא עלה בידו להרכיב ממשלה".

עוד נכתב בהודעה כי "בהתאם להוראות חוק יסוד: הממשלה, יפנה מנכ"ל בית נשיא המדינה, הראל טובי, לנציגי הסיעות כולם ויודיעם כי בכוונת נשיא המדינה להעביר את המנדט להרכבת הממשלה בהקדם, ליו"ר כחול לבן ח"כ בני גנץ ולהעמיד לרשותו את 28 הימים הנתונים לו על פי חוק".

### ועדת הבחירות מבקשת מהיועמה"ש לאשר בדיקה של 31 קלפיות בהן התגלו חשדות לזיופים

יוסף טיקוצ'נסקי

על רקע לחץ ציבורי שהחל לאחר הבחירות, פנה יו"ר ועדת הבחירות המרכזית השופט חנן מלצר ליועץ המשפטי לממשלה ולמ"מ המפקח הכללי, בבקשה לאשר לו קיום בדיקה של 31 קלפיות בהן התעוררו חשדות לזיופים, אך הנתונים שנמסרו משם נכללו בכל זאת בתוצאות האמת.

לדברי מלצר, בדיקת הוועדה מצביעה על אי סדרים בעבודתן של 31 ועדות קלפי שונות ברחבי הארץ וכן על התנהלות גורמים שונים המעוררים חשד לכאורה לעבירות על טוהר הבחירות ועבירות פליליות נוספות.

החשש לזיופים קיים לגבי 13 קלפיות בירכא, 5 בפורדיס, 3 בשפרעם, 2 בכפר קאסם, אחת בערערה, 2 בסחנין, אחת בעראבה, אחת בבית שמש, אחת בכרמיאל וקלפי אחת בחיפה. כמו כן, הועברו חומרים לגבי חשש להצבעה כפולה במספר מקרים, בהם חמש הצבעות כפולות בקלפי בג'סאר א־זרקא, 7 הצבעות כפולות בדיר אל-אסד, שם גם אחוז ההצבעה היה חריג ועמד על 95%, 5 מקרים של הצבעה כפולה בחיפה ו-5 מקרים של הצבעה כפולה ביישוב לפיד.

כמו כן מבקשת ועדת הבחירות לבדוק תלונות על הצבעות מטעם אזרחים ששהו בחו"ל ובכל זאת נרשמה הצבעתם וכן כתבי מינוי מזוייפים למשקיפים.

השופט מלצר מבקש לעדכן אותו ואת יו"ר הוועדה שיבוא במקומו תוך חודש ימים בדבר התשובה לבקשה שהגיש וכן מבקש לקבל עדכונים בדבר התקדמות ממצאי החקירות ככל שיפתחו כאלה, וזאת מדי חודש עד לתום הליכי החקירות.

<sup>[1]</sup> 8 יום שלישי כ"ג בתשרי תש"פ יתד נאמן



# מצודת יזכור



כל גדולי הדור נוהגים לתרום  
מעוֹת יזכור לקופת העיר



כ"ק מרן האדמו"ר מבעלזא שליט"א



רבנו מרן רה"י הגר"ג אדלשטיין שליט"א



רבנו מרן רשכבה"ג שה"ת הגר"ח קניבסקי שליט"א



כ"ק מרן האדמו"ר מביאלא שליט"א



מרן הגר"ד פוכרסקי שליט"א



מרן הגר"מ צ' ברגמן שליט"א



מרן הגר"מ אורחי שליט"א



מרן הגר"י שיינר שליט"א



מרן הגר"ד לנדו שליט"א



כ"ק מרן האדמו"ר ממודז'ין שליט"א



כ"ק מרן האדמו"ר מאלכסנדר שליט"א



מרן הגר"י וילברשטיין שליט"א



מרן הגר"מ י' שלוינגר שליט"א



מרן הגר"ש בעדני שליט"א



כ"ק מרן האדמו"ר מוטשערנוביל שליט"א



מרן הגר"ש גלאי שליט"א



כ"ק מרן האדמו"ר מנדבורנה שליט"א



מרן הגר"א וייסבלום שליט"א



מרן הגר"ד כהן שליט"א



מרן הגר"י הלל שליט"א



מרן הגר"מ הירש שליט"א



מרן הגר"מ ש' אדלשטיין שליט"א



מרן הגר"ב פינקל שליט"א



מרן הגר"ש שטינמן שליט"א



מרן הגר"י אונגרישר שליט"א



מרן הגר"י ברלין שליט"א



כ"ק מרן האדמו"ר מזוועהיל שליט"א

...וכלל ישראל בעקבותיהם

1800-39-47-47





# יפן: 70 הרוגים, מאות פצועים ואלפי לכודים ונעדרים

כמיליון נותרו ללא קורת גג ■ מאות אלפים משתתפים במבצעי חילוץ ■ במקביל הורגשה ביפן רעידת אדמה בעוצמה 5.7

ג. לזר



ומי ברעש

## רעידות אדמה באירן, בפיליפינים, בקליפורניה ובאוקיינוס השקט

מניין ההרוגים ברעידת האדמה בחוזק של 6.7 שהורגשה בפיליפינים עלה לחמישה. כך מסרו הרשויות המקומיות. עשרות בני אדם נוספים נפצעו בעקבות מפולות בוץ והתמוטטות בניינים. לא הוכרזה כוננות צונאמי באוקיינוס השקט. רעידת אדמה בעוצמה 5.6 הורגשה בדרום אירן, כך דיווחה סוכנות הידיעות "פארס". לא דווח על הרוגים או נזק מהותי, כך מסרו בכירים לתקשורת במדינה. רעידת אדמה בעוצמה 4.7 התרחשה בסמוך לעיר פלזאנט היל בקליפורניה. לא ידוע על נפגעים. רעידת אדמה בעוצמה 6.4 הורגשה באחד מאיי ונואטו, רפובליקת איים קטנה בדרום מערב האוקיינוס השקט. כך מסר מכון הסקר הגיאולוגי של ארצות הברית. לפי שעה לא דווח על נפגעים או על נזק.

שמצלמים את פני כדור הארץ, מאפשרים לעקוב אחר התהוות סערות ומסלולי התקדמותן. תחזיות שעובדו במחשבי-על, מסוגלות להציג את הכיוון-ים המשוערים של ההתקדמות כמה ימים מראש. לא פעם קורה שנופלות טעויות בחיזוי, או שמסלול הסופה משתנה באופן חד ופתאומי. בארה"ב קטן מספר הנספים בסערות הוריקן בעשורים האחרונים, הודות להתפתחות אמצעי החיזוי. לעומת זאת, הנזקים לרכוש הם כמעט בלתי נמנעים בשל עוצמת הסערות.

### סערות בישראל

"רוח סערה עושה דברו" - בחסדי שמים, ארץ ישראל אינה מצויה במסלול התקדמותם של ציקלונים, בשל ריחוקה מאוקיינוסים ומהאזורים הטרופיים. התנאים האטמוספיריים השוררים בא-רץ אינם מעודדים גם היווצרות טורנדו. לעיתים נדירות מתחוללת בים בקרבת החוף סופה מקר-מית, המזכירה באופיה את הטרנדו, ומעלה נד מים, אך להבדיל מטורנדו אמיתי, היא אינה הרסנית ונמשכת זמן קצר בהרבה. בנגב מתחוללות לעיתים סופות חול מקומיות, שמאופיינות על ידי נד חול בדומה למשפך המים בטורנדו, ורוחות חזקות שנמשכת דקות ספורות. לעומת זאת, תופעת מזג אויר קשה המוכרת היטב בישראל היא - סופת הרעמים, בברד ובסערות ברקים. כאשר מכת ברק פתאומית פגעה בחול המועד סוכות בבני משפחה מבאר שבע ששהתה ליד הים ואחד מבניה, אשר חזות ז"ל נהרג, ואחרים נפצעו.

מקומית ונמשכת זמן קצר יותר, על אף העובדה, שעוצמתו יכולה להיות הרסנית אף יותר משל ציקלון, טייפון או הוריקן. סופות טורנדו שכיחות במיוחד בצפון-אמריקה, באוסטרליה ובדרום-מזרח הודו.

הוריקן אינו מהיר במיוחד; רק לעתים נדירות מגיעה מהירותו ל-80 קמ"ש. במלחמת העולם השנייה החלו לסמן סופות הוריקן על-פי אותיות האלפבית האנגלי, אך השיטה היתה מסורבלת, ולפיכך החלו לכנות הוריקנים בשמות אנשים. שמות ההוריקנים נקבעים זמן רב לפני הופעתם. המדע מאפשר לחזות בטווח של מספר ימים סערות במהימנות גדולה: לווינים מטאורולוגיים



ים, במשך כמה ימים, ולהעביר כמויות משמעותיות של חום מפני השטח, לגבהים הגבוהים של האטמוספירה.

כל תופעות מזג האוויר מקורן בחימום לא אחיד של האטמוספירה ופני כדור הארץ על-ידי השמש. חימום לא אחיד זה של אזורי הים והיבשה, גורם להיווצרות גושי אויר בעלי צפיפות שונה. כתוצאה מכך מתחוללות רוחות שהם תנועה של אויר, מאזורים צפופים לאזורים דלילים. גם סיבוב כדור הארץ סביב צירו משפיע.

לסיכום: בציבור הרחב קיים בלבול רב בין המושגים ציקלון, טייפון, הוריקן וטרנדו. בדרך-כלל מכנים בשם ציקלון סערה ענקית שנוצרת מעל לאוקיינוסים בתנאים האטמוספיריים המיוחדים ששוררים באזורים הטרופיים. הציקלונים הטרופיים הם הנוצרים באוקיינוס השקט ומגיעים לחופי יפן - נקראים בשם "טייפון", ואילו שמתהווים מעל לאוקיינוס השקט ומגיעים לחופי דרום אסיה (הודו ובנגלדש) ואוסטרליה - קרויים "ציקלון". ואלו הנוצרים מעל לאוקיינוס האטלנטי ומגיעים לחופי ארה"ב - נקראים "הוריקן". כל המונחים הללו מציינים תופעות מזג-אוויר דומות מאוד מבחינה פיזיקלית. טורנדו, לעומת זאת, הינו תופעת מזג אויר בקנה מידה קטן הרבה יותר ונחשבת לתופעה

לפחות 70 בני אדם נהרגו ומאות נפצעו, בעקבות נזקי הטייפון "הגיביס" שפגע קשות ביפן. הסופה העוצמתית גרמה להצפות רבות במרכז ובמזרח המדינה.

הסופה, שנחשבת לחזקה ביותר שפגעה ביפן מזה כ-60 שנים, שיתקה את הבירה טוקיו, הציפה נהרות והשאירה כחצי מיליון בתים ברחבי המדינה מנותקים מחשמל. הרשויות ביפן הזהירו מפני הסופה כמיליון תושבים שנקראו להתפנות מבתי-הם.

עשרות אלפים משתתפים במבצעי חילוץ אחרי אלפי לכודים ונעדרים בשטפונות. כחצי מההרוגים הם ממחוזות מיאגי ופוקושימה, שנפגעו באסון הצונאמי ב-2011. יותר ממאה אלף שוטרים, כבאים, חיילים ואנשי משמר החוף של יפן, נשלחו יחד עם כמאה מסוקים לסייע באזורים שנפגעו מהטייפון.

סופת הטייפון שפגעה ביפן נחלשה בסוף השבוע וחזרה לאוקיינוס השקט, אך ממדי הנזק נחשפים: נזק במאות מיליוני דולרים למערך הרכבות, עשרות אלפי בני אדם נותרו חסרי בית. מאות אלפי בתים נותקו מחשמל.

עשרות אלפי חיילים ולוחמי הצלה וחילוץ ממשיכים באיתור וחילוץ נעדרים ופצועים בסופת הטייפון מהקשות שהכו אי פעם ביפן. נפתחו מאות מרכזי פינוי, שאליהם התנקזו 30 אלף איש שבתים הוצף. בשיאה של הסופה בימים האחרונים, התבקשו 6 מיליון יפנים, לעקור לקרקע גבוהה ובטוחה יותר. נזקים כבדים נגרמו לאזורים נרחבים מאוד של יפן ולמעלה מ-30 אלף בני אדם עדיין נמצאים במרכזי פינוי ולא יכולים לחזור לבתיהם. הרשויות במדינה פינו למעלה משמונה מיליון בני אדם מבתיהם ולמעלה מארבע מאות אלף בתים נותקו מאספקת החשמל בפרבריה הדרומיים של הבירה טוקיו. הגשמים העזים גרמו להצפות ושיתקו את התנועה בבירה היפנית, בה מתגוררים קרוב לעשרים מיליון בני אדם. שטחי חקלאות רבים הוצפו והושמדו ובוטלו טיסות ורכבות באזור הבירה.

דווח כי חמישה אנשי צוות נהרגו בטביעת אוניית משא שנמצאה ליד חופי קוואסקי שביפן. האנייה שרשומה בפנמה עגנה סמוך לטוקיו כשהטייפון פגע במדינה.

במקביל דווח, כי רעידת אדמה בעוצמה 5.7 הורגשה ביפן. מוקד רעידת האדמה היה באוקיינוס השקט, לא רחוק מהחוף הדרומי של האי הונשו. הרעידה הורגשה זמן קצר לאחר שהטייפון "היגביס" היכה במדינה.

### כיצד נוצרות הסערות הגדולות?

הסערות הגדולות מתרחשות, כאשר יש שינויים במזג האוויר מחילופי עונות, אוקיינוסים טרופיים חמים, לחות גבוהה ורוחות. אם הם נמשכים מספיק ארוך, נוצרים גלים ענקיים, גשמים זועפים ושיטפונות.

טורנדו וסופות הוריקן נראות דומות במבנה הכללי שלהן. שתיהן מאופיינות ברוחות אופקיות חזקות ביותר המתערבלות סביב המרכז, תנועה חזקה כלפי מעלה ותנועה כלפי מטה במרכז הסערה ויכולות לגרום נזק רב. הוריקנים תמיד מסתובבים נגד כיוון השעון בחצי הכדור הצפוני. כיוון הסיבוב שלהם נקבע על ידי סיבוב כדור הארץ. רק לעתים נדירות קורות סופות טורנדו הפוכות שמסתובבות בכיוון ההפוך. ההבדל בין סופות טורנדו להוריקנים היא בעוצמה שונה באופן דרסטי. הן נוצרות בנסיבות שונות ויש להן השפעות שונות על הסביבה. סופות טורנדו הן מערבולות בקנה מידה קטן ואילו ההוריקנים, הם בקנה מידה ענק. הם יכולים לנוע אלפי קילומטר-



# זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו



## מזמור שיר חנוכת הבית

הננו שמחים להזמיןכם להשתתף במעמד  
חנוכת מקווה

## "באר שבע"

במושב אבן ספיר

אשר שוקם ברוב פאר והדר לשמה ולזכרה של  
הרבנית **בת שבע אסתר קניבסקי** ע"ה

המעמד יתקיים ברצות ה'

**ביום שלישי כ"ג תשרי תש"פ אסרו חג סוכות (22/10/19)**

ברחבת המקווה מושב אבן ספיר.

בראשות אדוננו מורנו ורבינו מרן שר התורה

**רבי חיים קניבסקי שליט"א**

ובהשתתפות בניו וחתניו הרבנים הגאונים שליט"א,  
רבנים ואישי ציבור.

### סדר המעמד:

- 17:30 - התכנסות
- 17:45 - תפילת מנחה
- 18:00 - טקס חנוכת המקווה
- 18:20 - סיום מסכת ע"י תושבי המושב
- 18:30 - תפילת ערבית
- 18:45 - שמחה של מצווה

כיבוד קל  
במקום

מרכז הארצי

הנהלת המרכז הארצי

המרכז הארצי למען  
**טהרת המשפחה**  
נוסד בשנת תש"ב



**החל מהשעה 17:00 יעמדו שאטלים לטובת המשתתפים**

מהכניסה לחניון הדסה עין כרם למושב אבן ספיר. נא לשים לב לשילוט במקום, לבירורים ניתן להתקשר בשעות הבוקר 3046\*

בעמוד זה יש דברים הטעונים גניזה



**סוריה: האמריקנים נסוגים. הטורקים והרוסים ממלאים מקומם**

# למרות הסכם "אי הלוחמה" - מלחמת הדמים נמשכת

■ **הכורדים החלו לנטוש את אזורי הגבול בצפון, כשכוחות טורקים בסיוע סורים מזנבים בהם ללא רחמים. בממשל האמריקני מגנים את החלטת הנסיגה של הנשיא לנטוש את הכורדים בסוריה** ■ **סיכום זמני: הכורדים יצאו מופסדים. הטורקים והסורים ניצחו. הרוסים והאירנים מעמיקים אחיזתם בסוריה וארה"ב יצאה מובסת ומבוישת** ■ **הקודקודים המעורבים בזירה: הכורדים, הטורקים, הסורים, האירנים, מחבלי דאעש וארה"ב שעדיין לא עזבה את השטח** ■

ג. לזר

בצפון מזרח סוריה נמשכת עדיין הלחימה, למרות "הפסקת האש" שהוכרזה כשבוע לאחר תחילת הקרבות כולם נלחמים נגד כולם. הנסיגה האמריקנית מסוריה נמצאת לקראת סיומה וכוחות האמריקנים אחרונים עושים את דרכם החוצה ומשאירים אחרים לגורלם מאות אלפי כורדים, לוחמים ומשפחותיהם בני בריתם. לא ברור מתי יהיה סוף למחזה דמים סוראליסטי זה.

ואז בא המפנה. הושגה "הפסקת האש" רשמית בין טורקיה וסוריה. בהסכם "הפסקת הלוחמה" הרשמית מעורבים כמה צבאות שלוחמים באזור: הטורקים, הכורדים והרוסיים. אולם ישנם סדקים גדולים בהסכמים אלו והלחימה האכזרית נמשכת עדיין, אבל בהיקף קטן יותר.

ללוחמים הכורדים יש כעת 120 שעות לעזוב את אזור הביטחון שמגיע לעומק כ־32 קילומטרים בתוך סוריה. נשיא טורקיה, ארדואן איים, שאם הכוחות הכורדים לא יעמדו בתנאי הסכם הפסקת האש - טורקיה תמשיך במבצע הצבאי בסוריה. על פי ההסכם שנקבע בין וושינגטון לאנקרה, הפסקת האש תימשך 120 שעות, בהם המיליציות הכורד־יות יתפנו מאזור הגבול.ארדואן הזהיר את ארה"ב, שהיא תהיה אחראית לנסיגת הכורדים בזמן. ארדואן אמר עוד, כי הכוחות הכורדיים שחררו כ־750 אנשי דאעש בצפון סוריה, וכי טורקיה הצליחה ללכוד 195 מהם. ארדואן הוסיף כי אם משטרו של בשאר אסד "יעשה טעות" בצפון סוריה, טורקיה תגיב.

### המצב בעת הזאת:

והמצב הזמני כפי שהוא כעת: צבא אסד השתלט על בסיסים צבאיים בצפון סוריה שננטשו על ידי הכוחות האמריקאים שעזבו את שטח המדינה ונכנס לעיר א־רֶקָה שנחשבת לבירת ארגון "המדינה האסלאמית" (דאעש) לשעבר. הכוחות הסוריים תקפו טנקים של הצבא והחלו להיכנס לשטחים שבשליטת הכורדים, לאחר הסכם עם הכורדים, ולתפוס עמדות בסמוך לאזורי החיץ עם הצבא הטורקי המתקדם. דווחו מספר עימותים בין צבא המשטר הסורי לטורקים. בהפגזה של צבא המשטר נהרגו שני חיילים טורקים, בתגובה השמידו מטוסים טורקים משרויין של צבא אסד. בכירים כורדים הודיעו כי ישתפו פעולה עם הממשלה הסורית בדמשק כדי להדוף את הפלישה הטורקית לשטחיהם, במה שנחשב לשינוי כיוון משמעותי. כוחות המורדים הכורדים יוצבו כתף אל כתף יחד עם חיילים של ממשל בשאר אל־אסד, על רקע נסיגת חיילי ארה"ב מצפון־מזרח סוריה. חיילי צבא אסד מלווים גם בכוחות רוסיים

**הנשיא טראמפ בשיחה עם עיתונאים בבית הלבן:**

## "השארתי כוחות צבאיים בסוריה לבקשת ישראל וירדן"

**אריה זיסמן**

נשיא ארה"ב דונלד טראמפ התייחס אתמול לקריסת הפסקת האש בצפון סוריה והבהיר כי לא ישאיר כוחות אמריקאיים על אדמת סוריה. בדבריו ציין כי רצה להוציא את כל הכוחות מסוריה, אבל ישראל וירדן ביקשו ממנו להשאיר חלק מהם.

הנשיא סיפר לעיתונאים כי למרות שרצה להוציא את כל הכוחות האמריקאיים מסוריה,



שיירת כלי רכב אמריקאים עוזבת את שטח סוריה ומשאירה את הכורדים לגורלם |

**האם "הפסקת האש" תקרוס?**

בינתיים היציבות בסוריה רחוקה מאד ולא נראית באופק. כאשר בזירה נותרו לאחר עזיבת האמריקנים עוד כוחות רבים: כורדים, רוסיים, טורקים, אירניים ומחבלי דאעש. טורקיה הביע רצונה להקים בסיסים בגבול הצפוני עם סוריה. איראן מתנגדת להקמת עמדות הצבא של טורקיה בסוריה אמר דובר משרד החוץ של טהראן, עבאס מוסאווי. הוא הודיע לכבד את שלמותה של סוריה שהיא בעלת הברית האזורית של איראן. "יש לפתור את הנושאים באמצעים דיפלומטיים. יש לכבד את שלמותה של סוריה", אמר.

גורמים אמריקנים וכורדיים חוזרים וטוענים, כי הפסקת האש בצפון סוריה קרסה והצבא הטורקי ממשיך לכתר את אזור ראס אל עין. והפעם גם כוחות סורים תוקפים את הכורדים בעלי בריתם הזמניים, שלא ממהרים לנטוש את אזורי הגבול בצפון. המרכז הסורי לזכויות אדם דיווח, כי כוחות סורים וטורקים נצפו לוחמים במשותף נגד הכורדים, גם לאחר החתימה על הסכם הפסקת האש.

בתחילת השבוע הודיע ארגון המורדים הכורדי "הכוחות הסוריים הדמוקרטיים" (SDF) כי כוחות־יו נסוגו מהעיירה ראס אל־עין, הסמוכה לגבול עם טורקיה, כחלק מהסכם הפסקת האש שהושג עם אנקרה. כ־500 לוחמים כורדים עזבו את ראס אל־עין, לאחר שפינו ממנה את ההרוגים ואת הפצועים, אך לא כל תושבי העיירה התפנו ממנה. זוהי הנסיגה הכורדית המשמעותית הראשונה בצפון סוריה, מאז גובש ההסכם אי הלחימה בסוריה.

**זעם "חשבון נפש" בארה"ב**

בארה"ב טענו מקורות בכירים בממשל, ש"הפ־סקת האש בסוריה לא תחזיק מעמד". ומנגד מצטט הנשיא דונלד טראמפ את שר ההגנה האמריקני, מארק אספרנטו, שאמר: "הפסקת האש מחזיקה מעמד מצוין. היו כמה התנגשויות קטנות, אך הן נרגעו במהרה. הכורדים נדרו לאזורים חדשים". ובינתיים בארה"ב נמשך "חשבון הנפש" והביק־ורת הקשה נגד הנשיא טראמפ, על נטישת הכורדים בסוריה. דייוויד פיטרס, מי שעמד בראש ה־CIA בעבר, האשים: "נטשנו את שותפינו הכורדים בסוריה. הם ספגו בעבר יותר מ־10,000 אבדות בקרב מול המדינה האיסלמית. לא מדובר

בנסיגה הדרגתית ומתוכננת, אלא ביציאה פתאום מית ולא מתוכננת כראוי". פיטרס התייחס לדברי טראמפ, שאמר כי "הנסיגה של ארה"ב מסוריה תסיים מלחמה אינסופית" ואמר: "זה לא מסיים את המלחמה האינסופית. זה רק יאריך אותה, זו לא הצלחה אסטרטגית".

**איך זה התחיל?**

### טראמפ נוטש את הכורדים בסוריה

נחזור בלוח השנה כעשרה ימים אחורה ונספר על תחילת המפנה הגדול בסוריה. זה התחיל בכך שנשיא ארה"ב דונלד טראמפ מבשר במפתיע לנשיא טורקיה רג'פ טאיפ ארדואן על החלטתו להסיג את הכוחות האמריקניים מסוריה ולהשאיר את הכורדים לגורלם הסופי. טראמפ שוכח כנראה להזהיר את ארדואן מפני טבח בכורדים, לאחר נטישת הכוחות האמריקנים את סוריה.

לא עברו שעות ספורות, ונשיא טורקיה מכריז על פתיחת מבצע צבאי גדול בעיקר ביבשה, שמטרתו - כיבוש חלקים מסוריה בגבול הצפוני וחיסול הכורדים אויבי נפשו, לאחר שהנשיא טראמפ הסיר מהם את הגנתו. למרבה האירוניה מכנה ארדואן את מרחץ הדמים הצפוי בשם "מעין השלום".

ארדואן משגר כוחות קרקע גדולים, תותחים, שריון ורגלי בסיוע אווירי, לעבר הערים שבשליטת הכורדים. אזורים שהיו בעבר בשליטת כוחות דאעש שסולקו משם על ידי הכורדים במחיר דמים גבוה, בקרבות קשים בסיוע ארה"ב. צבא טורקיה נלחם בטורקים בערים ובכפרים הסוריים סמוך לגבול הצפוני, במטרה לנקות אותם מלוחמים כורדים ולהציב בהם כוחות הנאמנים לארדואן.

הכוחות הכורדים נלחמים על נפשם ועל משפחותיהם המתגוררים שם. וזאת מבלי שנשיא טראמפ הזהירם מראש, ולא דיווח להם לפני כן על כוונתו לנטוש אותם למוות. עשרות אלפי כורדים החלו לברוח מצפון־למזרח סוריה - לעבר המדבר. הטורקים הפגינו מהאוויר ריכוזי אוכלוסייה, כדי לזרזם לנטוש את כפריהם וישנם עדויות שאף השתמשו בלוחמה כימיים.

### אלפי מחבלי דאעש ברוח מבתי הכלא

הטורקים הפציצו בית מאסר שבו שהו מאות לוחמים של ארגון דאעש שברחו לנפשם ובכך סייעו לראשית הקמה מחדש של ארגון הטרור

12 יום שלישי כ"ג בתשרי תש"פ יתד באמן





הלוחמים הכורדים נמלטים לכיוון עיראק

דאעש. דווח, כי יותר מ־7,000 עצורים המזוהים עם דעאש נמלטו ממחנה מעצר באזור. שרת החוץ של אוסטרליה מארס פיין האשימה את טורקיה בברייחת לוחמי ארגון המדינה האסלאמית (דאעש) מהשבי בסוריה. גם שר החוץ של צרפת ז'אן איב לה דריאן אמר כי המתקפה של טורקיה בצפון סוריה עשויה לערער שנים של מאבק במדינה האסלאמית (דאעש).

הטורקים דיווחו כבר ביום הראשון למבצע הקרקעי, כי חיסלו כמאתיים כורדים חמושים. מול חיל האוויר, הארטילריה והטנקים הטורקיים, ניצבו לוחמי המחתרת הכורדית YPG כשהם חמושים בעיקר בנשק קל ובפצצות מרגמה ובמעט פצצות נגד טנקים. המיליציות הכורדיות נאמדות בכל 40 אלף לוחמים.

### בזירה כורדים, טורקים, סורים, חוסים, אמריקנים, דאעש ואירנים

כאן מתחילה הפרשה להסתבך ולהתפתח לכמה קודקודים כשהמעורבים בזירה הם: הכורד־ים, הטורקים, הסורים, הרוסים, ארה"ב שעדיין לא עזבה את השטח, מחבלי דאעש והאירנים.

הכורדים, בצר להם, כרתו בריתות זמניים מסוכנים עם כוחות סוריים, כדי שילחמו איתם נגד אויביהם המשותפים הפולשים הטורקים, במטרה לסלקם משטח סוריה. מדובר בכוחות סוריים המתנגדים לטורקים ולמשטר אסד גם יחד והם נאמדים כבעשרת אלפים לוחמים נוספים. הם אומנו בשעתו וחומשו בידי הממשל האמריקני, אבל הם עומדים בפני מלחמה חסרת סיכוי, ללא כוחות שווים ביבשה וללא כח אווירי, וניצבים בנחיתות כוחות - מול הצבא הטורקי, השני בגודלו בנאט"ו.

למרבית הפלא, הטורקים גם זוכים לגיבוי לוחמים סורים. מדובר בשכירי חרב שאותם אימנו האמריקנים עד 2017 במסגרת הכשרת הכוחות לתפיסת השלטון מידי בשאר אל אסד. בשעתו בלחץ רוסיה, טראמפ הפסיק את הסיוע ללוחמים אלו, ומאז עברו הלוחמים הסורים להילחם לצד ארדואן, כאשר הצבא הטורקי חימש אותם. כעת ארדואן משתמש בהם כדי לשחרר מידי הכורדים את השטח הסורי הגיבול בגבול טורקיה.

ככל שחולפים הימים, מדווח יותר ויותר על טבח המוני של הכורדים ומשפחותיהם תוך שחרור מאות מחבלים לשעבר של ארגון הטרור דאעש, שהיו כלואים במחנות בפקיח הכורדים. והעולם רגיל שתק.

### 218 כורדים נהרגו ועשרות אלפים עזבו את בתיהם

218 כורדים, בהם 18 ילדים, נהרגו ועשרות אלפים עזבו את בתיהם עקב הלחימה, מתחילת



המבצע הטורקי בצפון סוריה. התקיפות של טורקיה בצפון סוריה עקרו כ־300,000 בני אדם מבתיהם. למרות הסנקציות שהטילה וושינגטון על אנקרה, המבצע הטורקי המשיך מעל 10 ימים.

העימות במבצע "מעין השלום" מתרחב: בתקשורת הסורית מדווחים כי צבא סוריה החל לשנע כוחות לעבר החזית הצפונית במסגרת היערכותו לעימות עם הצבא הטורקי. טורקיה דיווחה כי כוחותיה חדרו לעומק של שמונה קילומטרים בתוך סוריה, וכי היא המשיכה לכבוש כפרים שהיו בשליטת הכורדים באזור הגבול. כ־4,000 עקורים בצד הסורי שהיו במרחק של שבעה קילומטר מהגבול עם טורקיה ברחו מהאזור בשל חילופי האש בין הצדדים ובית חולים באזור ננטש. בנוסף, שתי מכוניות תופת התפוצצו בסוריה בעיר קאמישלי שבשליטת הכורדים. הפיצוץ הביא למותם של שלושה אנשים, ואנשי המדינה האיסלאמית (דאעש) לקחו עליו אחריות.

בתוך כך הטורקים דיווחו, כי כבשו עוד תשעה כפרים נוספים בסביבות אזור הגבול וכי לכדו שלל רב של ארטילריה ומרגמות מידי הכורדים. עוד דווח כי שני חיילים טורקים נהרגו מאש טיל נ"ט של הכורדים.

כוחות הצבא הטורקי השתלטו על ציר מרכזי בסוריה הנע במקביל לגבול הטורקי בצפון־מזרח המדינה. לדבריו, הכוחות הגיעו כבר עד לעומק של 35 ק"מ בתוך המדינה.

בתוך כך, מניין הנפגעים בעימות הולך וגדל - וישנם דיווחים על כך ששירת רכבים שבה נסעו עיתונאים זרים הופצצה מהאוויר. על פי אותם דיווחים, כתוצאה מהמתקפה 14 בני אדם נהרגו, וכ־70 נפצעו.

טורקיה המשיכה בהשתלטות על רצועת הגבול הצפונית של סוריה. על פי התוכנית של ארדואן בכוונתו להשתלט עד 30 ק"מ לעומק הרצועה. ראס אל עין ותל אבייד נכבשו כבר בידי הכוחות הטורקים והמיליציות הסוריות הפרו טורקיות שהצטרפו אל הצבא של ארדואן. מתקפת התגובה של הכורדים מצליחה בקושי לעכב את ההתקדמות של הטורקים והתוצאה של ההתכתשות היא מרחץ דמים עם עשרות הרוגים בצד הכורדי.

לפי נתוני האו"ם, יותר ממאה הרוגים כורדים, לוחמים ואזרחים כורדים נפלו במתקפה הטורקית עד כה. מנין הפליטים, עומד על כ־100 אלף ולפי פרסומים של גופי מעקב כורדיים מספר הפליטים כבר מתקרב לרבע מיליון. מאות אלפים נותרו ללא אספקת מים ומזון והמשבר ההומניטרי הזה הולך ומחריף. משרד ההגנה הטורקי מסר, כי מתחילת המבצע נהרגו ארבעה מכוחותיו ועוד שלושה מחייליו נפצעו. שר ההגנה הטורקי הולוסי אקר אמר כי 342 מהמורדים הכורדים נהרגו עד כה.



### תגובות וזעם בארה"ב ובעולם והסברי טראמפ

הנשיא הטורקי רג'פ טאיפ ארדואן ערך מסיבת עיתוניים מצומצמת באנקרה, כשבוע לאחר תחילת המבצע הצבאי בסוריה. הוא הזמין מספר כתבים למעונו באיסטנבול והכחיש בפניהם את הדיווח על כך שכוחותיו השתמשו בנשק הכימי נגד הכורדים. "מטרת המבצע היא להחזיר את השקט לסוריה ולהשיב את הפליטים הסורים למקומם", אמר ארדואן. הנשיא הטורקי איים על האיחוד האירופי ומדינות ערב המתנגדות למבצע ואמר: "נפתח את הדרך לאירופה לל3.6 מיליוני הפליטים הסורים השוהים בנתיים במדינתנו, אם האיחוד האירופי ימשיך לכנות את המבצע 'כיבוש סור־יה'". ארדואן הכריז כי מטרתו הסופית היא "לשחזר את המבנה הדמוגרפי בסוריה, שנהרס בידי ארגוני הטרור ובראש דאעש. התוכנית שלנו היא להחזיר לביתם המקורי את הסורים, הכורדים, הטורקמניסטנים ובני העדות האחרות. אנחנו לא מתכוונים לפגוע באזרחים, אלא רק במי שמניף את נשקו נגדנו. נוציא את הטרור מסוריה ונחזיר את האביב לגבול".

הכורדים כמובן אינם מתרשמים מהצהרותיו של ארדואן ומביעים את אכזבתם מההתנהלות האמריקנית. "טראמפ מכר אותנו לארדואן למרות המלצות הפנטגון והקונגרס. ננטשנו במערכה מול הסורים, האיראנים, הרוסים והטורקים, שפועלים בתיאום ובהסכמה. למרות ההצהרות של ארדואן, המטרה שלו היא לא לעשות סדר דמוגרפי בסוריה, אלא לשנות את הסדר הקיים, כך שלאורך הגבול יהיו תושבים שנאמנים לו. הוא מבקש לנצל את המבצע הזה, כדי להתנקם בכורדים ולהרוג בהם כמה שיותר. המטרה של ארדואן היא, להחזיר את האימפריה העות'מנית להיסטוריה, ולהפיץ בעולם את האידאולוגיה של האחים המוסלמים. הסכנה היא לא רק לנו אלא גם לאירופה ולישראל".

לנוכח התוצאות הקשות בסוריה והטבח בכורדים במבצע הצבאי של ארדאן, ולנוכח הזעם בארה"ב ובעולם על טראמפ, החליט נשיא ארה"ב להתערב במצב ולנסות להחזיר את הגלגל אחורה. הוא איים, שיטיל סנקציות כלכליות כבדות על טורקיה, אם לא תפסיק מיד את הלחימה בסוריה. טראמפ טען שלא ידע מראש, שזה מה שיעשו הטורקים - לאחר החזרת החיילים האמריקנים מסוריה לביתם.

שגרירת ארצות הברית לאו"ם, קלי קרפט, הזהירה את טורקיה שאם היא לא תפעל על פי החוקים - תהיינה לכך השלכות. עוד אמרה, כי היא מצפה מטורקיה שתגן על אוכלוסיות חלשות ותמנע את הקמתו מחדש של ארגון המדינה האסלאמית (דאעש). "ארצות הברית תפעל נגד

טורקיה אם היא תבצע מהלכים "לא אנושיים ולא מידתיים" כנגד אזרחים במהלך פלישתם לצפון מזרח סוריה". נשיא רוסיה ולדימיר פוטין אמר בתגובה ראשונית למבצע הטורקי בסוריה, כי סוריה צריכה להיות "חופשייה מכל פלישה זרה. כל מי שנמצא שלא כחוק בשטחה של כל מדינה, חייב להפסיק זאת". שר ההגנה הרוסי, סרגיי שויגו, אמר שהוא מקווה שהתיאום בין רוסיה, טורקיה וארצות הברית יסייע לביטחון והיציבות באזור הלחימה בצפון סוריה. שויגו הוסיף, כי סוגיית השמירה על בתי הכלא שבהם מוחזקים אסירי דאעש צריכה להיפתר בדחיפות.

פוטין הזמין את נשיא טורקיה רג'יפ טייפ ארדואן כדי לדון בהתפתחויות האחרונות, כולל הצורך להימנע מעימות אפשרי מול הסורים. השניים הסכימו שיש לשמור על שלמותה הטריטוריאלית של סוריה. פוטין ייפגש היום עם נשיא טורקיה ארדואן, וידון עמו על המצב בסוריה - כך הודיע היועץ לענייני חוץ של נשיא רוסיה. הוא הוסיף, כי הדרך היחידה להשגת יציבות באזור היא, לקחת בחשבון את כל הקבוצות האתניות והדתיות שנמצאות בו.

שר החוץ של רוסיה סרגיי לברוב אמר, כי במוסקבה מעוניינים לעודד את יישומם של ההסכמים בין משטר אסד לבין הכוחות הכורדים בסוריה. הוא הוסיף כי הם יתמכו בשיתוף פעולה בין צבא טורקיה לצבא אסד בגבול בין המדינות. לברוב האשים את המערב בעידוד הבדלנות בקרב הכורדים בסוריה. לדבריו: "המבצע הטורקי בצפון־מזרח סוריה, אפשר ללוחמי דאעש שנתפסו להימלט". לברוב הוסיף שרוסיה תתמוך בשיתוף פעולה ביטחוני בין סוריה לטורקיה לאורך הגבול המשותף ביניהן.

הטורקים הגיבו בבזו לאיומי טראמפ בסנקציות ולאזהרות רוסיה. משרד החוץ של טורקיה אמר: "טורקיה נלחמת בארגוני טרור המהווים איום על הביטחון הלאומי. אנו ללא ספק נשיב גמול על כל צעד שיינקט נגד זה". נשיא טורקיה ארדואן אמר, כי טורקיה לא תפסיק את המבצע הצבאי בצפון סוריה, "לא משנה מה מישוהו יגיד". ארדואן הוסיף: "אנו מקבלים איומים מימין ומשמאל וזה לא יעצור את המבצע".

טראמפ הבין, שעליו להסביר לעולם ולאזרחי ארצו את התוצאות הקשות של החלטתו לנטוש את סוריה והחל בסדרת הודעות והסברים וכתב: "אותם אנשים שהכניסו אותנו לחול הטובעני של המזרח התיכון, 8 טריליון דולר וחייהם של אלפים, נלחמים עכשיו כדי להשאיר אותנו שם. אל תקשיבו לאנשים שאין להם מושג, הם הוכיחו שהם כושלים". טראמפ הוסיף: "אנחנו הבסנו את כל כוחות דאעש, כבר אין להם חיילים או כוח באזור שנמצא בו מתבצע המבצע בסוריה. כעת טורקיה תוקפת את הכורדים, שנלחמים עם עצמם מזה 200 שנה. הכורדים נוטים לעזוב את כפריהם וזה דבר טוב, צריכים להיות להם גבולות משלהם. אני לא חושב שהחיילים שלנו צריכים להיות שם בחמישים השנים הקרובות, שומרים על גבול בין טורקיה וסוריה - בשעה שאנחנו לא מצליחים לשמור על הגבולות שלנו בבית".

לדבריו: "מי שרוצה לסייע לסוריה בהגנה על הכורדים - זה מקובל עליי, בין אם זו רוסיה, סין או נפוליאון בונפרטה. אני מקווה שכולם יצליחו, זה בסדר מבחינתי שסוריה תקבל עזרה מרוסיה לפתרון המצב שנוצר שבצפון המדינה בעקבות המבצע הצבאי של טורקיה נגד הכורדים באזור".

#### 50 פצצות גרעיניות אמריקניות מאוחסנות בבסיס בטורקיה

טראמפ הדגיש כי הוא "לא חושש לביטחון הנשק הגרעיני האמריקאי המוצב בטורקיה". יצוין כי פקידים במשרדי החוץ והאנרגיה של ארה"ב בחנו תוכניות מגירה לפינוי עשרות פצצות גרעיניות אמריקאיות מבסיס חיל האוויר אינג'ירל־יק שבדרום טורקיה. האמריקאים מחזיקים כ־50 פצצות גרעיניות מסוג B61 בבסיס הממוקם סמוך לעיר אדנה, כ־160 קילומטרים מגבול טורקיה־סוריה. הבסיס שימש בשנים האחרונות את חיל האוויר האמריקאי לתקיפת בסיסים של ארגון המדינה האיסלאמית (דאעש) בסוריה.

<sup>[1]</sup> יתד נאמן יום שלישי כ"ג בתשרי תש"פ 13



**מכה קשה לראש ממשלת בריטניה:**

# הפרלמנט הבריטי דחה פעמיים דיון בהסכם הברקזיט שגיבש ג'ונסון

**האיחוד האירופי ידחה את הברקזיט לשלושה חודשים לאחר שהממלכה שלחה בקשה להארכה נוספת**

**ג. לזר**

מכה קשה לראש ממשלת בריטניה: הפרלמנט הבריטי דחה פעמיים בהפרש של יומיים דיון בהסכם הברקזיט החדש שגיבש ראש הממשלה בוריס ג'ונסון עם האיחוד הארופי. בפעם הראשונה עבר תיקון חוק לעיכוב ההצבעה בפרלמנט ברוב של 322 לעומת 306. התיקון לחוק קובע, שהסכם הברקזיט החדש שקיבל ג'ונסון את הסכמת האיחוד האירופי, לא יאושר עד לחקיקה נוספת, וכי ראש הממשלה חייב כעת לבקש מהאיחוד האירופי הארכה נוספת של המשא ומתן לשלושה חודשים כדי לגבש מתווה חדש. לפיכך לא תתקיים הצבעה על ההסכם עצמו. יומיים לאחר מכן ניסה ראש הממשלה להעביר שוב את הצעתו, אולם ג'ון ברקאו, דובר הפרלמנט הבריטי פסל את ניסיון הממשלה להעלות את הברקזיט להצבעה נוספת, לאחר שההצבעה הקודמת בנושא נדחתה כאמור יומיים לפני כן. הפסילה באה בעקבות זאת, שבפרלמנט הבריטי לא נהוג להעלות הצעות דומות במרחק של מספר ימים אחת מהשנייה. דבר זה יקשה על ראש הממשלה הבריטי, בוריס ג'ונסון, להעביר את תוכנית הברקזיט שלו.

ג'ונסון הגיב בחריפות רבה להפסד שנחל בפרלמנט והבהיר באופן חד־משמעי, שאינו מתכוון לבקש הארכה נוספת מהאיחוד האירופי: "לא אשא ואתן על דחייה, והחוק לא מחייב אותי לעשות כן. אומר לחברינו באיחוד האירופי את שאמרתי לכולם ב־88 הימים בהם אני מכהן כראש הממשלה: דחייה נוספת תהיה גרועה לבריטניה, לאיחוד האירופי ולדמוקרטיה".

מאוחר יותר חזר בו ג'ונסון מעמדתו ושלח לאיחוד האירופי מכתב שבו ביקש ממנו דחייה נוספת של הברקזיט. לפי דיווח בסאנדיי טיימס ג'ונסון נמנע מלחתום על המכתב ושיגר מכתב נוסף לאיחוד שבו טען כי לא רצה לדחות את הברקזיט.

האיחוד האירופי נענה לבקשת ג'ונסון וידחה את מועד הברקזיט לפברואר 2020 אם ראש ממשלת בריטניה, ג'ונסון, לא ישיג את תמיכת הפרלמנט בהסכם עליו כבר הכריז. גורמים דיפלומטיים אמרו ל"סאנדיי טיימס" שבריטניה תוכל לעזוב מוקדם יותר, אם הפרלמנט יגיע להסכמה על מתווה העזיבה. אם יוכרז משאל עם נוסף בבריטניה, הברקזיט יידחה לתקופה ארוכה יותר. בריטניה אמורה לעזוב את האיחוד ב־31 באוקטובר, אך הפרלמנט לא מצליח להגיע להסכמה על מתווה העזיבה.

שר הבריאות הבריטי, מאט הנקוק, אמר, כי ארצו תעזוב את האיחוד האירופי ב־31 באוקטובר. לדבריו, "אין שום סיבה טובה לדחות את הברקזיט". הוא הוסיף כי משרדו מוכן למצב שבו בריטניה תעזוב את האיחוד ללא הסכם. יוזכר, כי ערב הדיון בפרלמנט הבריטי, בישר

**בריטניה:**

## חברת פרלמנט יהודייה פרשה בגלל קורבין

## מאז בחירתו למנהיג המפלגה, ספגה פגיעות קשות עקב היותה אוהדת ישראל

לואיז אלמן, חברת פרלמנט ותיקה מטעם מפלגת הלייבור הבריטית, הודיעה לאחרונה על פרישתה מהמפלגה.

אלמן נימקה את פרישתה: "קיבלתי החלטה קשה לעזוב את מפלגת הלייבור אחרי 55 שנות פעילות. אני כבר לא יכולה להמליץ להצביע עבור המפלגה. אמשיך לשרת את תושבי ליברפול וריברסייד כפי שהיה לי הכבוד לעשות מאז 1997".

אלמן (75) היא אחת הנשים הוותיקות ביותר בפוליטיקה הבריטית. היא שימשה כיו"ר השדולה הפרלמנטרית של יידיי ישראל בלייבור. ב־97 נבחרה לפרלמנט מטעם מחוז ליברפו לריברסייד. בחירתו של קורבין לתפקיד יו"ר הלייבור, בספטמבר 2015, הורידה את קרנה של אלמן בתוך מפלגתה, וכיהודייה ואוהדת ישראל היא ספגה לא פעם האשמות ונאצות ממקורביו של קורבין, שאף ניסו להדיחה.

ראש ממשלת בריטניה, בוריס ג'ונסון לאומה הבריטית, שהצליח ברגע האחרון נגד כל הסיכוי־ים, להשיג הסכם עם האיחוד האירופי על מתווה יציאה של בריטניה (הברקזיט) מהאיחוד. לאחר שבריטניה אמורה לעזוב את האיחוד האירופי ב־31 באוקטובר. ראש הממשלה ג'ונסון המחזיק בתפקידו רק 3 חודשים, בישר: "השגנו עסקה טובה שתחזיר לנו שליטה על גורלנו. עכשיו הפרלמנט צריך רק לאשר את ההסכם שהשגתי ונוכל להמשיך הלאה למשימות הבאות, כמו הורדת יוקר המחיה".

מיד לאחר הכרזתו של ג'ונסון על הסכם ברקזיט חדש עם האיחוד האירופי, זינק שער הפאונד ב־0.8% מול הדולר ועומד כרגע על 1.293 דולרים לפאונד. הבורסה בלונדון עלתה ב־0.7%. פרשנים חזיו דעתם מיד לאחר הצהרת ג'ונסון, כי ספק רב אם יהיה בכלל רוב בפרלמנט להסכם החדש. זאת לאחר שכל המתווים הקודמים נדחו על הסף. הפרשנים הניחו, שאם המתווה לא יקבל בפרלמנט רוב, לא יבקש ג'ונסון ממנהיגי אירופה להעניק לבריטניה הארכה נוספת לעזיבת האיחוד האירופי. ובכך רוצה ג'ונסון לאלץ את חברי הפרלמנט לבחור בין הסכם הברקזיט אליו הגיע עם האיחוד האירופי, לבין עזיבת האיחוד ב־31 באוקטובר ללא הסכם. לאחר שג'ונסון התעקש לכל אורך הדרך שבריטניה תפרוש ב־31 באוקטובר.

### התגובות בקרב מנהיגי אירופה

לאחר הצהרת ג'ונסון על השגת ההסכם, בישר גם נשיא הנציבות האירופית ז'אן־קלוד יונקר: "יש לנו את זה. זהו הסכם מאוזן והגיוני גם בשביל האיחוד וגם בשביל בריטניה". נשיא המועצה האירופית דונלד טוסק אמר לאחר ההודעה על אישור ההסכם, כי "אם בריטניה תרצה לחזור יום אחד, הדלת תמיד תהיה פתוחה".



בנין הפרלמנט בלונדון

מנהיגי 28 המדינות החברות באיחוד האירופי התכנסו בבריסל לכינוס פסגה מיוחד לדיון גורלי נוסף על הברקזיט. נשיא צרפת, עמנואל מקרון, הביע תקווה כי הסכם הברקזיט נמצא בשלבים אחרונים של גיבוש. גם נשיא מועצת האיחוד האירופי היוצא, דונלד טוסק, הביע אופטימיות מסויגת באשר לסיכויים להגיע להסכם, והצהיר שהבסיס להסכם כבר קיים, אך בצד הבריטי שבו והתעוררו ספקות.

אחת הבעיות המרכזיות, שמנעו עד כה השגת הסכם, היא סוגיית הסדרי מעבר סחורות ומכס בגבול שבין אירלנד לצפון אירלנד. כדי לפרוץ את המבוי הסתום בנושא, העלה ג'ונסון הצעה להביא את עניין ההסדרים במעבר הגבול להכרעת תושבי צפון אירלנד. עיתון הגארדיין טוען כי צוותי המשא ומתן הבריטים והאירופים בנושא הברקזיט הסכימו להציב גבול מכסים בין צפון אירלנד לבין האי הבריטי - דבר שבעבר ממשלת בריטניה התנגדה לו, מכיוון שהוא מסמל הפרדה בין בריטניה לבין צפון אירלנד.

בתוך כך, קבוצה של 35 חברי פרלמנט אירופי בריטים, המשתייכים למפלגות האופוזיציה המתנגדות לברקזיט, העלו דרישה להימנע מהשגת הסכם ולהעניק ארכה נוספת של שלושה חודשים, כדי לאפשר למתנגדי הברקזיט למנוע את עזיבת האיחוד האירופי. הם מנמקים את פנייתם בכך, שג'ונסון אינו מייצג את כל האומה הבריטית ועומד כעת בראש ממשלת מיעוט. "כל מפלגות האופוזיציה רוצות לקיים משאל עם שני על הברקזיט", נאמר במכתב, "וסקרי דעת קהל מראים שרוב הציבור הבריטי יצביע קרוב לוודאי על הישארות באיחוד. אנחנו מבקשים ממועצת אירופה להעניק לדמוקרטיה הבריטית מספיק זמן למיצוי התהליך".

### מהו המושג "ברקזיט"?

"ברקזיט" הליך פרישת הממלכה המאוחדת מהאיחוד האירופי, לאחר שבמשאל עם שהתקיים ב־23 ביוני 2016 הצביעו רוב תושבי הממלכה על פרישה מן האיחוד והכרעתם אושרה על ידי הפרלמנט והמלכה. תהליך הפרישה בפועל נפתח בהפעלת סעיף 50 באמנת ליסבון הדרוש כדי להתחיל את תהליך היציאה מהאיחוד, שאמור היה להסתיים ב־29 במרץ 2019, אך המועצה האירו־פית אישרה, לבקשת הממלכה המאוחדת, דחייה של המועד, עד ל־31 באוקטובר 2019. בכך אמורות להסתיים 46 שנות חברות באיחוד, החל מ־1973 אז הצטרפה בריטניה ל"שוק האירופי המשותף", הארגון שהפך מאוחר יותר ל"האיחוד האירופי".

### מה יקרה לאחר שההסכם לא עבר בפרלמנט?

נשיא המועצה האירופית טוסק רמז, שייתכן והאיחוד יאשר זמן נוסף לביצוע הברקזיט. אך ראש הממשלה ג'ונסון חזר ואמר במפורש, שהוא

לא יבקש הארכה ויהי מה. מבחינתו, זה הסכם - או פרישה ללא הסכם. אך אין ולא יהיה שום איחור מעבר ל־31 באוקטובר. והוא לא יבקש דחייה ואף לא יסכים לקבל כזאת, אם האיחוד יציע הארכה מעצמו.

מנגד - השר האחראי בממשלת בריטניה לשיחות הברקזיט, סטפן בארקלי, הודה לראשונה, שאם הסכם לא יושג עד תום הפסגה האירופית, ג'ונסון ייאלץ בניגוד להבטחותיו, לבקש ארכה נוספת של חודשיים להמשך המשא ומתן. מהלך שכזה, המתחייב מחוק שהעביר הפרלמנט הבריטי בניגוד לעמדת ג'ונסון, יהיה מהלומה פוליטית קשה לראש הממשלה השמרני.

#### "נאום המלכה" בדיחה או חידה?

האם ראש ממשלת בריטניה בוריס ג'ונסון השתמש בדמות המלכה הקשישה כדי לחזק את מעמדו כראש ממשלה חזק? תלוי את מי שואלים. כך לפחות טוענים יריביו של ג'ונסון בלייבור - המפלגה היריבה. שם מתחו ביקורת קשה על ג'ונסון, בטענה, שבמטרה לתת תוקף לסדר היום החדש שלו - עשה שימוש לרעה בנאומה המסורתי של המלכה לפתיחת מושב הפרלמנט, ועליה בתוקף מעמדה להישאר ניטרלית, ונעשה בה שימוש מבייש ומבזה, כדי לקדם מדיניות מטעמה של המפלגה השמרנית.

כאשר מלכת בריטניה אליזבת השנייה פתחה את מושב הפרלמנט והכריזה ב־14 באוקטובר כי "מימוש הברקזיט עד סוף החודש עומד בראש סדר העדיפויות של הממשלה", כולם ידעו שהיא רק מקריאה מתוך הדף את מה שהכתיב לה ראש הממשלה, למרות שהיא במרומי שנותיה (בת ה־93) לא כל כך מבינה את רזי תוכנית הברקזיט ופרטי ההסכם המסוכך עם האיחוד האירופי. נאום המלכה הציג את ההסכם הנדרש ליישום היציאה מהאיחוד האירופי, אם ראש הממשלה בוריס ג'ונסון יצליח להגיע לעסקה עם בריסל עד סוף החודש ואם בית הנבחרים יאשר את ההסכם.

"העדיפות העליונה של ממשלתי היא להבטיח את יציאתה של הממלכה המאוחדת מהאיחוד האירופי ב־31 באוקטובר", דקלמה המלכה בנאום שאותו נשאה באולם הדיונים המוזהב של בית הלורדים. "ממשלתי מתכוונת לפעול למען שותפות חדשה עם האיחוד האירופי, המבוססת על סחר חופשי ושותוף פעולה ידידותי". הנאום המסורתי מהווה הצהרת כוונות של הממשלה, המוקדש לפירוט הצעות החוק שבכוונת הממשלה לחוקק בשנה הקרובה.

"לאנשים נמאס מהקיפאון, מהעמידה במקום וההמתנה לשינוי והם לא רוצים להמשיך לחכות כדי להשלים את הברקזיט" אמר ג'ונסון בהצהרה כתובה המלווה את הנאום. הוא המשיך ופירט בהתלהבות את תכנית הממשלה החדשה, הכול־לות את מערכת ההגירה, שינויים בתחום המשפט, רפורמות בריאותיות והבטחה להשקיע יותר בהוצאה הציבורית כדי לעודד צמיחה כלכלית.

"נאום המלכה" חזר לג'ונסון כבורנגו והעמידו כעת כדמות בזויה ומושפלת. ביקורת קשה נמתחה עליו, בשימוש שעשה בנאומה של המלכה, ולמעשה הציג את המלכה ככלי ריק וכבובה שמופעלת מרחוק על ידי חוטים. מנהיג המפלגה ג'רמי קורבין אמר, כי "נאום המלכה הפך לשידור פוליטי מפלגתי בנוסח של הצגה תאטרונית".

ובפרט כעת, לאחר שהפרלמנט דחה על פניו את הדיון על ההסכם שטרח ראש הממשלה להשיג בזעת אפיר, גדול יותר בזיון המלכה, כמו גם עתידו הפוליטי של ג'ונסון, ואי יכולתו להוציא לפועל את האג'נדה שלו, עומדים בסימן שאלה. הוא מוביל מיעוט בממשלה ואינו צולח את הצבעות הפרלמ־נט, מאז שנכנס לתפקידו רק לפני 3 חודשים. כאשר כל המפלגות מעוניינות בבחירות מוקדמות.

<sup>[1]</sup> 14 יום שלישי כ"ג בתשרי תש"פ יתד באמן



# ישיבה על קברו

מפעלי תורה לע"נ רשכבה"ג מרן רבנו אהרן יהודה לייב שטיינמן זצוק"ל בהכוונת מרן רשכבה"ג רבנו חיים קניבסקי שליט"א, ובנשיאות מרן הגר"ש שטיינמן שליט"א



## מתחילים את התורה מחדש עם ישיבה על קברו

- א ביום ראשון הושענא רבא מתחילים ללמוד מחדש ספר בראשית, יום יום חומש ורש"י, שי סט ספרים יינתן לכל מי שילמד ויענה נכונה על התשובות לפחות 75 יום מתוך 84 ימי הלימוד של חומש בראשית
- ב ביום שני שמחת תורה מתחילים מחדש מסכת ברכות דף ליום, זמן הסיום הוא ביומא דהילולא של מרן רשכבה"ג זצ"ל - כ"ד כסלו, שי סט ספרים יינתן לכל מי שילמד ויענה נכונה על רוב התשובות לפחות 58 יום מתוך 63 ימי לימוד מסכת ברכות
- ג למחרת שמחת תורה מתחילים מחדש את הסדר השנתי של קיצור שולחן ערוך, זה הזמן להצטרף וללמוד יום יום במשך שנה את ההלכות המקיפות בקצרה את כל העניינים הנוגעים לכל יהודי בכל ימות השנה ובכל העניינים.

## סדרי הלימוד ליום שלישי כ"ג תשרי

הלימוד היום בזכות נדבת לבם של:

לעי"נ מרן רבינו שמריהו יוסף ניסים קרליץ ב"ר נחום מאיר זצ"ל

לעי"נ מרן רבינו זיע"א

לפני הלימוד יש לומר: לע"נ רבנו אהרן יהודה לייב ב"ר נח צבי

### מסלולי משניות וגמרא

<b>משניות זרעים</b> שביעית פרק ט' 1. עד מתי מותר לאכול עשבים לחים בלא ביעור? 2. עד מתי מותר לאכול עשבים יבשים בלא ביעור? 3. האם עשירים מותרים לאכול אחר הביעור?	<b>ברכות גמרא רש"י</b> דף ג' 1. האם שני אנשים כשרים יכולים להכנס לתורבה חדשה? 2. האם במילי דעלמא נאמר הדין שאין אומרים בפני המת אלא דברי המת? 3. האם נשף הוא לילה או יום?	<b>משניות מועד</b> עירובין פרק ה' 1. האם גותנין קרפף לעיר אחת? 2. כמה אורך החבל שמודדין בו? 3. כנגד מה מודדין?
<b>דף היומי תוספות</b> מדות ל"ה 1. מה פירוש 'חלקה היתה בראשונה'? 2. מה היה גובה המזבח? 3. האם המזבח היה גבוה לוחות או כולו מקשה?	<b>דף היומי גמרא</b> מדות ל"ה 1. למה כותל המזרח לא היה גבוה? 2. למה נקרא שמו שער המים? 3. כמה היה גודל מקום המערכה (אחר שהוסיפו בני גולה)?	<b>ברכות תוספות</b> דף ג' 1. האם מותר להתפלל הבינו? 2. מדוע תפלת קדיש נאמרת בארמית למסגרת תוספות? 3. להלכה האם בדברים בעלמא צריך לומר דווקא דבריו של מת לפני המת?
<b>מכות תוספות</b> דף כ"ד-ס"ו 1. היכן כתוב הפסוק ציון שדה תחרש? 2. האם מיכה נהרג כי דבר על הפורענות? 3. מהיכן לומדים שהנבואה של עוד ישוב זקנים היא לעתיד לבוא?	<b>מכות גמרא רש"י</b> דף כ"ד-ס"ו 1. מתי נתבא אוריה? 2. את יראי ד' יכבד, על מי מרמז? 3. כמה גזירות גזר משה על ישראל שביטלו?	<b>ברכות מהרש"א</b> דף ג' 1. כמה זמן הוא שינת הסוס? 2. למה רבי יוסי שמע רק כיונה ולא שאגת ארי? 3. מה הסימן שכלבים צועקים?
<b>לולב וערבה תוספות</b> דף נ"ה 1. מי משמש בסידור לחם הפנים בחג? 2. מי משמש במוספי שבת בחג? 3. למה מרבית דווקא לחם הפנים?	<b>לולב וערבה גמרא</b> דף נ"ה 1. למסגרת הגמרא, האם תוקעין לכל מוסף ומוסף? 2. כמה משמרות לא היו משלשות בחג בפרים? 3. מי מקריב תמידין בחג?	<b>משניות קדשים</b> ערכין פרק ז' 1. הא אפשר לגאול אחר היובל מיד בתוך שנה? 2. מה ההבדל בין בעלים לכל אדם בפריית שדה אחוזה מהקדש? 3. האם שדה מקנה יוצאה לכהנים ביוכל?

### מסלולי חומש והלכה

<b>משנ"ב דף היומי</b> ד"מ 1. ישראל שהפקיד אצלו גוי וקבל אחריות מגניבה ואבידה האם חייב לבערו? 2. באופן ששחר יחוד מקום, האם מהני מה שיחוד לאחר קבלת הפקדון שלא מדעת הגוי? 3. ישראל שהוא שומר חנם של גוי, האם חייב לבער חמצו של גוי?
---

### מסלולים אלו מיועדים גם לנשים

<b>ארחות שבת</b> ז' א"ו 1. האם מותר ליתן גס קפה במים בשבת? 2. האם מותר לאומן המייצר מאכלים ונותן צבע כדי להשביח את מראה האוכל, לעשות כן בשבת? 3. האם מותר להחליק דברי מאכל?	<b>חומש רש"י</b> בראשית שלישי עד רביעי 1. מאיזה עץ אכלו אדם וחווה? 2. מהו לרוח היום? 3. מה פירוש השיאני?	<b>הפץ חיים</b> עשין י"א-י"ב 1. מי שלא למדן, באיזה ספרים יכול ללמוד? 2. מה פירוש חשבון לפי הגר"א? 3. האם בכל תיבה ותיבה מקיימים מצוות תלמוד תורה?	<b>קיצור שו"ע</b> א' א"ג 1. מתי יאמר מודה אני? 2. כנגד מה נאמר קל כנשר? 3. כנגד מה נאמר גבור כארי?
---	--	---	--

## להנצחת יום של ישיבה' ולתרומות להחזקת מפעל התורה הגדול בעולם

יש לפנות ללוח השנה שבמסך ישיבה על קברו בעמדות 'נדרים פלוס', או במסך קופות נוספות, ולחפש 'ישיבה על קברו- תרומות' כמו כן במענה אוטומטי 03-7630585 שלוחה 3667, במוקד האנושי 050-4175025, או בהפקדה לחשבון, בנק פאג"י, סניף 188, חשבון 705670, על שם 'ישיבה על קברו'.

תוצאות ההגרלות מתפרסמות מידי יום שלישי בעתון יתד נאמן, וכן מעודכנות בטל' 03-3080222 ובנדרים פלוס



# 03-3080222

ניתן לאשר את ההשתתפות ולענות על השאלות בטלפון או בנדרים פלוס עד מחר בשעה 5:00 לפנות בוקר

בעמוד זה יש דברים הטעונים גניזה



**שבוע של אנטישמיות ברחבי תבל: שבעים אומות נגד עם ד'**

**לראשונה הוצג דו"ח על האנטישמיות במטה האו"ם המרכזי בניו יורק:**

# "הסיכון לאלימות כלפי יהודים גדל דרמטית"

**■ קביעה בדו"ח: "דה לגיטימציה לזכות הקיום של ישראל, הכוללת קריאות לחיסולה, היא דוגמה מודרנית לאנטישמיות" ■ השגריר דנון: "זוהי דוגמה נוספת לשינוי שחל באו"ם כלפי ישראל, המבחן האמיתי יהיה ביישום הדו"ח" ■**

במערכת המדינית הישראלית ובארגונים יהודיים בעולם מקבלים בחיוב את הדו"ח. שגריר ישראל באו"ם, דני דנון, בירך על פרסום הדו"ח ואמר כי "זוהי דוגמה נוספת לשינוי שחל באו"ם כלפי ישראל, אך המבחן האמיתי יהיה ביישום הדו"ח בשטח. הפיגועים האחרונים נגד בתי כנסת בעולם מחדרים את הצורך של הקהילה הבינלאומית להילחם בנחישות ובעוצמה באנטישמיות ולהוקיעה בכל מקום ומעל כל במה".

תגובת השר לעניינים אסטרטגים גלעד ארדן הממונה על המאבק בתנועת החרם: "פרסום הדו"ח חשוב ואני שמח שהאו"ם מתחיל להבין את הרקע והעמדות הגזעניות של ארגוני החרם, אולם זה ממש לא מספיק. עדיין ההטייה כנגד ישראל באו"ם והאפלייה נגרנו מהווה בסיס ועידוד להרבה פעולות אנטישמיות ומסייעת ל־BDS להפיץ את גזענותו. לכן אני קורא למזכ"ל גוטרש לפעול להפסקה מיידית של האפלייה נגד מדינת היהודים כולל בגופים מעוותים כמו מועצת זכויות האדם, שרודפת את ישראל במקום לעסוק במקומות בהם באמת יש פגיעה בזכויות אדם כמו הטבח שמבצע ארדואן בכורדים בימים אלה ממש".

## ארה"ב, מישגן: כרזות אנטישמיות הודבקו על דלתות בית כנסת במישיגן

הבריטית, הודיעה בשבוע האחרון על פרישתה מהמפלגה לאחר 55 שנות פעילות.

בהודעה מפורטת שפרסמה כתבה אלמן: "קיבלתי את ההחלטה הבאמת מייסרת לעזוב את מפלגת הלייבור אחרי 55 שנה. אני כבר לא יכולה להמליץ להצביע עבור המפלגה, כשאני יודעת שזה אומר שזה יהפוך את ג'רמי קורבין לראש הממשלה. אמשוך לשרת את תושבי ליברפול וריברסייד כפי שהיה לי הכבוד לעשות מאז שנת 1997".

אלמן, היא אחת הוותיקות ביותר בפוליטיקה הבריטית ומכהנת כיו"ר השדולה הפרלמנטרית של 'ידידי ישראל בלייבור'. כאמור, כבר בשנת 97 היא נבחרה לפרלמנט מטעם מחוז ליברפוללריברסייד.

בחירתו של קורבין לתפקיד יו"ר הלייבור, בספטמבר 2015, הורידה את קרנה של אלמן בתוך מפלגתה, וכיהודייה ואוהדת ישראל היא ספגה לא פעם האשמות ונאצות ממקורביו של קורבין, שאף ניסו להדיחה. בשבוע האחרון, כאמור, היא החליטה לעזוב בעצמה את המפלגה.

**זעק לעבר מתפללים בלונדון: " הכל באשמתכם"**

ועוד בלונדון. אורח בריטי נעצר במהלך חג הסוכות סמוך לאחד מבתי הכנסת בסטמפורד היל, לאחר שאיים על מתפללים. האיש עמד מחוץ לבית הכנסת כשהמתפללים הגיעו לתפילת שחרית, התקרב למספר אנשים תוך שהוא מנופף באגרופיו וזעק לעברם כינוי גנאי נוראיים והוסיף: "הבעיות של בריטניה הן בגללכם. הכל באשמתכם".

אנשי ארגון 'השומרים' של השכונה שאיבטחו את בית הכנסת ניסו להרחיק את האיש תוך שיח איתו. משאיים גם עליהם, תפסו אותו והזעיקו את משטרת לונדון שעצרה אותו לחקירה ובהמשך האריכה את מעצרו.

על פי הודעת המשטרה, מדובר באדם בעל עבר של איומים על הקהילה היהודית ועל כן האירוע הוגדר כ'פשע שנאה'.

**מורה בריטית איימה: אשלח אתכם לתאי גזים**

השנאה המובנית אינה רק תופעת רחוב. מורה בבית ספר יסודי בבריטניה איימה על תלמידיה היהודים באיום יוצא דופן: **"אם לא תסיימו את עבודת הכיתה שלכם, אשלח אתכם לתאי הגזים"**. כשהבינה את חומרת הדברים הפצירה בתלמידים שלא לספר לאיש על התבטאותה ואף ציינה שהיא בסך הכל התבדחה. אלא שהתלמידים המזועזעים סיפרו להוריהם. המקרה פורסם בתוך שעות אחדות ברשתות החברתיות ובית הספר הודיע כי הוא מפטר את המורה לאלתר.

דובר בית הספר הגיב למקרה ואמר, "הגיע ליידינו מידע שאשת חינוך שלימדה אצלנו השמיעה הערה גזענית ופוגענית כלפי תלמידים. מהרגע ששמענו על המקרה התחלנו בחקירתו ומשהתברר שהדברים אכן נאמרו החלטנו באופן מיידי לפטר את המורה ולנקוט בצעדים כדי שמקרה כזה לא יישנה עוד בבית ספרנו".

ישראל, הכוללת קריאות לחיסולה, היא דוגמה מודרנית לאנטישמיות".

הדו"ח מונה שלושה מקורות עיקריים להתגברות תופעת האנטישמיות בימינו: ריבוי קבוצות הדוגלות בעליונות הגזע הלבן דוגמת ניאולנאצים וקבוצות אסלאמיסטיות קיצוניות; ביקורת קיצונית נגד ממשלת ישראל "המכונה לעיתים אנטישמיות של השמאל"; ופעילות תנועת החרם נגד ישראל (BDS). בין השאר, הדו"ח מצטט את הטענה שישראל מעלה כבר שנים, ומופיעה לראשונה בדו"ח של האו"ם, ולפיה "הפעילות וההשפ" עה של ארגון ה-BDS הן אנטישמיות מיסודן". עם זאת, הדו"ח לא מאמץ לחלוטין את הקביעה כי ה־BDS אנטישמי.

הדו"ח קורא לממשלות, לארגוני חברה אזרחית ולכלי תקשורת לנקוט צעדים שימנעו גילויי אנטישמיות. בין השאר, גם במקרה זה בהתאם לעמדת ישראל, מוצע לאמץ את ההגדרה הבינלאומית לאנטישמיות כפי שקבעה הברית הבינלאומית לשימור זכר השואה (IRHA) ב-2016. בד בבד, עולה הצורך להשקיע בחינוך ובהכשרה.

לבית הכנסת 'ברודסקי' בקייב.

שגריר ישראל באוקראינה, יואל לאון, הגיב על המקרה החמור, "עוד מעשה מטריד של אנטישמיות. הפעם הזאת במדרגות בית הכנסת הראשי בקייב. אני מקווה שגורמי אכיפת החוק יעצרו מייד את מבצעי הפעולה. אוקראינה צריכה לעשות יותר כדי להילחם באנטישמיות, אם לא, האלימות תתפשט יותר לעבר בני אדם".

יצוין כי זהו המקרה השלישי בחודש האחרון שכלל פרובוקציה אנטישמית באוקראינה. הפעם האנטישמיים השתמשו בבובת דחליל בכניסה לבית הכנסת המרכזי בקייב, של נשיא הקהילה היהודית, איהור קולומויסקי. הרקע למקרה הוא ככל הנראה יום שבו פשיסטים חוגגים בקייב, המכונה רשמית 'מגן יום אוקראינה'.

**צרפת: ישמעאל פרא אדם. לא רק עשו**

לא רק האנטישמיות הקלאסית הנוצרית־ימנית עובדת שעות נוספות, גם ישמעאל לא החזיר את חרבו לנדנה: גבר יהודי בפרזי שחבש כובע כדי להסתיר את הכיפה שלו, הותקף בשבוע האחרון ברחוב על ידי חמישה גברים ערבים, שזיהו אותו כיהודי, כך סיפר היהודי למשטרה.

לפי הדיווח, התקיפה התרחשה למחרת יום הכיפורים, סמוך לחצות בשדרות וולטייר ליד בניין העירייה. כך נכתב בהודעה שפרסמה הלשכה הלאומית לערנות נגד אנטישמיות BNVCA. היהודי המותקף אמר למשטרה כי חמישה גברים פנו אליו בדרישה שיתן להם כסף. במהלך חילופי הדברים התברר שהוא יהודי, הם קרעו את חולצתו והכו אותו בפניו, על חזהו וברגליו. לאחר מכן הם גרמו לו לשכב על הרצפה ואיימו לרוצחו נפש באמצעות סכין קצבים ונשק קר שהיה באמתחתם.

הקורבן הצליח בחסדי שמים להימלט כאשר עוברים ושבים החלו להתקרב. אולם הוא סבל מחבלות בפנים ובגוף ונפגע באורח קל בלבד.

**מוסלמי חמוש בסכין חיפש יהודים בבריסל**

בבלגיה לא רק האנטישמיות הממוסדת שמתנכלת לשחיטה, מרימה ראש. משטרת בלגיה עצרה מוסלמי אזור המדינה, שצעד בשכונה בצפון מערב בריסל בסכין שלופה, עצר עוברים ושבים ושאל אותם אם הם יהודים.

גורמים במשטרה המקומית דיווחו כי האיש אינו חשוד במעשי טרור, אבל נחקר בחשד לקשירת קשר לביצוע פשע שנאה. בינתיים מעצרו של האיש הוארך בניסיון להבין את המניע למעשיו.

**בריטניה. בעקבות האנטישמיות של יו"ר הלייבור**

האנטישמיות שהפכה לדייר קבוע בבריטניה איננה נחלת הרחוב בלבד אלא הגיע למוסדות המכובדים והמנומסים של המדינה והיא כופה על יהודים בממלכה צעדים בלתי נמנעים. לואיז אלמן, חברת פרלמנט ותיקה מטעם מפלגת הלייבור

דלתות בית כנסת במישיגן כוסו בפוסטרים אנטישמיים בעיצומו של חג הסוכות. רב בית הכנסת גילה את הכרזות בבוקרו של החג בעת שהגיע לבית הכנסת. על פי הדיווח, באחת מהכרזות הופיעה דימוי של הצורר הנאצי אדולף היטלר ובו הכיתוב "האם שכחת ממני?". אחרת קוראת ל"מסע צלב" נגד יהודים.

מהנהלת בית הכנסת פורסמה הודעה כי הפעילות הקבועה תמשיך להתקיים למרות האיומים. המקרה דווח למשטרה וזו פתחה בחקירת האירוע.

**אוקראינה: גרפיטי בדמות הצורר היטלר חסס גם מרכז העיר אומן**

על רקע ניסיונות להסדרת הפעילות היהודית בעיר אומן בסיועו של נשיא אוקראינה היהודי, שוב רוסס סמל נאצי וכיתובים מדאיגים במרכז העיר סמוך למתחם קברו של רבי נחמן מברסלב וצוק"ל.

דמותו של הצורר הנאצי אדולף היטלר בצירוף דברי נאצה בשפה המקומית רוססו סמוך למתחם קברו של רבי נחמן מברסלב וצוק"ל באומן. המשטרה המקומית חוקרת את הציור והכיתוב המטריד.

על פי הדיווח, השוטרים המקומיים עצרו את החשוד במעשה, תושב אומן שהועבר לחקירת המשטרה. וכי על פי החוק באוקראינה עונש על מעשה כזה עשוי להגיע עד לחמש שנות מאסר.

שגריר ישראל באוקראינה, יואל ליאון, גינה את המקרה ומסר כי צריך להילחם בכל סוג של אנטישמיות. הכתובת אכן נמחקה מיד לאחר שפורסם דבר המקרה והמשטרה המקומית פתחה בחקירה, השגריר ליאון הודה למשטרה על מחיקת הכיתוב. גם ראש המחוז צ'רקסי, איגור שבצ'נקו גינה את המעשה וכתב בהודעה שפרסם: "אנטישמיות היא דבר שאינו מקובל באוקראינה הדמוקרטית. אני מגנה את האנטישמיות וביטוייה השונים. גרפיטי מבין רוסס באומן רצולם על ידי השגריר הישראלי. אני מקווה שרשויות החוק יענישו את האחראים לדבר. אני מכבד את זכותו של כל אדם לחיים, ללא כל קשר ללאום או הדת שלו. יש להכחיד את האנטישמיות".

ראש המחוז באומן בו רוסס הגרפיטי, אלכסנדר טברי, גינה גם הוא את המעשה: "ריסוס גרפיטי של סמלים נאציים הוא פשע מביש, ועלבון לזכרם של מיליוני הקורבנות. כיום, אומן היא עיר רב לאומית התומכת בכבוד וסובלנות בין עדתית ובין דתית".

"הקהילה כולה, ואני באופן אישי, מגנים את ההסתה לשנאה אתנית, גזעית ודתית וכן לפעולות שמטרתן השפלתם של אזרחי אוקראינה וכן של אזרחים זרים", כתב טברי והבטיח, "נמשיך להיאבק באפליה ואני מקווה שאירועים מהסוג הזה לא יחזרו על עצמם".

ומקרה מזעזע נוסף באוקראינה איור של מר איהור קולומויסקי, נשיא הקהילה היהודית המאוחדת באוקראינה, נמצא מול פתח בית הכנסת כשהוא מוכתם בצבע אדום בכניסה

16 יום שלישי כ"ג בתשרי תש"פ יתד באמן



# הילד יוסף גולדמן ז"ל הובא למנוחות בער"ש חוה"מ בסקווירא

■ **נין כ"ק האדמו"ר מסקוירא שליט"א**  
**ונכד האדמורי"ם מאלכסנדר,**  
**קופישניץ וזויעהליארה"ב שליט"א ■**

הילד יוסף ז"ל בן הרב מרדכי גולדמן ונכד בן כ"ק האדמו"ר מזוועה-לארה"ב שליט"א, חתנו של כ"ק אדמו"ר מסקווירא שליט"א. וחתנו של הרה"צ ר' אברהם יעקב פליטשנשטיין בן כ"ק האדמו"ר מקופיטשניץ שליט"א וחתן כ"ק האדמו"ר מאלכסנדר שליט"א. על-פי הדיווח, הילד שהה על סירה עם משפחתו במפרץ מים במחוז ורקלנד, הסמוך למונסי, לפתע הסירה התהפכה מסיבות לא ברורות. הנוסעים שהיו על הסירה חולצו, אך הילד בן ה-9 נעלם. הוא נמשה מהמים זמן קצר לאחר מכן על ידי סירת 'הצלה' והובחה לבית החולים תוך כדי פעולות החייהא בניסיון להצילו, אך למגינת כל לב הוא נפטר שעה קלה לאחר מכן.

מאז הפסיקה התקדימית, בתי משפט בגרמניה הרישו את אוסקר גרונינג, רואה חשבון באשוויץ, ורינהולד הנינג, שומר לשעבר באותו מחנה, על כך שהיו שותפים לרצח המוני. שניהם הורשעו בגיל 94, אולם מתו לפני תחילת ריצוי עונשם.

בעיתון טגשפיגל, שציטט את מסמכי התביעה, נכתב כי דיי טען כי הוא לא הרג את איש, ושאל מה נער כן 17, שנאלץ לשמש שומר במחנה, יכול היה לעשות נגד משטרו של היטלר. על פי הדיווחים, דיי אישר כי הוא ידע על קיומם של תאי הגזים במחנה, שם ראה את האסירים נדחפים פנימה. הוא הודה שראה "דמויות מצומקות, אנשים שסבלו", אך התעקש שהוא לא אשם. "מה זה היה תורם? הם היו פשוט מוצאים משהו אחר".

“כשומר של האס-אס במחנה הריכוז שטוטהוף, בין אוגוסט 1944 לאפריל 1945, הוא ככל הנראה סייע לרצח המחרד של אסירים יהודים במיוחד”, אמרו התובעים בהצהרת הפתיחה. דיי המרותק לכיסא גלגלים, חבש כובע לראשו והסתיר את פניו מאחורי מחברת אדומה עם כניסתו לאולם. התובעים הוסיפו כי דיי “נאשם שהיה גלגל במכונת הרצח, תוך ידיעה מלאה של הנסיבות, כך שניתן היה לבצע את ההרג”.

על אף שהמשפט מתקיים שנים ארוכות לאחר תום המלחמה, ארגונים יהודיים רואים בו כבעל חשיבות רבה לאור התחזקות הימין הקיצוני והאנטישמיות בגרמניה, שחווה ביום כיפור פיגוע ירי מחוץ לבית כנסת בעיר האלה שבמזרח המדינה. דיי הוא ככל הנראה בין האנשים האחרונים שיועמדו לדין על פשעי הנאצים, לאור מותם של מרבית הפושעים הנאציים בני גיל.

"מדוע אתם מקיימים את המשפט הזה היום? זכרו מה קרה בהאלה בשבוע שעבר", אמר אפרים זורוף, ממרכז שמעון ויזנטל. "גיל מתקדם לא צריך להיות סיבה שלא לעמוד בגללה לדין. הוא היה חלק מהטרגדיה הגדולה ביותר בהיסטוריה, זה היה רצונו", הוסיף.



1389 שוחור לבן

שבת, חג, שבת, חג, שבת, חג... שבת, חג, שבת, חג

# מגיע לכם כינורות

שבת פרשת בראשית

מלון כינורות מזמין אתכם  
לאירוח יוקרתי בחדרים עם נוף לים  
ותפריט גורמה של השף מאיר איפרגן

נותרו חדרים אחרונים לימי בין הזמנים!







בהשגחת הברון  
מירושלם  
החדר

**04-950-9000**

112 חדרים ♦ סוויטות פרמיום ♦ אולמות אירועים ♦ מתחם ספא ♦ חדר כושר ♦ בריכה  
רח' זיידל 9 טבריה | [res@kinorothotel.co.il](mailto:res@kinorothotel.co.il) | [kinorothotel.co.il](http://kinorothotel.co.il)



**כינורות**  
kinorot Hotel  
חופשה בהרמוניה מושלמת



כניעה בממשלת לבנון:

## לאחר המחאות ההמוניות - תקציב חדש ללא העלאת מיסים

**עשרות אנשי ביטחון ואזרחים נפצעו בהפגנות ■ המפגינים מחו גם נגד ארגון חיזבאללה ומנהיגו, חסן נסראללה**

**ג. לזר**

ראש ממשלת לבנון, רפיק אל־חריירי, ושר האוצר בממשלתו, עלי חסאן חליל, הודיעו בהסכמת ראש הממשלה, סעד אל־חריירי, על העברת תקציב חדש לשנה הבאה שלא יכלול העלאת מיסים. השינוי הגיע - רק לאחר מספר ימים של הפגנות סוערות במדינה, כמחאה על המצב הכלכלי הקשה. נשיא לבנון, מישל עאון, אמר, כי בכך יהיה "פתרון מעודד" למשבר הכלכלי. לדעתו, המפגינים מבטאים את הכאב של האזרחים, אבל להאשים את כולם בשחיתות, זה מאוד לא הוגן. עוד אמר עאון כי הם חייבים להסיר את הסודיות הבנקאית משרים נוכחיים ועתידיים.

הכרזות מעודדות אלו, לא הרגיעו ולא סיפקו בינתיים את ההמונים, הממשיכים בהפגנות ומחאות.

ממשלת לבנון אישרה את חבילת הרפורמות שהציע ראש הממשלה סעד אל־חריירי וגם את התקציב שהציג שר האוצר עלי חסן חליל. זאת ברקע המחאה עקב המשבר הכלכלי, שהוציאה מאות אלפי מפגינים לרחובות ברחבי המדינה. במסגרת הרפורמות, משכורות הנשיא, השרים וחברי הפרלמנט, בעבר ובהווה, יקוצצו ב־50% והסכום יעבור למוסדות המדינה ולעובדי הרשויות. להטיל מס בגובה 25% על בנקים וחברות ביטוח, להגדיר תקרת שכר לאנשי הצבא ולנקוט בצעדים נוספים. הוחלט שהבנקים יהיו סגורים עד הפסקת המהומות ברחובות. סעיפי התוכנית נוגעים רק לחלק מהבעיות שעליהן מתלוננים המפגינים, ולא לסוגיות כמו תעריפי החשמל והדלק, מחירי השכירות והמחסור במקומות עבודה.

מנהיג מפלגת "הכוחות הלבנוניים" הנוצרית־מארונית, סמיר ג'ע'ע, הודיע, כי שרי מפלגתו יתפטרו מממשלתו של סעד אל־חריירי ברקע המחאות הגואות במדינה. ג'ע'ע אמר כי מפלגתו, שמונה ארבעה שרים, הגיעה למסקנה שהממשלה הנוכחית לא מסוגלת לפתור את המשבר הכלכלי במדינה, וקרא לכינון ממשלה חדשה.

במהלך שבוע שעבר ירתה המשטרה גז מדמיע על מפגינים במהלך מחאה בבירה ביירות. על פי דיווחים בתקשורת הלבנונית, כמה בני אדם נפגעו כתוצאה מתקיפת המשטרה. אלפי בני אדם הפגינו במרכז ביירות ומוקדים נוספים בלבנון במחאה על המדיניות הכלכלית של הממשלה ולאחר ההודעה על מיסים חדשים על טבק ודלק. המפגינים דרשו מראש הממשלה להתפטר והאשימו את הפוליטיקאים בשחיתות

<b>משה יגלניק</b> <p>בן הרב אלכסנדר זושא שליט"א ישיבת חברון - גבעת מרדכי ירושלים</p>	<b>תמר וידרקר</b> <p>בת הרב עזריאל שליט"א סמינר שצ'ונסקי בני ברק</p>
<b>מאורסים</b> <p>בס"ד, אור לי"ח בתשרי תש"פ</p>	

<b>נתן מאיר הכהן אוסטרי</b> <p>ב"ר חיים ישראל הי"ו ישיבת נתיבות חכמה-וולפסון רמות א' - ירושלים</p>	<b>רבקה רוזנברג</b> <p>ב"ר יהודה הי"ו סמינר הרב וולף בני ברק</p>
<b>מאורסים</b> <p>בס"ד, אור לי"ז בתשרי תש"פ</p>	

<b>זאב אלשטיין</b> <p>ב"ר יהודה שליט"א ישיבת נתיבות חכמה-וולפסון נווה יעקב-ירושלים</p>	<b>אלישבע קימל</b> <p>ב"ר דוד שליט"א סמינר בנות אלישבע רמות - ירושלים</p>
<b>מאורסים</b> <p>בס"ד, אור לי"ח בתשרי תש"פ</p>	

<b>אברהם מאיר לוונטהל</b> <p>ב"ר יואל יחיאל הי"ו ישיבת כנסת הגדולה הר נוף-ירושלים</p>	<b>אסתר פכטהלט</b> <p>ב"ר חנוך הי"ו סמינר הרב מאיר חדרה</p>
<b>מאורסים</b> <p>בס"ד, אור לי"ד בתשרי תש"פ</p>	

<b>יהושע טורנהיים</b> <p>בן הרב יעקב שליט"א ישיבת מיר ברכפלד ירושלים</p>	<b>שרה גדלוביץ</b> <p>בת הרב חיים זאב שליט"א סמינר הרב וולף בני ברק</p>
<b>מאורסים</b> <p>בס"ד, אור לי"ט בתשרי, ד' דחזה"מ תש"פ</p>	

**18 יום שלישי כ"ג בתשרי תש"פ יתד באמן**



וניהול כושל. מאות מפגינים התקבצו סמוך לבניין הפרלמנט וקראו להפלת השלטון והחלפת הממשלה. לפי כלי התקשורת בלבנון, מפגינים חסמו את הכביש המוביל אל שדה התעופה בשני הכיוונים. כבישים וצמתים נוספים נחסמו ברחבי ביירות ובמוקדים אחרים במדינה.

הצלה"א בלבנון הודיע שטיפל עד כה ב־64 פצועים ופינה 530 אנשים שלא יכלו להגיע לבתי חולים, במהלך ההפגנות האלימות במדינה. בנוסף, המשרד לביטחון פנים בלבנון הודיע כי 52 אנשי כוחות הביטחון נפצעו עד כה בביירות. עד כה דווח על שני הרוגים במהלך ההפגנות.

המפגינים מחו גם נגד ארגון חיזבאללה ומנהיגו, חסן נסראללה. "הפוליטיקאים מושחתים ונסראללה אחד מהם", קראו מפגינים בביירות. מדובר במחאה ציבורית נדירה נגד הארגון, שלוקח חלק בממשלתו של ראש הממשלה חריירי. נסראללה, התייחס להפגנות האלימות בלבנון במחאה על יוקר המחיה ואמר, כי הוא אינו תומך בהתפטרות הממשלה: לדבריו: "אנחנו איננו רוצים בהתפטרות הממשלה הנוכחית. לקח שנה להרכיבה והעם הלבנוני זקוק ליציבות". בנוסף קרא לכוחות הביטחון לגלות איפוק ופנה גם למפגינים ואמר: "אם אתם רוצים להצליח, עליכם להימנע מאלימות ומחבירה לגופים פוליטיים".

**אלימות משטרתית**

## הושהה שוטר שחשמל צעיר באקדח טייזר "כי לא רצה לנסוע בניידת בשבת"

**■ אלירן, צעיר ממגדל העמק, שהתעמת עם שוטרים עקב תלונות שכנים על רעש, הסכים להיאזק וללכת ברגל עם השוטרים אל תחנת המשטרה הקרובה אך ביקש שלא יקחו אותו בניידת בשבת, לטענת בני משפחתו לאחר שסירב לנסוע עם השוטרים, שוטר ירה בגבו באקדח טייזר ■ המשטרה: "השוטר פעל בניגוד לנהלים והועבר מתפקידו" ■**

**ד. רוזן**

האלימות המשטרתית כלפי אזרחים אינה ידיעה 'מרעישה' בישראל, המקרים האלימים הפכו את הנושא לנדוש, אך עימות נוסף שהתרחש בליל שבת האחרון במגדל העמק, בין צעיר בשם אלירן לבין שוטרים הצית מחדש את הסוגיה. לפי הדיווח, ולטענת קרובי משפחה, הצעיר סירב לנסוע עם השוטרים לתחנה בניידת משום שהוא שומר שבת - ואז ירה בו אחד השוטרים באקדח טייזר באכזריות. המשטרה מסרה כי "נראה שהשוטר פעל בניגוד לנהלים, ובשלב זה הוא הועבר מתפקידו לאלתר. חומרי האירוע הועברו למח"ש".

לטענת קרובי משפחתו, השוטרים הוזעקו למקום בעקבות תלונות של שכנים על רעש שחבורת צעירים עושה במקום. הם ביקשו מאלירן - שלטענת המשפחה היה במקום במקרה - לנסוע עימם בניידת לתחנת המשטרה. הצעיר סירב והציע לשוטרים לאזוק אותו ולגשת עמם רגלית לתחנה הקרובה, בתגובה אחד השוטרים חשמל אותו באקדח טייזר. "לבסוף הרימו אותו לניידת כמו אחרון העבריינים", סיפרה קרובת משפחתו, "והוא נשאר במעצר עד 07:00 בבוקר".

על השתלשלות האירועים סיפרה קרובת המשפחה: "אלירן הלך ברגל לביתו דרך הטיילת בנוף העמק. באותו הזמן הוזמנה לאזור ניידת משטרה,

## השר כ"ץ התנצל בעקבות הדלפה לכאורה מהקבינט

**■ הגורמים המעורבים מכחישים ■**

**י. שוורץ**

הרמטכ"ל אביב כוכבי, שיגר מכתב מחאה חריף לראש הממשלה בנימין נתניהו מספר ימים לפני החג, בו מחה על הדלפה שנעשתה לכאורה ע"י שר החוץ ישראל כ"ץ מתוך דיון סגור בקבינט. בעקבות כך, התקשר שר החוץ ישראל כ"ץ לרמטכ"ל כדי להתנצל וליישר את ההדורים.

על פי הפרטים שנחשפו בתקשורת, לפני כשלושה שבועות התקיימה ישיבה ארוכה של הקבינט המדיני-ביטחוני שכללה גם סקירה של הרמטכ"ל אביב כוכבי. למחרת בבוקר, פרסם שר החוץ ישראל כ"ץ כי כוכבי הבהיר במהלך ישיבת הקבינט שפרסום הסיכול של פיגוע הרחפנים האיראני בסוריה לפני כמה שבועות נעשה ביוזמתו. כ"ץ השתמש בדבריו של הרמטכ"ל בישיבת הקבינט כדי לתקוף את ח"כ יאיר לפיד שהאשים את נתניהו בפגיעה בעמימות של פעולות צה"ל בסוריה ממניעים פוליטיים.

גורמים מעורים בפרטי הפרשה ציינו כי כוכבי רתח על הפרסום של ישראל כ"ץ. אחד הצעדים שעשה בתגובה היה לשגר מכתב חריף לראש הממשלה נתניהו בו הביע מחאה גם על ההדלפה עצמה מצידו של שר החוץ וגם על העיוות של דבריו בישיבת הקבינט והשימוש שעשה בהם כ"ץ לצרכים פוליטיים. בדיווח נטען כי כוכבי כתב לנתניהו כי הוא רואה את הדברים בחומרה וביקש כי בפתיחת ישיבת הקבינט הבאה תינתן לו רשות הדיבור כדי להביע את מחאתו ישירות בפני השרים.

כמה שעות לאחר מכן, שר החוץ כ"ץ התקשר מיוזמתו לכוכבי כדי לישר את ההדורים. גורמים שמעורים בתכני השיחה ציינו כי כ"ץ התנצל והדגיש כי לא התכוון לפגוע ברמטכ"ל או להביך אותו. מלשכת שר החוץ נמסר בתגובה לפרסום כי "לא התקיימה שום שיחת התנצלות בין שר החוץ ישראל כ"ץ לבין הרמטכ"ל אביב כוכבי. השניים מקיימים יחסי עבודה מצויינים במשך שנים, וכך ככוונתם להוסיף ולעשות גם בעתיד". בלשכת נתניהו ובדובר צה"ל סירבו להתייחס לפרטים.



ציפייה מיוחדת התרגשות וקידוש שם שמים:

# הערב במעמד רשכבה"ג מרן שר התורה שליט"א חנוכת מקווה "באר שבע" במושב אבן ספיר הסמוך לירושלים

■ מקווה הטהרה החדש נבנה ע"י 'טהרת המשפחה' לזכרה הטהור של הרבנית הצדקנית מרת בת שבע אסתר קניבסקי ע"ה ■ במעמד צפויים להשתתף גם בניו וחתניו של רשכבה"ג מרן שליט"א, בני המשפחה וקהל רב ■ מערך שאטלים מיוחד מהתחנות הסמוכות ל'הדסה עין כרם' יועמד חינום לרשות קהל המשתתפים ■

יחיאל סבר

דריכות והתרגשות רבה לקראת המעמד ההיסטורי של חנוכת המקווה במושב אבן ספיר הסמוך לביה"ח הדסה עין כרם. המעמד הגדול צפוי להתקיים הערב בראשות ובהשתתפות רשכבה"ג מרן שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א, בניו וחתניו הגאונים שליט"א, נשיא "טהרת המשפחה" הגאון רבי מרדכי אויערבאך שליט"א והרה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א, אישי ציבור, תושבי 'אבן ספיר', היישובים הסמוכים וקהל רב.

כזכור, לפני כחצי שנה במעונו של רשכבה"ג מרן שליט"א כשבניו וחתניו הגאונים שליט"א, יחד עם ראשי "טהרת המשפחה" יושבים סביב לשולחנו, הונחה אבן פינה למקווה הטהרה לעילוי נשמתה של הרבנית הצדקנית מרת בת שבע אסתר קניבסקי ע"ה, אשר השבוע חל יום השנה השמיני להסתלקותה, וכאמור לאחר השקעה ועמל רב, הערב יתקיים המעמד הגדול והמרגש של חנוכת המקווה המפואר ומהודר.

הרב חיים לוי שליט"א, יו"ר "טהרת המשפחה", מציין כי

## עשרות רימוני יד מתקופת המנדט הבריטי אותו באיילת השחר

■ עשרות רימוני יד ששימשו את פעילי המחתרות לפני קום המדינה אותו סמוך לאתר בנייה ביישוב איילת השחר בעמק החולה בניה ביישוב איילת השחר בצפון וטופלו על ידי חבלני המשטרה

ד. רוזן

30 רימונים מתקופת המחתרות שפעלו טרום קום המדינה אותו סמוך לאתר בניה ביישוב איילת השחר בעמק החולה שבצפון. הרימונים הישנים אותו באדמה שהוצאה מאתר הבנייה. חבלנים של המשטרה שהוקפצו לזירת האירוע החלו במלאכת זיהוי, סינון וחילוץ הפריטים.

הם פעלו בשטח במשך שעות ארוכות בסיומן חילצו את הרימונים שעל פי הסימנים שעליהם שימשו ככל הנראה את ארגון 'ההגנה'.



מלחמת תש"ח: שרידי מטוס סורי שהופל |

בחסדי שמים

# סוכלו מספר ניסיונות של מחבלים לבצע פיגועים ברחבי הארץ במהלך חול המועד

■ מטען שנזרק לעבר רחבת החניה של קבר רחל נוטרל מבלי שהתפוצץ, בחסדי שמים לא היו נפגעים באירוע למרות שהחניון היה מלא ברכבים ומבקרים, אולם נזק נגרם לשלושה כלי רכב שחנו במקום ■ בליל שבת חוה"מ סוכל ניסיון פיגוע, במהלכו מחבל חמוש בסכין נורה וחוסל לאחר שרץ לעבר מאבטחים במעבר תאנים ■ קודם לכן, נורה ונפצע קשה פלשתיני תושב מזרח ירושלים בשנות ה־20 לחייו שעל פי החשד ניסה לדרוס לוחמים מיחידת המסתערבים שפשטו על מחנה הפליטים אלי־אמערי ועצרו שני חשודים בטרור ■

ישראל רוזנר

גם במהלך ימי חג הסוכות המשיכו הפלשתינים בניסיונות להוציא לאור פיגועי טרור, אולם בחסדי שמים סוכלו הניסיונות ובחסדי שמים רוב האירועים הסתיימו בס"ד ללא נפגעים. חול המועד החל עם ניסיון לפיגוע בקבר רחל, כאשר מחבל השליך מטען צינור אל עבר החנייה במתחם קבר רחל, מעבר הגדר, כתוצאה מכך נגרם נזק לשלושה רכבים שחנו באזור.

כוחות גדולים של לוחמי משמר הגבול משטרת ישראל פתחו בסריקות במרחב קבר רחל בעקבות מטען צינור שהושלך מצידה הפלשתיני של גדר הביטחון לעבר חנייה הסמוכה למקום. כתוצאה מפיצוץ המטען נגרם נזק לשלושה כלי רכב שחנו במקום.

למחרת, ביום רביעי בבוקר, עצרה המשטרה בשכונת שועפאט בירושלים 2 ערבים קטינים, חשד שיידו אבנים לעבר הרכבת הקלה שעברה במקום. וכתוצאה מכך נגרם לה נזק קל. השניים, כבני 14 תושבי מזרח ירושלים, הועברו לחקירת כוחות הביטחון.

מספר ניסיונות להברחת נשקים סוכלו בחסדי שמים במספר מחסומים ברחבי יו"ש, כאשר מערכת הביטחון מציינת את מאמציה למנוע הברחות נשק כדי למנוע אירועי טרור רח"ל.

בליל שבת חול המועד, מחבל פלשתיני נורה על ידי מאבטחים במעבר תאנים הסמוך לטול כרם לאחר שרץ לעברם כשהוא חמוש בסכין, כך הודיע משרד הביטחון. החשוד חוסל ולא דווח על

# היום פתיחת המסלול: הזדמנות לקנין ההלכה במסגרת 'ישיבה על קברו'

■במקביל למסלולים החדשים ללימוד מסכת ברכות עד יום השנה לרשכבה"ג מרן ראש הישיבה הגראי"ל שטינמן זצוק"ל וללימוד חומש רש"י על בראשית המזכים את הלומדים הקבועים בשי ללא הגרלה ■

יחיאל סבר

הזדמנות מיוחדת לקנין ההלכה בלימוד כל ההלכות המצויות בספר 'קיצור שלחן ערוך', נפתחת בסייעתא דשמיא היום אסרו חג, עם פתיחתו מחדש של מסלול הלימוד ההלכה, החל בסימן א' בקיצור שולחן ערוך. ההשתתפות הינה גם לנשים ולילדים.

בתוך כך, החל משמחת תורה נפתח מחזור חדש ללימוד מסכת ברכות על מנת לסיימו בסייעתא דשמיא עד ליום השנה של רשכבה"ג מרן ראש הישיבה הגראי"ל שטינמן זצוק"ל, כ"ד בכסלו, כאשר שי מיוחד יוענק לכל מי שילמד ויענה נכונה על התשובות לפחות 75 יום מתוך 84 ימי הלימוד של חומש בראשית. במקביל, בתרומה מיוחדת שנתקבלה, יוענק שי מיוחד למצטרפים למסלול חומש רש"י החל מחומש בראשית שקריאתו נפתחת בשמחת תורה, כשכל הלומדים לכל הפחות 75 ימים עד סוף פרשת ויחי, יהיה זכאי לבוא לקבל מתנה סט ספרים שנתרם במיוחד לכבוד לומדי 'ישיבה על קברו'.

ניתן להצטרף לכלל המסלולים, ולהיכלל בהגרלות הענק היומיות, השבועיות והחודשיות, בטלמסר 03-3080222, בעמדות 'נדרים פלוס', או באתר המאושר של נדרים פלוס.

נפגעים נוספים.

"מפרטים ראשונים עולה כי מחבל פלשתיני, עם סכין בידו, רץ לעבר המעבר, על פי החשד במטרה לפגוע במאבטחים. אחד המאבטחים, ביצע לעברו נוהל מעצר חשוד ומשזה לא עצר, ירה לעברו ונטרל אותו", נמסר בהודעת משרד הביטחון.

קודם לכן, ביום חמישי ג' דחווה"מ, ניסה פלשתיני ממזרח ירושלים לבצע על פי החשד פיגוע דריסה נגד מסתערכי מג"ב במחנה הפליטים אל-אמערי הסמוך לרמאללה. החשוד, שפגע ברכב ממוגן של מג"ב וגרם לו לנזק כבד, נפצע באורח קשה לאחר שנורה על ידי הלוחמים.

ניסיון הפיגוע אירע לאחר שלוחמי יחידת המסתערבים פשטו על מחנה הפליטים ועצרו שני מבוקשים החשודים בהשתייכות לארגון טרור ומעורבות בפעילות טרור. על פי הודעת מג"ב, בסיום הפעילות הגיח רכב אל עבר הכוח בניסיון על פי החשד לדרוס את הלוחמים.

הרכב התנגש בעוצמה ברכב הממוגן של הכוח. לפי מג"ב, הלוחמים ראו אותו מבצע תנועה חשודה כשסכין בידו, בשלב זה הלוחמים ירו לעבר החשוד, תושב מזרח ירושלים בשנות ה־20 לחייו, שפונה לבית החולים שערי צדק שבירושלים. עוד נמסר כי " לאחר האירוע התפתחו במקום הפרות סדר קשות שכללו יידוי אבנים והשלכת בקבוקי תבערה לעבר הכוחות שהשיבו באמצעים לפיזור הפגנות".

<sup>[1]</sup> יתד נאמן יום שלישי כ"ג בתשרי תש"פ 19



# מלחמה דיפלומטית מתנהלת על גבה של אזרחית ישראלית אחת

■ נעמה יששכר היא אזרחית ישראלית שנעצרה לפני מספר חודשים בשדה התעופה במוסקבה ■ לא רבים מאתנו היו שומעים על כך לולי הפכה יששכר לכלי משחק שעל גבו מתנהל קרב דיפלומטי אימתני בין ישראל, רוסיה וארה"ב ■ על יששכר נגזר עונש מאסר כבד משום שישראל סירבה להצעה לפיה היא תימנע מהסגרתו לארה"ב של האקר רוסי העצור בישראל, תמורת שחרורה של הישראלית ■ נתניהו וריבלין פנו לפוטין, נתניהו גם שוחח על כך עם פומפאו, אבל בינתיים הצעירה הישראלית כלואה במוסקבה ומבקשת רק דבר אחד: לזכות לחופש ולחזור לישראל ■

### י. שוורץ

גורלה של צעירה ישראלית אחת, הפך לבן ערובה ביחסי מדינת ישראל עם המעצמה הרוסית וגרר את ישראל, רוסיה וארה"ב למערכולת דיפלומטית המתנהלת על גבה של אזרחית ישרא-לית אחת הכלואה במוסקבה.

התקרית החלה ימים ספורים לפני חג הסוכות, כאשר בית המשפט בחימקי שבמוסקבה גזר עונש של 7 וחצי שנות מאסר בפועל על נעמה יששכר, צעירה ישראלית שנעצרה לפני כמה חודשים והואשמה בעבירות של הברחת חומרים אסורים זאת למרות לחץ מצד ישראל להקל בעונשה.

גזר הדין נחשב לחמור ביותר וחסר פרופורציות לעבירות בהן מואשמת יששכר, אולם הוא מגיע כחלק מהסתבכות נוספת בפרשה כאשר הרוסים ניסו לתפור לפרשה עסקת חילופי אסירים, במסג-רתה תמנע ישראל את הסגרתו של סרגיי בורוקוב, האקר רוסי העצור בישראל.

בורקוב הוא יהודי אזרח רוסיה, שנעצר בישר-אל לפני שלוש שנים בגין צו מעצר שהוציא האינטרפול. בורקוב היה מבוקש בארצות הברית בגין מעילה בשווי מיליוני דולרים בכרטיסי אשראי של אזרחים אמריקנים. לפני מספר שבועות אישר בית המשפט להסגירו לארה"ב וכעת ניסו הרוסים למנוע זאת באמצעות שחרורה של נעמה יששכר. העסקה לא הוצעה באופן רשמי, אבל בערוצים שקטים העבירה מוסקבה מסר לישראל: עזרו לנו למנוע הסגרת אזרח שלנו לידי ארה"ב, ונשחרר לכם את האזרחית שלכם.

אם ישראל תיענה בסופו של דבר לבקשת רוסיה הדבר יכול לגרור עימות נגדי מול ארה"ב המצפה לקבל לידיה את בורקוב. האדם המוסמך לאשר את הליך ההסגרה, שבסופו יוחלט אם בורקוב יוסגר לארצות הברית, הוא שר המשפטים אמיר אוחנה. כך נגררה ישראל שלא בטובתה לתקרית מביכה מול מוסקבה כאשר את המחיר משלמת נעמה יששכר שנקלעה לסיטואציה שלא באשמתה. ממשרד החוץ נמסר כי "ישראל רואה בחומרה את פסק הדין שניתן היום ברוסיה לאזרחית הישראלית. מדובר בענישה כבדה חסרת פרופורצ-יות כלפי צעירה ישראלית ללא עבר פלילי, אשר הייתה בטיסת מעבר בשדה התעופה במוסקבה, בדרכה לישראל. לצערנו, השלטונות הרוסיים לא נענו עד כה להפצרותינו לטפל במקרה בהלימה לנסיבות מעצרה".

הפרשה הגיעה מיד לטיפול הדרגים הגבוהים ביותר. ראש הממשלה בנימין נתניהו ונשיא

**ניצחון מוחץ למועמד העצמאי, האנטי ממסדי**

## שונא מדינת ישראל נבחר לנשיא תוניסיה החדש

■ הצהיר שלא יאפשר ליהודים עם דרכונים ישראליים להיכנס למדינה ■

### ג. לזר

ניצחון מוחץ למועמד העצמאי, האנטי ממסדי והאנטי ישראלי קאיס סעיד, שהתמודד מול איש העסקים והתקשורת נביל אל-קרווי שהיה עצור ברוב תקופת הקמפיין על נשיאות תוניסיה, העומד לדין בגין הלבנת הון והעלמת מס. סעיד זכה במעל 75 אחוזים מהקולות עם 60 אחוזי הצבעה, אחרי שבסיבוב הראשון היו 45% בלבד. השניים התמודדו זה מול זה, לאחר שניצחו 24 מועמדים נוספים בסיבוב הראשון בחודש שעבר. סעיד הציג דמוקרטיה חדשה, שאותה הציע להחיל במדינה. יחד עם זאת בשאר התחומים הוא נחשב לשמרן מאוד לפי חוקי האיסלם. הוא תומך בעונש מוות ומתנגד לחוקים שוויוניים בין נשים לגברים, והודיע שיקדם הגבלות על פעילות של ארגונים לא־ממשלתיים זרים בתוניסיה. המנצח נתמך על ידי האיסלאמיסטים ואנשי שמאל, כשהציע רעיונות חדשים ושלב חדש בתדמית המדינה ובמאבק בשחיתות.

המדינה ראובן ריבלין, הודיעו כי שוחחו בטלפון עם נשיא רוסיה ולדימיר פוטין וביקשו חנינה ליששכר ללא קשר לעסקה כזאת או אחרת. על פי הודעת לשכת ראש הממשלה, נתניהו שוחח על הנושא עם פוטין גם בפגישתם בסוצ'י לפני מספר שבועות, וגם בשיחה טלפונית שקיימו שני המנהיגים לפני החג. "ישראל העבירה מסר ברור: הענישה שהתביעה הרוסית מבקשת אינה מידתית ואינה הולמת את אופי העבירה המיוחסת לישש-כר".

מלשכת נתניהו נמסר עוד כי "לצערנו, הבקשה להקל בעונש ובתנאי ההחזקה לא נענו עדיין על ידי התביעה הרוסית. גורמי המשפט בישראל הבהירו חד משמעית שאין אפשרות למנוע את הסגרתו של ההאקר הרוסי סרגיי בורוקוב, לאחר שבית המשפט העליון בישראל פסק שהוא בר הסגרה. ראש הממשלה ומדינת ישראל ימשיכו לעשות כל מאמץ מול הרשויות ברוסיה כדי לשחרר את נעמה יששכר ולהשיבה לחיק משפחתה. ראש הממשלה בנימין נתניהו מעריך מאוד את הנכונות של הנשיא פוטין להקדיש זמן לנושא ומקווה שהמאמץ יישא פרי בהמשך".

בערב שבת חול המועד, נועד ראש הממשלה בנימין נתניהו עם מזכיר המדינה האמריקני מייק פומפאו בירושלים. מקור המעורה בפרטי הפגישה טען כי במהלך השיחה העלה נתניהו את נושא שחרורה של נעמה יששכר מהכלא הרוסי, ודן עמו גם בנושא הסגרתו של ההאקר הרוסי לארה"ב.

יצוין כי על פי הדיווחים, גורמי ביטחון ומודיעין רוסיים עומדים מאחורי ההצעה לשחרר את יששכר תמורת בורקוב, שנעצר בישראל ב־2016. הגורמים משתמשים למעשה בה כקלף מיקוח בעסקה, על מנת לשחרר את בורקוב ולמנוע את הסגרתו לארצות הברית. לדבריהם, הרוסים העלו את ההצעה כמה פעמים כולל לאחרונה, והנושא עלה בשיחות בין ראש הממשלה בנימין נתניהו לנשיא רוסיה ולדימיר פוטין. אחרי פסיקת בית המשפט העליון שאישרה את ההסגרה לפני כמה שבועות, הובהר לרוסים כי לא ניתן באופן חוקי לשחרר את ההאקר. זאת, מכיוון שמדובר בפסק דין חלוט של בית המשפט העליון.

משפחתה של יששכר ועורכי הדין מטעמם, החלו בהליך ערעור על גזר הדין הקשה. כמו כן, במהלך ימי חול המועד, נפגש שר המשפטים אמיר אוחנה עם משפחתה של נעמה יששכר ועורך דינה בועז בן צור שאותו גייסה המשפחה לניהול הערעור על גזר דינה ברוסיה. בפגישה דרש עורך הדין בן צור שהסגרת ההאקר הרוסי אלכסיי

**נמשך המאמץ לשחרורה של נעמה יששכר. הקרמלין אישר:**

## נתניהו ופוטין שוחחו על מתן חנינה לישראלית העצורה בכלא הרוסי

■ פוטין התקשר לברך את נתניהו לרגל יום הולדתו, ובשיחה העלה ראה"מ את נושא בקשת החנינה ■ שני המנהיגים שוחחו על המצב בסוריה ועל ההתפתחויות באזור ■



רה"מ נתניהו מנצל את ידידותו עם פוטין לפתירת הבעיה

### אריה זיסמן

הקרמלין אישר אתמול כי ראש הממשלה נתניהו שוחח עם נשיא רוסיה ולדימיר פוטין אודות אפשרות של מתן חנינה לצעירה הישרא-לית, נעמה יששכר, שמוחזקת בכלא הרוסי. בשיחה עם עיתונאים במוסקבה אמר היועץ בקרמלין יורי אושקוב, כי "שאלת החנינה נידונה בדרך זו או אחרת" במהלך שיחת הטלפון בין שני המנהיגים, אך לא מסר מידע נוסף.

במקביל נמסר מלשכת ראש הממשלה כי

בורקוב לארצות הברית תעוכב, וציין שייתכן שיפנו בנושא גם לבית המשפט העליון. "השר אמר שהדברים יישקלו בכובד ראש", אמר בן צור.

עורך הדין של נעמה בועז בן צור ציין בתום הפגישה כי ניכר שהמדינה עושה מאמצים לקדם את שחרורה של נעמה, אך יש עוד עוד מה לעשות בעניין. "הבקשה שלנו הייתה צנועה: לדעת היכן הדברים עומדים ולבקש מהשר להימנע מביצוע הסגרה של ההאקר לארצות הברית", אמר בן צור. "הנסיבות הן הומניטריות ואין מקרה מובהק הומניטרי יותר של אזרחית שנקלעה לסיטואציה שבו לא ביצעה מעשה ממשי בכלל. היא מוצאת עצמה עם גזר דין שמוסכם על הכל שנועד להשיג

לארצו.

לאחר שיצליח להרכיב ממשלה, צפוי סעיד להתמודד עם הבעיות במדינה: אבטלה של 15%, אינפלציה של 6.8% וחובות ציבוריים גבוהים.

יצוין כי תוניסיה, המדינה שבה החל "האביב הערבי", היא המדינה הערבית היחידה שבה השלטון עבר בצורה שלווה אחרי המהפכות ב־2011. אלו הבחירות החופשיות השניות אי־פעם לנשיאות המדינה, אחרי שבראשונות ב־2014 ניצח הנשיא באג'י קאיד א־סבסי, שמותו הוביל להקדמת הבחירות. בקרב יהודי טונים קיימים חששות ואי בהירות לגבי העתיד, לאחר בחירת הנשיא החדש. יוזכר כי בעבר חיו בטונים למעלה מ־100,000 יהודים, והיום נותרו בה פחות מ־1,500. בג'רבה חיים כיום 1,200 יהודים, ועוד כמה מאות פזורים בשאר רחבי המדינה. זו אחת הקהילות היהודיות העתיקות בעולם. בדפוס המפורסם שבאי ג'רבה הודפסו עשרות ספרי קודש וביניהם שו"תים של חכמי טונים.



## בעקבות המתקפות האיראניות במפרץ משלחת ישראלית יצאה לכינוס ביטחוני בבחריין

משלחת ישראלית בהובלת משרד החוץ יצאה להשתתף בכינוס הנערך בבחריין, בנושא הגנה על כלי שיט במפרץ הפרסי מפני התקפות איראניות. על פי הדיווחים, הכינוס בבחריין מתקיים כהמשך לוועידה נגד איראן שהתקיימה בוורשה בפברואר, ושבה השתתפו נציגי עשרות מדינות, כולל ישראל ומדינות המפרץ. הכינוס בבחריין עוסק כעת בהגנה על חופש השיט במפרץ מפני האיום האיראני, במניעת הברחות של נשק ושל ציוד לייצור נשק להשמדה המונית ובהגנה על תעופה אזרחית.

י. שורץ

שבדיה:

# פרס נובל לשלום לראש ממשלת אתיופיה

■ על מאמציו לפתרון סכסוך הגבולות בין אתיופיה לאריתריאה ■  
חוקרים זכו בפרס נובל לכלכלה לאחר שהציגו גישה חדשה למלחמה  
בעוני העולמי ■

ג. לזר

מהו "פרס נובל"?

פרסים ע"ש נובל בנושאים שונים, מוענקים למצטיינים ברחבי העולם החל מ-1901 מקרן הפרס שהוקמה בהוראת צוואתו של אלפרד נובל, תעשיין שוודי וממציא הדינמ-יט. לאחרונה, הפרס הוא בגובה 9 מיליון קרונות שוודיות, שהן כ-1.1 מיליון דולר.

פרס נובל לשלום מוענק בכל שנה לאנשים בעלי חזון שפעלו למען השלום והתגברו על מעגלי אלימות, עימותים, או דיכוי. כמו כן, הפרס מוענק גם למנהיגי מדינות שנטשו את דרך המלחמה והחליפו אותה במשא ומתן, במטרה להגיע לשלום או אישים שפעלו למען מטרות הומניטריות כמו זכויות אדם ומודעות סביבתית.

מספר פעמים הוענק הפרס בקשר לאירועים הקשורים לסכסוך הישראלי-ערבי. פרס נובל לשלום ל-1978 הוענק למנחם בגין ואנואר סאדאת על הסכם קמפ דייוויד. פרס נובל לשלום ל-1994 הוענק ליצחק רבין, שמעון פרס ויאסר ערפאת על הסכם אוסלו. זוכה נוסף שהפרס שלו קשור לסכסוך בבמזה"ת הוא ג'ימי קרטר, שהיה המתווך בין ישראל למצרים בעת שיחות השלום וזכה בפרס נובל ב-2002 על מפעל חייו. הענקת הפרס לערפאת עוררה מחלוקת עזה בתוך ועדת הפרס ואחד מחמשת חברי הוועדה התפטר מחברותו במחאה.

פרס נובל לשלום ל-2019 הוענק לראש ממשלת אתיופיה, אביי אחמד, כך הודיעה וועדת הפרס בשבדיה. ההחלטה התקבלה בזכות מאמציו לקידום השלום ושיתוף פעולה בין לאומי ובפרט על מאמציו לפתרון סכסוך הגבולות בין אתיופיה לאריתריאה וסיום המלחמה רבת השנים בין המדינות.

היחסים בין אריתריאה לבין אתיופיה כוללים היסטוריה רבה של יריבות. מיד לאחר העצמאות של אריתריאה מאתיופיה ב-1993, היו בין המדינות יחסים לבביים, אולם בהמשך השנים היחסים התדרדרו ואף פרצה מלחמה בין המדינות. הקשרים כוננו מחדש ב-9 ביולי 2018, והובילו לשיפור יחסי של יחסי המדינות. במפגש פסגה ב-8 ביולי 2018 באסמרה, בין נשיא אריתריאה, איסאייס אפאורקי וראש ממשלת אתיופיה אביי אחמד. שני המנהיגים חתמו על הסכם שלום, שהביא לסופו את אחד העימותים הממושכים באפריקה, שנמשך 20 שנה ובמהלכו נהרגו 80 אלף בני אדם.

בנוסף, שלושה חוקרים מארה"ב זכו בפרס נובל לכלכלה. בנימוקי ועדת הפרס צוין, כי הם הציגו גישה חדשה להשגת תשובות מהימנות בנוגע לדרכים הטובות ביותר להילחם בעוני העולמי.

שיפור ביחסים בין קהיר לארגון חבלה מוסלמי

## מצרים שחררה עצורים של הג'יהאד האסלאמי

■ נחשדו בפעילות נגד משטר איסיסי ■

ג. לזר

בין מצרים והג'יהאד האסלאמי נמצא במהלך של שיפור, ונעשה מאמץ לשחרר עצורים נוספים. מאז שיפור היחסים בין חמאס ופלגי הטרור לבין קהיר, שוחררו עזתים רבים מבתי הכלא המצריים, שנעצרו כנסיבות שונות, בהם גם אסירים ביטחוניים.

חלק מהפעילים נעצרו לאחר שנתפסו כסביבת כיכר תחריר, בו נערכו הפגנות נגד המשטר. במצרים טענו שהם ניסו לאסוף מידע כדי להעבירו לכירים בארגון בעזה. הג'יהאד האסלאמי הכחיש את ההאשמות.

מצרים שחררה לאחרונה אסירים של ארגון הג'יהאד האסלאמי ברצועת עזה, פעילי הארגון ניסו לשוב לרצועה דרך מצרים, לאחר ביקורם בלבנון ובמדינות אחרות. השחרור התבצע בכמה גלים וכלל 30 עצורים של ארגון הטרור, שבילו תקופות מאסר שנעו בין שבוע וחצי לחודשיים.

המחווה יצאה לפועל, לאחר שיחות טלפון בין מנהיגי ארגון הטרור לבין בכירים במנגנון המודיעין המצרי. הקשר

# מעוז יזכור

תורמים  
ללב לאחים

לקדש שם שמים  
לקרב אלפי ילדי ישראל  
לחיי תורה!

עתיד, יהודי.  
לב לאחים

1800-550-300



בעקבות מזג אוויר סוער בסוכות

# אלפי סוכות התפרקו ונהרסו ברחבי הארץ כתוצאה מרוחות עזות וגשמים

ד. רוזן

המוני בית ישראל די בכל אתר ואתר ברחבי ארץ הקודש השלימו בערב חג הסוכות את סוכותיהם, אך לחלק מהם היתה זו סוכה ליום אחד, לאחר שרבים מתושבי ישראל נותרו ללא סוכות ביום הראשון של חול המועד שהחל בסערה עם רוחות עזות שהשתוללו במהלך יום שלישי ברחבי הארץ.

מזג האוויר הסוער שפקד את אזורנו לא

משיב הרוח ומוריד הגשם | מהפך במזג האוויר

# היום צפוי גשם במזרח הארץ ובדרומה

■ **גשם מקומי עז מלווה בברד ירד בצהרי חג שמחת תורה באזור צפת בכך החל שינוי מזג האוויר שיימשך בימים הקרובים בכל רחבי הארץ עם תחילת התפילה 'משיב הרוח ומוריד הגשם' ■ לפי התחזית הגשומה לשבוע הקרוב, מומלץ לאחסן בהקדם את הסכך טרם יתקלקל מפגעי מזג האוויר**

ד. רוזן

בבתי הכנסת ברחבי הארץ החלו לבקש על הגשמים בתפילת גשם לפני מוסף של חג שמחת תורה, וגשם עוצמתי וברד החלו לרדת בצהרי החג באזור העיר צפת לפרק זמן קצר. הגשם המקומי הזה מסמן שינוי במזג האוויר שיימשך בימים הקרובים, אז יחלו לרדת גשמים ברוב האזורים בהדרגה. חזאי השירות המטאורולוגי צפו אמש כי גשמים מקומיים המלווים בסופות רעמים יירדו עד לסוף השבוע ברחבי הארץ וכי היום קיים חשש לשיטפונות בנחלי המזרח והדרום וכיום שישו אף קיים חשש להצפות בערי מישור החוף.

על פי החזאים, מזג האוויר היום, אסרו חג, יהיה מעונן חלקית, עם גשם מקומי בעיקר במזרח הארץ ובדרומה. ייתכנו סופות רעמים, וקיים חשש לשיטפונות בנחלי המזרח והדרום.

מחר, יום רביעי, יירד מדי פעם גשם ברוב חלקי הארץ וייתכנו סופות רעמים.

קיים חשש לשיטפונות בנחלי המזרח והדרום, ויהיה קריר מהרגיל. בחמישי יהיה דומה. ביום שישי יירד גשם לפרקים בצפון הארץ ובמרכזה, והוא ילווה בסופות רעמים. יהיה קריר מהרגיל לעונה, וקיים חשש להצפות בערי מישור החוף. לאלה שעדיין טרם איחסנו את הסכך ופריטי הנוי בסוכה, מומלץ להזדרז טרם ינזקו מפגעי מזג האוויר.

# ארה"ב הכריזה על הגבלות חדשות להנפקת ויזות לאזרחים זרים

■ **אם אתם מבוגרים מגיל 62 או חולים במחלה כרונית, מעכשיו יהיה לכם הרבה יותר קשה לקבל ויזה לארה"ב**

ד. רוזן

הבית הלבן הכריז לפני שבוע על מדיניות חדשה העתידה להחמיר עם אזרחים זרים המבקשים ויזה לארצות־הברית, ובהם גם ישראלים, העלולים להכביד על מערכת הבריאות האמריקאית.

התקנות החדשות חלות הן על אלה המבקשים להגר לארה"ב והן על אלה המבקשים ויזת תייר, סטודנט או עבודה.

הנשיא טראמפ הסביר את המדיניות החדשה באומרו: "כדי להגן

<sup>[1]</sup> 22 יום שלישי כ"ג בתשרי תש"פ יתד באמן



טרגדיה קשה בדרום | הושענא למען איתן הנזרק בלהב אש

## הבחור אשר חזות ז"ל נפטר לאחר שנפגע אנושות מפגיעת ברק

■ **יממה לאחר שנפגע יחד עם בני משפחתו מפגיעה נדירה של ברק, הוא השיב את נשמתו לבוראו והובא למנוחות בבאר שבע למגינת לב בני משפחתו, קרוביו וידידי המשפחה שליוו אותו בדרכו האחרונה**

עד ראייה אחר סיפר: "ראינו שמתחיל גשם ורצינו לעזוב. פתאום היה ברק ממש חזק, הגיע משום מקום. פתאום אני רואה ליד החוף איזה בחור שמנופף בידיים, אז רצתי אליו לראות מה קורה וראיתי שאנשים שם שוכבים על הרצפה. חלק מהם ללא הכרה."

חובש מד"א מקסים פרלוב סיים להתרים דם באחד היישובים הסמוכים, כשהוזעק לזירת פגיעת הברק עם עוד שלושה חובשים שהיו איתו. "היינו בדרכנו צפונה, כשהוזעקנו למקום האירוע", סיפר. "הבנו שאנחנו הצוות הרפואי הכי קרוב, ומיהרנו להגיע לחוף. על שפת הים שכבו שלושה נפגעים בשנות העשרים לחייהם. שניים היו מחוסרי הכרה, ואחד מעורפל הכרה. מיד התחלנו לבצע פעולות החייאה בשני הנפגעים, שהיו ללא דופק וללא נשימה, ולהעניק טיפול רפואי לנפגע הנוסף, שמצבו היה יציב. שלושתם סבלו מסימני כוויות".

החובש הוסיף: "לאחר פעולות החייאה שכללו מתן מכת חשמל באמצעות דפיברילטור, ליבה של נפגעת אחת שב לפעום, ויחד עם כוחות נוספים של מד"א שהגיעו למקום, המשכנו לבצע פעולות החייאה בצעיר הנוסף. שלושת הנפגעים פונו בניידות טיפול נמרץ לבית החולים ברזילי, כשאחד מהם במצב אנוש, והשניים האחרים במצב בינוני וקשה".

פגיעה נדירה של ברק

פרופ' יואב יאיר, דיקן בית הספר לקיימות במרכז הבינתחומי ומומחה לאקלים ואטמוספירה, הסביר כי סופות ברקים בסתיו אינן חריגות, אך פגיעה ישירה בבני אדם היא נדירה. "ככל הנראה הם עמדו ליד מקום המועד לפגיעת ברקים, כמו סוכת המציל. כל מקום שהוא גבוה ובולט בסביבה יכול להיות אתר לפגיעת ברק".

המומחה המליץ כיצד להימנע מפגיעת ברק: "אינן להתפתות לצאת החוצה בזמן סופת ברקים. אם יש פחות מ־30 שניות מרגע שרואים את הברק ועד ששומעים את הרעם, זה אומר שהסופה קרובה ויש לתפוס מחסה, מתחת לבניין ובוודאי שלא מתחת לעץ או סוכת מציל. מומלץ להמתין 30 דקות, עד שלא שומעים רעמים בכלל ואז ניתן לצאת החוצה".

מה קורה לגוף בזמן פגיעת ברק? ד"ר קובי אסף, מנהל המחלקה לרפואה דחופה בהדסה עין כרם הסביר: "המשמעות של פגיעת ממכת ברק זהה להתחשמלות משקע או מוצר חשמלי. הגוף מהווה כמעין 'חוט חשמל', שדרכו עובר זרם חשמלי חזק - הדבר מסוכן לאיברי גוף פנימיים ויכול להגיע עד כדי פירוק רקמות פנימיות. עוד עלול להיגרם נזק לשריר הלב, הדומה באפקט שלו להתקף לב, אובדן הכרה, ובמקרה של פגיעה חזקה יש סכנה למוות, רח"ל".

חמישה בני משפחה אחת נפגעו בצהרי יום שלישי, א' דחוח"מ, ממכת ברק בחוף זיקים שבמועצה האזורית חוף אשקלון. הצעיר מבין בני המשפחה, אשר חזות, פונה במצב אנוש תוך כדי פעולות החייאה. גיסתו, כלה צעירה חודשים ספורים לאחר נישואיה נפצעה במצב קשה ואחיו במצב בינוני. עוד שני בני משפחה סבלו מחרדה. השלושה שנפגעו ישירות מהברק הם כאמור בני משפחת חזות מבאר שבע, שהגיעו לבקר בחוף זיקים ונפגעו מסופת הברקים בזמן שהלכו על החוף.

יממה לאחר הפגיעה נפטר אשר והשיב את נשמתו לבוראו. מאות בני אדם השתתפו בהלוויותו של אשר חזות בן ה־14 מבאר שבע, ההלוויה נערכה בבית העלמין החדש בבאר שבע.

הרב הראשי של באר שבע, הגאון רבי יהודה דרעי שליט"א, נשא דברי התעוררות בלוויה ואמר: "אי אפשר שאירוע כזה יעבור עלינו בלי שכולנו נתעורר. אשר הקטן לא נפטר מזקנה או מתאונת דרכים. הוא נלקח לקדוש ברוך הוא ישירות. זה קורבן ציבור".

עוד דברי התעוררות נשא ראש הישיבה שבה למד אשר ז"ל: "אשר היקר עלה בסערה השמימה אחרי יום כיפור טהור. הוא החליט לבוא לישיבה ולמד ללא הפסקה עם חשק גדול לתורה. הוא דיבר בדבקות מיוחדת ואמירה גדולה. זה צער גדול מאוד, הייתה לו אהבת תורה. זה היה דבר מיוחד מאוד לבחור שתוך חודש מתחבר לתורה. הוא הגיע מבית מיוחד. הגעתי לבית החולים ובמקום שאנחנו נחזק - אביו חיזק אותנו".

איתמר חזות, שאחיו וגיסתו נפגעו מפגיעת הברק, סיפר בבית החולים ברזילי כיצד אחיו אלעזר הציל את אשתו ואת האחים. "הם הלכו לכיוון היציאה ופגע ברק ככולם", סיפר איתמר שלא היה עם בני משפחתו בחוף זיקים. "הם הלכו בשורה, כולם עפו. בזמן הזה הוא קרא לאנשים לעזרה, הם הזמינו אמבולנס תוך כדי, ובזמן הזה הוא ניסה לעזור להם עם יד משותקת, רגל משותקת ובלי כוח בגוף, לאחר שגם הוא נפגע מהברק".

ההורים של אשר ישבו מחוץ לחדר הטיפול הנמרץ שבו היה מאושפז בנם הצעיר ולא הפסיקו להתפלל לשלומו. "הבנים שלנו יצאו לבלות בימי החג. הם מאוד אוהבים את הים, לשבת על החוף, להירגע, להסתכל על המים", סיפרה האם בבית החולים. "כשהתחיל מזג האוויר הסוער הם התכוננו ללכת חזרה הביתה ואז קרה האסון והברק פגע בהם".

עד ראייה שהיה בחוף בזמן פגיעת הברק, "ראינו ברק אדיר, משהו לא יאומן, הקרוואן רעד כולו. והחבר שלי אומר לי שבטוח שמישהו נפגע מזה. הסתכלנו וראינו את הברק, לא ראיתי דבר כזה".

הטבות על חשבון משלם המיסים האמריקאי. השיקול הראשון הוא גילו של הפונה לוויזה - כעת כל מי שמעל לגיל 62 ייחשב "חשוד למעמסה", אלא אם כן יוכל להוכיח אחרת.

גם צעיר ללא השכלה גבוהה או ללא משרה קבועה בשכר הולם, יתקשה לקבל ויזה ועלול להוות "חשוד למעמסה". כמו כן, קונסולים רשאים לסרב לאנשים הסובלים ממצב רפואי העלול להפריע ליכולתם להמשיך לעבוד או ללמוד בעתיד.

על ההטבות הזמינות לאזרחים אמריקאים אנחנו חייבים להבטיח שמהגרים מסוגלים לשלם על מחייתם".

התקנות החדשות מוסיפות איסורים ומחמירות עוד יותר: למשל, לפי מחלקת המדינה, קונסולים רשאים לסרב גם לאנשים העלולים לבקש הטבות ממשלתיות הקשורות לאוכל או לדיוור.

בדיווח נאמר כי מחלקת המדינה מנחה את הקונסולים לקחת בחשבון מספר שיקולים כדי לגבש דעה האם אדם פלוני עלול לבקש





**ועידת הרבנים**  
**לביצור**  
**חומות הדת**  
בארה"ק

יעוץ ותמיכה בהתמודדויות  
שלוחה 5

**10 out**  
100% pure natural taste

**0722-613-613**

חיפה - סופר פארם סיטי  
סנטר, בן גוריון 6  
0778880790



**תחזית מזג האוויר להיום:  
מעונן חלקית צפוי גשם  
מקומי וייתכנו סופות  
רעמים יחידות  
תשקיף לימים הקרובים:**

**רביעי:** גשם לפרקים תחול ירידה בטמפ' והן תהינה נמוכות מהרגיל לעונה

**חמישי:** צפויים גשמים מקומיים, הטמפר' יוסיפו להיות נמוכות מהרגיל לטובה

**שישי:** גשם לפרקים  
מצפון הארץ ועד  
צפון הנגב ילווה  
ברכות וזכות

**עיתון יומי  
מינהלה, מערכת,  
הפצה ופרסום**

בני ברק: ז'בוטינסקי 108, ת.ד. 51122, 328  
טל': 03-6170800, פקס: 03-6170801  
פקס מחלקת מודעות: 03-6170820

## מוקד ארצי לברורים בענין חלוקת העיתון

**בכל רחבי הארץ 03-6170844**  
**כל יום בין השעות**

**8:00-14:30**  
**8:00-11:30 ובימי ו'**

וועדה רוחנית ת.ד. 3114 ב"ב

לוחות והדפסה: דפוס ישראל היום  
מכתבים למערכת ת.ד. 3114 ב"ב

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות,  
סגנון, אמיתותן וכשרותן.  
ואין בפרסומים משום  
נתינת גושפנקא כלשהי

יוסף	ב"ש	י"ב	ב"בית"א	חופה	ב"ש
08:52	08:52	12:54	12:56	12:55	12:56
09:01	09:01	15:40	15:41	15:40	15:42
09:36	09:36	16:50	16:51	16:50	16:52
10:03	10:03	18:04	18:01	17:59	18:01
10:33	10:33	17:59	-----		
12:25	12:25	18:36	18:38	18:37	18:38

## בטקס רב רושם בהשתתפות ח"כ הרב אורי מקלב:

# לראשונה הוקם ונחנך בית כנסת בקיבוץ סופה שבעוטף עזה

■ זהו בית הכנסת הראשון אשר נבנה בקיבוץ לאור התחזקות התושבים במקום ■ בתל ציון נחנך בית כנסת חדש ואולם רב תכליתי ■

ישראל רוזנר

בטקס רב רישם ובנוכחות חבר הכנסת הרב אורי מקלב העומד לימין אנשי עוטף עזה בכל השנה נחנך בית כנסת ראשון בקיבוץ סופה שבדרום הארץ זאת לאחר התחזקות אנשי הקהילה המקומית בקיבוץ. יצוין כי עד היום לא היה במקום בית כנסת כלל ואנשי המקום היו נאלצים לנדוד לבית הכנסת ביישובים הסמוכים.

בית הכנסת המדובר נבנה לעילוי נשמת  
כפיר וינר ז"ל - חייל שנהרג לפני תקופה  
בתאונה בשריונית שעה שעשה את דרכו  
לעזה ערב המבצע הביטחוני האחרון.  
אביו מר ארז וינר קיבל על עצמו להתחזק

ובסיוע ארגון 'איילת השחר' נבנה בית הכנסת לעילוי נשמתו. במקום נערכה הכנסת ספר תורה בהידור ובשמחה גדולה. מר וינר שהתחזק סיפר במקום כי עד להשלמת בית הכנסת נאלץ לצעוד מרחק-ים ארוכים של קילומטרים רבים במסירות ורבה מדי שבת בשבת בכדי להגיע לבית הכנסת ביישוב הקרוב למקום אשר בו בית כנסת. כאמור חבר הכנסת הרב מקלב ששמע על כך התרגש עד מאוד והבטיח לסייע בכל אשר יצטרכו בני המקום.

לאחר מכן הגיע חבר הכנסת הרב אורי  
מקלב לישוב תל ציון לקביעת מזוזה  
בשילוב חנוכת הבית ושמחת בית השוא-  
בה לבית הכנסת החדש ולמבנה הרב



תכליתי החדש ביישוב. הרב מקלב כווד בקביעת המזוזה הראשית במבנה ושיבח בדבריו את העסקנים במקום ואת פעילי-ותם למען אנשי היישוב.

**עם בוא החורף, המערכת הפוליטית קפואה ומעורפלת**

## המשך מעמוד 8

ביום רביעי ב' דחול המועד, פנו אנשי  
נתיניהו לראשי הסיעות המרכיבות את  
בלוק הימין והחתימו אותם על נוסח  
בהתייבות חדש כדי להבטיח מצב שאם  
גנץ יקים ממשלת מיעוט של השמאל  
בתמיכת המפלגות הערביות ובהימנעות  
של ליברמן, היא לא תוכל להתרחב ולכן  
תפול תוך זמן קצר. בליכוד מתכוונים  
להציל את מה שאפשר מהמצב החדש  
ולמרות שגנץ הוא זה שיעמוד טכנית  
בראשות הממשלה, בליכוד יערכו קמפיין  
שידיגש את השותפות החדשה שנוצרה  
בין גנץ, ליברמן והערבים ובכך יגדילו  
שוב את גוש הימין ויביאו אותו לניצחון.  
בהתייבות שהוגשה לראשי הסיעות  
נכתב כי "הממשלה האפשרית היחידה  
הייתה ונשארה ממשלת אחדות לאומית  
רחבה על פי מתווה נשיא המדינה. ראש  
הממשלה חוזר וקורא ליו"ר כחול לבן,  
ח"כ בני גנץ, להגיע להסכמה מיידית כדי  
להקים ממשלה זו".

הנוסח עליו חתמו ראשי המפלגות  
אומר כי "אם חלילה תוקם ממשלת מיעוט  
במדינת הרשימה המשותפת או חלק  
ממנה, אנו לא נצטרף לממשלה זו בשום  
שלב, נצביע נגדה בכל הצבעה ונפעל בכל  
דרך להפלתה. נצטרף רק לממשלה בר-  
אשות נתניהו הכוללת את כל החתומים  
מטה, בין אם במסגרת ממשלת ימין ובין  
אם במסגרת ממשלת אחדות לאומית  
רחבה עם רוטציה".

ההתחייבות הכשירה את הקרקע לספיץ  
הבא וכן כבר למחרת, פרסמה מפלגת  
הליכוד כי נתניהו התקשר לגנץ והעביר לו  
מתווה חדש להקמת ממשלת אחדות,  
מתווה שלטענת המפלגה מציע פתרון  
לרוב הנושאים שבמחלוקת בין המפלגות  
מה שיאפשר לגנץ וללפיד להצטרף  
לממשלה למרות שבלוק הימין כמו  
שהוא יהיה חלק ממנה.

על פי הליכוד, "ממשלה זו תהיה מבוססת על הסכמה לאומית רחבה ביותר כדי לאפשר התמודדות עם האתגרים הביטחוניים והכלכליים הדחופים המתגברים שביבנו. לצורך הקמת ממשלה זו מובן שכל הצדדים ידרשו לווייתורים

ממשלת אחדות לאומית רחבה. זו הממשלה היחידה שאפשר להקים עכשיו וזה הממשלה היחידה שחובה להקים עכשיו. כל אזרחי ישראל מסתכלים סביב ורואים איך המזרח התיכון משתנה לנגד עינינו, משתנה לרעה. מי שצריך לדעת יודע שגם האתגרים הביטחוניים הולכים וגדלים, והם לא מחכים לנו. לכן אני קורא לבני גנץ לגלות אחריות לאומית ולהיכנס איתי מיד למשא ומתן, להקים איתי את הממשלה שמדינת ישראל כל כך זקוקה לה".

## סירוב צפוי מראש

תשובת כחול לבן לא איזורה להגיע והיא היתה כמובן שלילית. בכחול לבן פרסמו הודעה בה כונה נתיניהו "ראש הממשלה היוצא". בהודעה נאמר כי "בני גנץ שוחח היום עם ראש הממשלה היוצא לבקשתו ושמע ממנו את הצעתו. לצערנו, התנהלותו של ראש הממשלה היוצא בפועל גם במהלך התקופה האחרונה מצביעה שדרכו אינה לאחדות אלא לחסינות. גם היום הוא לא מוכן לבוא למשא ומתן ישיר, וגם היום הוא אינו מוכן להכיר בכך שרוב אזרחי ישראל בחרו בממשלת אחדות ליברלית, ללא הקיצוני-ים. זו הסיבה שכחול לבן היא הסיעה הגדולה בכנסת".

בכחול לבן הוסיפו כי "לא בכדי, הצעתו של ראש הממשלה היוצא אינה כוללת התייחסות לנושא החשוב ביותר: שמירה על טוהר המידות ושלטון החוק. גם בשבועות האחרונים, ממשיך נתיניהם לצאת נגד מערכות אכיפת החוק, נגד התקשורת ונגד גורמים ממלכתיים ואינם נוהג במערכות אלו בכבוד הראוי. אנו

# על רקע הקשיים בהקמת ממשלה הרמטכ"ל כוכבי נפגש עם גנץ

הרמטכ"ל אביב כוכבי, נפגש ביום רביעי ב' דחיה"מ עם יו"ר כחול לבן בני גנץ. דובר צה"ל עדכן כי הפגישה התקיימה "לאור האתגרים הביטחוניים וההתפתחויות האזוריות". כמו כן, מסר דובר צה"ל כי הפגישה נערכה לאור בקשתו של חבר הכנסת גנץ ובאישור ראש הממשלה ושר הביטחון בנימין נתניהו. כזכור, נתניהו משמיע לאורך השבועות האחרונים מסרים לפיהם ממשלת אחדות היא הכרח בתקופה זו נוכח האתגרים הביטחוניים והאיומים מצד איראן.

**יוסף טיקוצ'ינסקי**

המבנה החדש ישמש את הקהילה המקומית בפעילותם המקומית בכל השנה ואשר הפעם ייהנו ממקום רחב עם כל הכלים המתקדמים ביותר למען הציבור. בית הכנסת החדש יאפשר את הרחבת הקהילה המקומית והמשך תנופת הפעילות כאשר ניתן למצוא באזור תל ציון, מיצד והישובים הסמוכים דיור בר השגה במחירים הוגנים וראויים. הרב מקלב אמר כי אין ספק שתנופת הפעילות מורגשת היטב ומביאה רוח רעננה לתושבי המקום לצד רצון גדול מהציבור להתעניין ולהגיע למקום. נמשך לעמוד בכל הצרכים לימין היישובים ותושבי המקום בכל צעד סיכם הרב מקלב.

מברכים על חלקים בהצעתו של ראש הממשלה, כמו הנכונות לדון בנושאי דת ומדינה וההכרה בצורך להכין תוכנית רב שנתית למערכת הביטחון. עם זאת, הקמת ועדות ודחיית קבלת ההחלטות לשלבים מאוחרים, מעלה חששות כי מדובר במתווה שמטרתו היא להקים ממשלה בראשות נתניהו, ולא לפתור את סוגיות היסוד.

בהודעה נאמר עוד כי "אנו קוראים לנתניהו להחזיר את המנדט לנשיא המדינה ולאפשר ליו"ר כחול לבן להוביל הקמת ממשלה שתתקן את הבעיות הביטחוניות והכלכליות שיצרה הממשלה הנוכחית, ולבוא למשא ומתן ישיר בלב פתוח ובנפש חפצה במקום למשוך זמן".

תוך זמן קצר פרסמה הליכוד תגובה לדברי גנץ, תגובה שנראה כי היא נכתבה מראש והשיגה את מטרתה, בכך שסירוב גנץ להצעה האחרונה מאפשר לנתניהו להטיל על גנץ את האשמה בהליכה למערכת בחירות שלישית. בתגובה נאמר כי "גנץ נכנע שוב לתכתיבים של לפיד וליברמן והפך לסרכן סדרתי המונע הקמת ממשלת אחדות לאומית. גנץ סירב למתור-וה נשיא המדינה, סירב להיפגש עם ראש הממשלה נתניהו, סירב למפגש בין צוותי המו"מ וכעת מסרב למתווה הפשרה של ראש הממשלה. לפיד, ליברמן וגנץ מובילים לממשלת מינוט שנושענת על המפלגות הערביות וכשלא יצליחו גם בזה הם ידרדו את המדינה לבחירות חדשות". ביהדות התורה הגיבו להצעה שהעביר נתניהו לגנץ ואמרו כי "כפי שהודענו אחרי הבחירות האחרונות סיעת יהדות התורה היא חלק מבלוק המימין ה-55. כידוע, מסכנו את רה"מ נתניהו לנהל מטעמנו-מו"מ להקמה אפשרית של ממשלת אחדות עם מפלגות נוספות. כשיוגש לנו מתווה קואליציוני קונקרטי נדון בו ונכר-יע".

אמש, כאמור הוחלט בליכוד להחזיר את המנדט שיעבור כעת לגנץ ואם הוא לא יצליח להקים ממשלה, יינתנו 21 יום נוספים לחברי הכנסת להמליץ על מועמד נוסף שינסה גם הוא את כוחו. באם גם ניסיון זה ייכשל, הכנסת תתפזר אוטומטית וישראל תלך לבחירות בתוך 90 יום.



מאורסים  
בעמוד 18

לקיים בנו חכמי ישראל והזן ק-ל כביר לא ימאס תפילת רבים  
העתידו בתפילה עבור הגאון  
רבי **שלמה זלמן בן לאה אולמן** שליט"א הזקוק לרחמי שמים מרובים

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתו של בעלי אבינו מורנו מאור עיננו  
נפש נקי וצדיק עניו וישר שעלה והתעלה מאור במעלות התורה והיראה משכים  
לבתי כנסיות וגרים באוריינת באופן מופלא ביותר דבק בתלמידי חכמים ורוח  
הבריות נוחה הימנו משמח אלוקים ואנשים ובמצוותיו חפץ מאוד

הרב הגאון **רבי מיכאל  
הכהן אונגר זצ"ל**

מלפנים מו"מ מרא דאתרא דיזכרון יעקב

מהדיר ומו"ל ספרי תורת הטאת' שערי דורא' ועוד  
אשר נלב"ע ביום ח"י תשרי לאחר יסורים שקיבלם באמונה ובאהבה

המשפחות האבלות: אונגר, גולדשטיין, פישר,  
כהנמן, בירנצווייג, גרגל, לוגאסי, ג'קובס, וויס  
**יושבים שבעה בביתו בזכרון יעקב רח' גלומוב 829 מיום ג' בלילה**

אשתו תבלחט"א, הבן ר' מאיר שמחה והבנות הגב' כהנמן והגב' וויס ישבו היום יום ג' בבית משפחת  
כהנמן רח' הרב מלצר 12 ב"ב עד השעה 14:30  
הבן ר' לוי ישב היום יום ג' בביתו בנוה יעקב רח' אביר יעקב 3 עד השעה 14:30  
הבן ר' הלל והבנות הגב' גולדשטיין והגב' בירנצווייג ישבו היום יום ג'  
בבית משפ' בירנצווייג רח' קודשת לוי 80 עד השעה 6:30 בערב  
הבנות הגב' גרגל והגב' ג'קובס ישבו היום בביתם במודיעין עילית עד השעה 20:30

מתחילים את התורה עם  
מזן שר התורה שליט"א  
**תורת חיים**  
בראשית

**חדש!**

תוצאות אפסטיכות • RESULTS

חידושים וביאורים, הדרכות וסיפורים  
מורכבים"ג שר התורה ועופת הדור  
**מזן רבנו חיים קניבסקי שליט"א**  
לקטו וערכו בס"ד ע"י  
הד"ר גבי שלום מאיר ודן שליט"א  
**להשיג בתנויות הספרים המובחרות**

ברוך דיין האמת

בצער וביגון רב הננו מודיעים על פטירתה של האשה הצדקת אמנו  
אחותינו וסבתינו אשר עוד מימי כלולותיה היתה שותפת בהרבת הצדקה והפצת  
התורה של בעלה והלכה אחריו בארץ לא ודעה להקמת הישיבה ומאז  
היתה לאם הישיבה במלוא מובן המילה

זכותה וראתה דורות ישרים מבורכים שלכולם הנחילה את המורשת  
העתיקה של אנשי ירושלים שספגה בבית הוריה שאתם כיבדה באופן  
מופלא כל הימים, והתייחדה במידת הכנסת אורחים ובדאגה לכלל והפרט.

ה"ה הרבנית **שרה שיינדל צוקר ע"ה**

אלמנת הרה"ג ר' נחמן צוקר זצ"ל

מייסד וראש ישיבת כפר גנים בפי"ת

בת הרב ר' זלמן חיים הומינר זצ"ל

הלויתה התקיימה בעש"ק חוהמ"ס

יושבים שבעה בביתה שבישיבת כפר גנים רחוב יד הבנים 30 פתח תקוה  
בנה הרב ר' משה ישב ביום שישי בביתו רח' אדוי הבירה 48 ירושלים,  
שחרית בשעה 8:15 מנחה בשעה 13:00  
בנה הרב ר' יהודה ישב ביום שישי אחר"צ בביתו רחוב טולידנו 2 ב"ב  
מנחה בשעה 1:00 עד 15:30  
המשפחות המתאבלות  
צוקר, ת. קוקיס, ב. סילבר, מ. פייר, הומינר, ברנד, קליגר

ברוך דיין האמת

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירת ראש  
משפחתינו הצנוע, היקר באדם, משכים ומעריב בבתי כנסיות  
ובבתי מדרשות. אור מוצל מאש.

רבי **בנימין בן ר' יוסף קאופמן ז"ל**

ההלויה התקיימה ביום ד' ב' דחור"מ בשעה 12:00 מבית הכנסת  
הגרא' רח' הפסגה בית וגן ירושלים.

המתאבלים מרה: בנו, בנותיו וצאצאיו  
משפחות: קאופמן, לוי, קונצקי, חוכמן, שיפמן

יושבים שבעה בביתו רח' ברויאר 7 כניסה ב' למטה  
זמני נידום אבלים משעה 9:00 עד 1:00, ומהשעה 4:00 עד 10:00 בערב  
הבן ר' יוסף יישב במוצאי שבת בביתו רח' רבינו בחיי 14 בני ברק.  
הבת גב' קונצקי תשכב ביום ו' ובמוצאי שבת בביתה רח' אחיעזר 5 אשדוד.  
הבת גב' חוכמן תשכב במוצאי שבת בביתה רח' הרב שך 58 ב"ב.  
הבת גב' שיפמן תשכב במוצאי שבת בביתה רח' רבי עקיבא 147 ב"ב

**"חפץ חיים - סיורים עם נשמה"**

**נופש יהודי  
קברי צדיקים  
ואתרים יהודיים**



**ל' תשרי - ב' חשוון:  
ילנה, ראדין, וולוז'ין, סלונים, בריסק  
1670 ש"ח**  
**שמואל קאופמן 0527-661590**  
kupershmuel@gmail.com

ברוך דיין האמת

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתה של אשתי, אמנו, אחותנו וסבתנו היקרה

מרת **מרים הורוביץ ע"ה**

אשת הרה"ח ר' מאיר אריה הלוי הורוביץ שיבדלחט"א מבאר שבע

בת ר' יעקב הלוי ויזל ז"ל מקרית אתא

נסתלקה בפניא דמעלי שבתא חוהמ"ס ונטמנה במוצש"ק ליל הושענא רבה בביה"ח נתניה שיכון ותיקים  
המשפחות המתאבלות:

הורוביץ, ויזל, יאקאב, וקסברגר, טלר, שטראוס, וויס

יושבים שבעה בבית משפחת טלר רח' גאל 11 בני ברק עד יום שישי בשעה 10:00

ולאחר מכן בבית המנוחה רחוב י.ל. פרץ 34 באר שבע

האחר ר' משה שמואל ויזל ישב מיום שישי בביתו רחוב הראשונים 5 בני ברק

זמני נידום אבלים: 10:00-14:00, 10:00-22:30

מבצעי בדיקות  
דור ישראל

היום! יום שלישי כ"ג תשרי

מודיעין עילית	בית שמש	ביתר
אולם זכרון משה, רחוב נתיבות המשפט 40	אולם שערי תורה, רחוב שפת אמת 24	אולם עטרת גיטל - באיאן רחוב רבי עקיבא 31
<b>בנים בלבד</b> מהשעה 13:30 עד 15:00	<b>בנים בלבד</b> מהשעה 17:30 עד 19:00	<b>בנים בלבד</b> מהשעה 20:30 עד 22:00

מחר יום רביעי כ"ד תשרי

אשדוד	בני ברק
אולם בית דוד שאול, רחוב רבי חנינא בן דוסא 4	אולמי קונטיננטל, רחוב בן יעקב 21
<b>בנים בלבד</b> מהשעה 13:30 עד 15:00	<b>בנות בנים</b> מהשעה 14:00 עד 16:00 מהשעה 18:00 עד 21:00

דור ישראל

טל: 02-6499888 פקס: 02-6499889 דוא"ל: info@doryes.com האגודה למניעת מחלות גנטיות

מעצות יזכור

את מעות יזכור תורמים, כמקדמת דנא, לקופה הקדושה  
שומרי החומות - צדקת רבי מאיר בעל הנס

ביום חמישי, כ"ה בתשרי!

יומא דהילולא של מרנא ורבנא בעל החתם סופר זי"ע,

מעמד התפילה  
הקדושה

שע"י שליחי הקופה הקדושה

תפילה קדושה ומיוחדת ונרגשת לזכות  
תורמי הקופה הקדושה, על ציונו  
הקדוש של מרנא ורבנא, מייסד הקופה  
הקדושה, ממלכת התורה והחסד קופת  
רבי מאיר בעל הנס - כולל שומרי  
החומות, רבינו הגאון הקדוש

החתם סופר  
בפרעשבורג



יעתירו עבור תורמי הקופה הקדושה  
ומשפחותיהם להצלחה בכל מילי דמיטב!

קדושה כולם כאחד למען הקופה הקדושה

לתרומה ולהעברת שמות

181-200-1800

לתרומות ומשלוח דואר: מאה שערים 75 ת.ד. 5061 ירושלים  
טל. 073-7944003 | בעמודות נדרים פלוס (630) וקהילות (1630)



הדימו

מעצות  
יזכור

והנציחו את יקיריכם  
באחד המקוואות  
הנבנים בארה"ק



המרכז הארצי למען  
טהרת המשפחה

3046\*